

ירח האיתנים

תשפ"ג | אין דער בעלזער הויף

מעורכת
בעלזא

דער בערזער הויף

ירח האיתנים תשפ"ג

יוצא לאור על ידי
מערכת תורות בעלזא

♦ ♦ ♦

ארה"ק: 824-44-222-07
ארה"ב: 347.766.2357
admin@belzinfo.org
פקס: 718.355.9662

הצטרף חינום
לאלפי מגויי המערכת!
ההרשמה בטופס הדיגיטלי
bit.ly/belzinfo-org

©

כל הזכויות שמורות למערכת בעלזא
מרחשון תשפ"ג

קובץ זה רואה אור לזיכוי הרבים
על ידי המערכת, והרשות ניתנת
להדפיסו במתכונתו ובשלימותו
להרוות את הצמאים מבאר החיים,
שלא למטרת רווח ומסחר.

עיצוב ועימוד:
במברגר 07392-057-072 (+44)

היטיבה ה' לטובים ולישרים בלבותם

ברגשי הוקרה הגנו בזאת להלל ולשבח
אל מע"כ ידידינו העומדים לעזרתנו בכל עת ועונה
בלב וכנפש חפצה

הרה"ח ר' **אנשיל בעק הי"ו**
'צלם חצר הקודש בעלזא'

הרה"ח ר' **אברהם משה שפירא הי"ו**

הבה"ח **חיים פונפדר הי"ו**

אשר בטובת עין העניקו רשותם לפאר גליון זה
בתמונותיהם מעשה ידיהם להתפאר, וזכות זיכוי הרבים
תלוי בהם לברכה ולהצלחה בכל אשר יפנו ויעשו

♦ ♦ ♦

קובע ברכה לעצמו
הרה"ח ר' **צבי אלימלך לאנסאם הי"ו - ב"פ**
מנהל 'בחצרותינו'

העומד תמיד לימינינו ברוחב ליבו ובעין יפה

♦ ♦ ♦

בחדא מחתא הגנו להביע תודה והערכה קדם
הני תרי צנתרא דדהבא העומדים לימין המערכת
תמידין כסדרן ולבם ער לכל קדשי בית בעלזא

הרה"ח ר' **חיים שמואל ראנד שליט"א**
והרה"ח ר' **אהרן שפירא שליט"א**
מנהלי 'קול בעלזא'

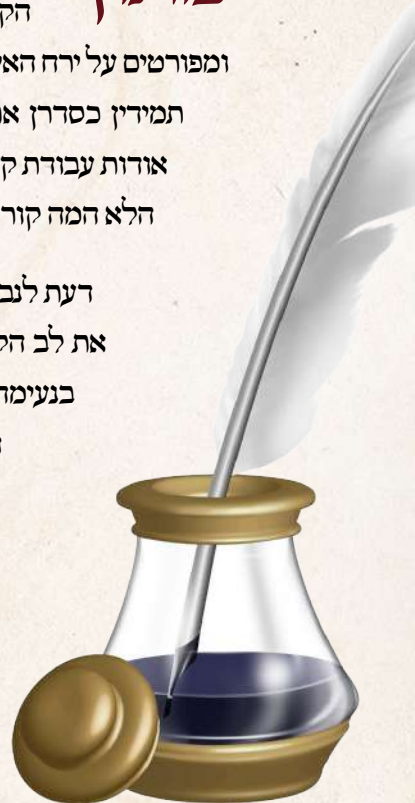
ישאו ברכה מאת ה' וצדקה מאלקי ישעו
וכל אשר יעשו יצליחו

לַחֲזוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ

מתוך

תחילה לקל ושבח לבורא כל העולמים ית"ש, שמחים אנו ונרגשים להגיש בפני כלל הקהל הקדוש ציבור אנשי שלומינו - חסידים ואנשי מעשה קובץ עם תיאורים מלאים ומפורטים על ירח האיתנים העבר עלינו לטובה, מתוך בית היוצר שע"י דער בעלזער הויף המביא ומגיש תמידין בסדרן את הנעשה והנשמע בחצר הקודש. בקובץ זה תמצאו רישומים מלאים מן אל זן אודות עבודת קדשו של כ"ק מרן רבינו שליט"א בחודש התקף במצוות, מאורעות והתרחשויות - הלא המה קורות ימיהם פון די הייליגע טעג עם הפרטים מסביב.

דעת לנבון נקל, כי אין אנו מתיימרים כלל לתאר במלוא מובן המילה את ההרגשה שאפפה את לב הקהל הגדול בעת שב"ק מרן שליט"א נגיש לפני התיבה בפתח ימי הסליחות ופתח בנעימה המרטיטה כל לב: 'אשרי יושבי ביתך'; אין אנו יכולים לשרטט את אפס קצחו של המצב הנבון ששרר בהיכל בית המדרש הקדוש בעת שהחל מר"ש בקול פסוקי 'מן המיצר', ובוודאי לא כאשר אמר מרן שליט"א בנעימה את פסוקי מלכויות זכרונות ושופרות; פשוט מאליו, שההרגשים שהיו אצל כלל הציבור בשעת 'כל נדרי' או כאשר שמעו את מרן שליט"א זועק כבן המתחנן לפני אביו 'מסטין בכבל אסור', המה בלתי ניתנים להעלות עלי דף; המתיקות והנועם בעת השולחנות המהורים במשך כל החודש, ובכל לילה מימי חג הסוכות, כמו גם בתפילות וה'הלל' וה'הושענות' - אף אלו אינם נתונים להירשם; ואף

פרנס החודש - ירח האיתנים

נתנדב על ידי
הרב אברהם יוסף חיים ביגלאייזן שליט"א
לורנץ

לגמר חתימה טובה ולשנה טובה ומבורכת לו ולכל משפחתו שיחי'
ולעילוי נשמת אביו הרב יעקב שלמה ב"ר ישראל יקר ז"ל
נלב"ע כ"ב אדר תש"פ לפ"ק

אין לנו עט סופר שביכולתו להעלות עלי גליון את הריקודים הקדושים שנערכו בשמחת תורה, עת אשר מרן שליט"א רקד סביב הבימה בהתלהבות ועוז.

אולם, את אשר ניתן לחרוט עלי גליון לזכרון ולמזכרת נצה, רישומין דקדושה עם הפרטים הסובבים סביב, כמידת היכולת לתאר עד כמה שיד כהה מגעת, את כל אלו אנו מגישים לפניכם כרוב פאר והדר, בשילוב תמונות ומחזות-הוד מתהלכות החודש, ומטרתם אחת היא, למען יוכל כל אחד ואחד לקחת לעצמו מעט זכרונות למשך השנה, ועל ידם יוכל להתעורר במשך כל ימי החולין מאותם ימים נעלים ומרוממים שעברו עלינו לטובה, ויעלו ויבואו לפנינו זכרונות אלו לטובה להתעורר על ידם לעבודת השם יתברך.

ברכת יישר-כח שלוחה בזאת אל כל אחד ואחד בשמו הטוב יבורך שעזר וסייע במלאכה גדולה זו, אם המתנדבים בעם המוסיפים על הערכונים השוטפים בקובץ ה'הויף' במשך כל השנה, ובכך הם מחזיקים את פעולות ה'הויף' לטובת ולהנאת אלפי המנויים מקהל אנ"ש, ואם אלו שעודדו את המשך פעילותנו בכל המישורים.

ברכה מיוחדת נשגר אל מעלת בעלי ה'קמח', הלא הם אלו המחזיקים את פעולות המערכת באמצעות תרומותיהם החשובות, אשר מבלעדיהם אין למערכת זכות קיום כלל, וכל פעולות זכויות-הרבים נזקפות לימין.

גם ברכות יעטו אלו שעסקו בצרכי ציבור באמונה והעמידו דבר נאה בכלי מפואר, כאשר תחזינה עיניכם מישרים, ובמסירות נפלאה השקיעו מזמנם ועשו לילות כימים למענכם, בהשקעה עצומה ובדיוק בכל פרט ופרט קטן כגדול בכדי שיצא דבר מושלם ביותר. כל מה שנראה כאן - שלהם הוא.

לסיום עלינו לציין, כי מקווים אנו שלא נשמט דבר מתחת ידינו, ולא שכחנו להזכיר כל אחד כפי מהללו וכפעלו הטוב, ואם שנינו ה' הטוב יכפר.

אנו תקווה שנוכל להמשיך הלאה במלאכת הקודש ולהוסיף כהנה וכהנה בכל המישורים והענינים, לטובת ולתועלת כלל הציבור, ושנזכה לביאת גואל צדק ומלכינו בראשנו במהרה בימינו, אמן.

בברכה נא/נח
מזכרת תורת ביאליץ

נשמח מאוד לשמוע ולקבל את הערותיכם והארותיכם ואת תודותיכם עבור המתנדבים בעם המסורים שהשקיעו מזמנם יגיעה עצומה בדבר לזכויות ולתועלת הרבים.

דברי הסליחות

מערבית
בעלזא

שבת קודש כי תבוא - כ"א אלול

שבת סליחות א'

שמחת בית בעלזא

שמחת הקידושא רבא לנינת כ"ק מר"ש בת לנכדו הרה"ג ר' שלום שליט"א

כל החסדים וכל הרחמים וכל הנחת. דער אייבערשטער זאל העלפן יודישע קינדער זאלן געהאלפן ווערן, חיי אריכי בני ברוכי ומזוני רוויחי, מ'זאל זוכה זיין צו התרוממות קרן התורה וקרן ישראל, מ'זאל זוכה זיין צו די גאולה שלימה במהרה, אמן.

'מנוחה ושמחה' שרו בניגון היה עם פיפיות (ראפשיץ).

תורה

"והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך" - על האדם לדעת כי כל ההשפעות טובות וכל תנועה שהוא עושה הוא הכל מהשי"ת ועליו להודות על כך

פרנס הקובץ: הרב חיים נאנצפריעד שליט"א - וויליאמסבורג;
לזכותו ולהצלחתו ולשנה טובה ומבורכת
פרנס הקובץ: הרב משה סענדר עקשטיין שליט"א - מונטריאלי;
לרגל שמחת לידת בנו למז"ט

הכניסו קוגל לכבוד החתנים ומר"ש נתן להם שיריים.

שרו לדוד ה' אורי.

בברכהמ"ז כובד חבר הבד"ץ הגה"צ ר' חיים פסח הורוביץ שליט"א מאשדוד.

ש"ב: הדומ"ץ הרה"ג ר' אברהם יהושע הורוביץ שליט"א מב"ב, הדומ"ץ הרה"ג ר' שלום פסח לאנגסאם שליט"א מב"פ, הדומ"ץ הרה"ג ר' יהושע העשיל קאטצבורג שליט"א מב"פ, הרה"צ ר' בערצי לייפער שליט"א מב"ב, הרה"ג ר' אהרן דוד וועבער שליט"א ממונטריאלי. ברכה אחריתא: הרה"צ ר' יעקב יוסף לייפער שליט"א אב"ד חוסט עמנואל.

אחר כך נערכו השלו"ז, לאחריו שרו ומר"ש נעמד לריקוד על מקומו, מר"ש פנה לצאת ושרו שבח יקר בניגון סימן טוב, מר"ש יצא בשעה 2:00.

מנחה וקבלת שבת

בשעה 7:00 נכנס מר"ש להיכל לתפילת מנחה, לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' שלום שליט"א. לקבלת שבת ניגש לפנה"ת הרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א, כנהוג בשבתות של חודש אלול סיים בקול מ'בחצוצרות וקול שופר.

לאחר התפילה עברו לאמירת א גוט שבת, מר"ש יצא בשירת הניגון ישמחו.

שוה"ט ליל שבת

מר"ש נכנס לגרויסע שטוב לעריכת השוה"ט בשעה 12:10, בהגבהת הכוס לקידוש כובד המחותן הרה"ח ר' ראובן ברייש שליט"א מב"ב.

לאחר בציעת החלה שרו אתה קדשת עם המילים, אחת שאלתי, ניגון חדש על המילים אוהבי ה' (ר' שלמה יעקב פריעד), וידע כל פעול, ניגון חדש על התיבות 'אשר בידו נפש כל חי' וכו' (מהסליחות) שהלחין הרה"ג ר' אברהם שמואל צבי שליט"א.

ממאכלי הסעודה שלחו שיריים לאורחים הרבים מחו"ל.

בעת ה'שטעלן וויין' העמידו תחילה יין למר"ש לכבוד השמחה, וכן העמידו להרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א, הרה"ג ר' שלום שליט"א והנכדים.

כל מקדש, לדוד ד' אורי.

ברכת לחיים: דער אייבערשטער זאל העלפן ס'זאל נשפע ווערן פאר אלע יודישע קינדער כל מיני השפעות,

א. נכד מר"ש הילד כמר אשר ישעי' יהודה נ"ו, התחיל ללבוש קאפליטש בשבת זו, לרגל היכנסו לשנתו ה"ג. הוא נכנס לעול תורה ומצוות ביום ה' פרשת ראה כ"ה מנ"א תשפ"ג הבעל"ט למז"ט.

ב. לפני 'הודו' אמר מר"ש 'שיר השירים' במשך דקות ארוכות (במקום במשך קבלת שבת כמידי שבוע), ובקבלת שבת אמר מר"ש את המשניות מס' שבת שמופיע בסידור בשבת בלילה שמר"ש אומר בד"כ במשך מזמור שיר וכגוונא.

מר"ש ניגש לפנה"ת למוסף, לרגל שבת יאהרצייט של כ"ק מרן מהר"ש זיע"א החל השבוע.

לאחר התפילה עברו לאמירת א גוט שבת, סיימו בשעה 1:40 ומר"ש יצא בשירת הניגון יקום פורקן.

קידוש ומיטאג טיש לכבוד הולדת הנינה למרן שליט"א

בשעה 2:00 נכנס מר"ש לגרויסע שטוב בשירת שמחו בה. שרו 'חי ה' ו'מזמור לדוד', הגבהת הכוס: אבי הבת הרה"ג ר' שלום שליט"א.

הגישו כמה מיני לעקיק, ומר"ש העניק שיריים גם לשאר בעלי השמחות לרגל הולדת הבת, וכן לעסקן הרה"ח ר' הערשל פרקש שליט"א (שמביא בכל שמחה לעקיק גדול).

שרו: ישמחו, ממקומך, מר"ש הורה לשיר מהו שבת, הט אזנך, הוא אלוקינו...וישמיענו.

הגישו: איינגעמאכטס, דגים ולצידו צלחת דגים מעושנים וצלחת הערינג, צוויבל קוגל.

מר"ש נטל ידיו לסעודה, מיושב.

שרו: שלך הם עבדיך, אכסוף, חסדי ה' (ווייניץ), וחסד ה', ועל כן נקוה, על הכל.

הגישו: אייער מיט צוויבל יחד עם לעבער, פיטשעיי.

ב'שטעלן וויין' העמידו יין תחילה למר"ש לכבוד השמחה, ואח"כ לבני המשפחה ולאורחים מחו"ל.

הכניסו: טשאלענט, כמה קוגלעך, וביניהם הגישו הר"ר אהרן פראנצויז הי"ו והר"ר אהרן אויש הי"ו קוגל בשם משתתפי שיעורו של הרה"ג ר' שלום, הר"ר הערשל מושקוביץ הי"ו בשם קבוצת 'קשר איתן', שני בחורים הכניסו קארטאפל קוגל גדול מה'חברה', מר"ש שלח שיריים מהקוגל למנגנים. הכניסו בשר והעלזלעך.

שרו ברוך קל עליון.

תורה

כשתקבלו עליכם בתחילת השנה להתנהג כראוי ותקיימו זאת בפועל תהיה הברכה מתחילה ועד סוף

בברכהמ"ז התכבד הסב הרה"ג ר' יחיאל מאיר פאנעט שליט"א מב"ב.

בשעה 10:10 נכנס מר"ש להיכל לתפילת שחרית, לפסוק"ד ניגש לפנה"ת הרה"ג ר' אהרן שטערנליכט שליט"א, לשחרית ניגש הבע"ת הרה"ג ר' פנחס פרידמאן שליט"א. 'קל אדון' שרו בניגון השיבנו אבינו. ממקומך שרו [לכבוד השמחה] בניגון אחת שאלתי (ר' פנחס פרידמאן).

הוצאה והכנסה: המחותן הרה"ח ר' ראובן ברייש שליט"א מב"ב. מר"ש עיטר את הס"ת בכלי הקודש (לכבוד 'שבת סליחות').

כהן: הדומ"ץ הרה"ג ר' אברהם יהושע העשיל קאטצבורג שליט"א מב"פ, לוי: חבר הביד"ץ הגה"צ ר' חיים פסח הורוביץ שליט"א מאשדוד.

בעליית שלישי עלה הרה"ג ר' שלום שליט"א, לאחר שעלה ערכו את ה'מי שברך' ולאחריהם אמר מר"ש את ה'מי שברך' לרגל לידת הבת, ויקרא שמה בישראל 'מלכה' ע"ש הרבנית הצדקנית מרת מלכה ע"ה א"ח כ"ק מרן מהר"ש זי"ע, בסיום עריכת ה'מי שברך' קראו כל הקהל בקול רם 'מזל טוב, מזל טוב!', מר"ש איחל מז"ט לאבי הבת הרה"ג ר' שלום שליט"א, ופצחו בשירת הרחמן הוא יברך את עמו בשלום.

רביעי: החתן ר' יצחק קליין הי"ו מב"ב (ב"ר שלמה בר"נ וחת"ר אהרן ברייש מב"ב), חמישי: הרה"ח ר' מרדכי פריעד שליט"א (יא"צ אמו), כ"ק מרן שליט"א עלה בעליית שישי [פסוקי הברכות] ולאחר שעשו את ה'מי שברך' הקבועים ערכו 'מי שברך' לילולדת' (מר"ש תרם ח"י דולר לבית מלכה) וכל הקהל קרא 'מזל-טוב'.

שביעי: החתן ר' שמחה אשר צימערמאן הי"ו (ב"ר פנחס מאשדוד וחת"ר שמואל אביגדור לינשא) [כנהוג לא עלו לתורה בקריאת התוכחה]. הרה"ח ר' נח לאנגסאם שליט"א (יא"צ). אחרון: הרה"ג ר' יחיאל מאיר פאנעט שליט"א מב"ב, ואמרו 'מי שברך' לילולדת' ומר"ש איחל לו מזל-טוב.

מפטיר: הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א, ערכו 'מי שברך' לילולדת' ומר"ש איחל לו מזל-טוב.

הגבהה: המחותן הרה"ח ר' חיים מרדכי רייכמאן שליט"א מבני ברק, גלילה: הרה"ח ר' אבא קליין שליט"א מב"פ.

אחר ברכהמ"ז שרו לא ימושו, ומר"ש קם לרקוד.
בשעה 3:10 יצא מר"ש בניגון מודה אני.

מנחה

בשעה 6:55 נכנס מר"ש לתפילת מנחה בגרויסע
שטוב, לפנה"ת ניגש הדומ"ץ הרה"ג ר' שמואל יעקב
לאנדא שליט"א מבי"ש.

הוצאה והכנסה: הרב הערשל ווייס שליט"א מב"פ,
כהן: הר"ר אהרן ענגעל שליט"א מב"פ, לוי: הרה"ח ר'
יהושע רובינפעלד שליט"א מציריך, שלישי: הרה"ח ר'
אהרן רוקח שליט"א (יא"צ אמו).

הגבהה: הרה"ח ר' יעקב ברוך אשרי שליט"א ממאנסי,
גלילה: הרב מרדכי מאסטער שליט"א ממאנסי.

אחר מנחה אמר מר"ש פרקי אבות.

רעווא דרעוויין

בתחילת רעווא דרעוויין שרו קל מסתתר, על 'אודה'
שרו את האופרה מערכת כ"ק מרן מהר"ש זי"ע.

ב'מזמור לדוד ה' רועי' התחיל מר"ש כנהוג בימי
הרחמים והרצון מ'נפשי ישוב' בכל הג' פעמים.

שרו את הזמירות בניגוני הימים נוראים: 'ברוך קל
עליון' בניגון צמאה, 'כי אשמרה' בניגון הורינו, 'שבת
היום' בניגון היום הרת עולם (עתיק), 'יום זה מכובד'
בניגון שמו מפארים, 'יום שבתון' בניגון אנעים זמירות,
'דרור יקרא' בניגון אדון עולם.

תורה

**"ולתתך עליון וגו' ולהיותך עם קדוש" וגו'
- שתתקדשו גם בקדושת המחשבה**

זכות בקובץ: הרב אהרן ברי"ח בינעלאייזען שליט"א - בארא
פארק; לרגל שמחת לידת בנו למז"ט
השתתפות בקובץ: הרב אליעזר בלייער שליט"א - מאנסי; לרגל
שמחת לידת בנו למז"ט

אחר התורה נשא מר"ש כנהוג דברי התעוררות
לכבוד חודש אלול, שנאמרו בנעימה וברוב התלהבות,
לסיום בירך מר"ש בברכות בני חיי ומזוני, כשכל העם
עונה 'אמן' לברכות הקודש.

אחר התורה שרו: הקשיבה, אשא עיני.

לפני ברכהמ"ז הזכיר מר"ש שהשבוע יחול יומא
דהילולא של כ"ק מרן מהר"ש זי"ע, ובירך בברכות.

מר"ש בירך על הכוס, הגבהת הכוס לברכהמ"ז:
הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א, הגבהת הכוס לשבע
ברכות: הרה"ג ר' שלום שליט"א.

מר"ש ניגש למעריב לפני התיבה, כמנהגינו שבעל
התפילה דסליחות ניגש לכל תפילות היום, ולרגל
הילולת כ"ק מרן מהר"ש זי"ע החל השבוע.

מר"ש הבדיל על הכוס, הגבהת הכוס להבדלה:
הבה"ח ישראל מנחם נחום ני"ו, לברכת המבדיל:
המשפיע הרה"ג ר' יוסף יואל בריסק שליט"א מב"פ.
אחר הבדלה שרו 'המבדיל' ו'אליהו הנביא' עם המילים
(ר' יוסף צבי ברייער).

אחר שאמרו ויתן לך עברו היושבים ראשונה בשולחן,
אח"כ רקד מר"ש עם החתנים בניגון אשרי איש ירא את
ה', מר"ש יצא בשעה 9:55 בשירת הניגון אבינו מלכנו
קבל (תו"א).

יום א' דסליחות

עם עלות השחר התקבצו אלפי אנ"ש מכל רחבי ארץ ישראל אל רחובות קרייתנו המעטירה, להשתתף כמידי שנה בשנה במעמד הנעלה והנשגב של סליחות הראשונות בצל הקודש בקרית מלך רב, כאשר ברחובות הקריה נשמע הכרוז המעיר את הקהל לסליחות בקריאה המקובלת "שטייטס אויף צו סליחות".

היכל בית המדרש וכל העזרות התמלאו עד מהרה מפה אל פה באלפי אנ"ש המתכוננים בסילודין לשפוך שיחם לפני קוב"ה בזמן הנעלה של 'יום א' דסליחות', שהיה ידוע בבעלזא כיום המיוחד שבימים הנוראים.

אמירת סליחות

בשעה 6:15 הושלך הס בקהל ומר"ש נכנס להיכל בית המדרש הגדול לאמירת הסליחות, כשהוא מעוטף בטליתו ועליו הרעזשוואלקע. מר"ש התיישב

לשמוע אל תרנה ואל תתפלה

אגודת
מערב
בעלזא

במעון קדשו ניגש הדומ"ץ הרה"ג ר' שלום פסח לאנגסאם שליט"א עם קוויטל של תורמי קופת רב חסד' בארה"ב.

אמירת תהילים

בשעה 12:30 נכנס מר"ש מעוטף בטלית לאמירת תהילים בהיכל, מר"ש ניגש לפני התיבה לאמירת התהילים שנמשכה שעה ארוכה בהתעוררות ובהתלהבות (מר"ש אמר מתוך תהילים 'עבודת השם'), לסיום אמר מר"ש את ה'יהי רצון' כשכל הקהל עונים אחריו פסקא בפסקא כנהוג.

בסיום אמירת התהילים התפללו מנחה, ומר"ש שימש כשליח ציבור כאשר הוא מעוטף בטליתו. בסיום התפילה עברו אנשים מחוץ-לעיר ליטול שלום, ביניהם ניגש הרה"ג ר' מרדכי גנוט שליט"א מב"ב והגיש את הלוח 'דבר בעתו' לשנת תשפ"ג שהו"ל, בין השאר הראה למר"ש שהביא בלוח דברי זכרון על הרה"ח ר' אליעזר לווינגער ז"ל שנלב"ע בהאי שתא והיה המלמד שלו בת"ת.

מר"ש יצא בשעה 4:20 בשירת הניגון פתח שערי שמים.

בשעה 11:00 התפללו מעריב בקומה העליונה.

במקומו קמעא ופשט הרעזשוואלקע והספאדיק וניגש לפני התיבה לאמירת סליחות.

מר"ש אמר הסליחות מתוך סדר סליחות 'עבודת השם', על עמוד הש"ץ היה פתוח כל העת סדר סליחות כל בו מכ"ק מרן מהר"א זי"ע.

את הקדיש הראשון אחר 'אשרי' ניגן מר"ש כנהוג בנעימת מוסף של ימים הנוראים, ליד מר"ש עמד הרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א לסייע בנעימה.

איה העט ואיה הסופר לתאר את ההתרוממות שאחזה את כל הקהל, עת שפכו את שיחם באמירת הסליחות, ובראשם כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א העומד כשליח ציבור ומתחנן לפני קונו בקול חוצב המעורר את הלבבות לתשובה ולתיקון המעשים.

סיימו הסליחות בשעה 7:15, מר"ש פשט טליתו ויצא מהיכל ביהמ"ד.

תפילת שחרית

בשעה 9:00 נכנס מר"ש לביהמ"ד עטור בטו"ת וניגש לפני התיבה לתפילת שחרית [כמובא בהלכה שהש"ץ של סליחות ניגש לכל תפילות היום]. 'זכרות' אמרו פסקא פסקא (ברי"מ).

אחר 'קוה' חזר מר"ש למקומו והרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א אמר 'אנעים זמירות' כש"ץ, מר"ש פשט את התפילין דרש"י.

אחר קדיש תקע מר"ש בשופר והניח תפילין דר"ת, אח"כ עלה מר"ש לבימה שם נערכה הברית לב"ר הערשל פינטער הי"ו (בה"ר מרדכי מאיר ז"ל וחת"ר פייבוש גולדהירש שליט"א מוויליאמסבורג), אחר הברית פשט מר"ש את התפילין דר"ת וכמה אנשים עברו להתברך, בשעה 10:45 יצא מר"ש מההיכל.

בסיום התפילה תקע מר"ש בשופר ואמרו תהלים.

אחר התפילה הניח מר"ש תפילין דר"ת, אח"כ עברו כמה אנשים להיפרד לשלום. מר"ש יצא בשעה 12:50 בשירת הניגון פתח שערי שמים.

במעון קדשו נכנס הרב **אריה דרעי** שליט"א יו"ר תנועת ש"ס, עם שלוחא דרבנן הרה"ח ר' **ישראל אייכלר** שליט"א ושהו בקו"פ שעה ארוכה, בשיחה העלו לפני מר"ש את פעילותו לטובת המוסדות הק' דחסידי בעלזא ומר"ש הודה לו על פעלו.

לעת שקיעת החמה התפללו תפילת מנחה בקומה העליונה.

אחר התפילה נכנס לקו"פ כ"ק **גאב"ד מאקאווא** שליט"א יחד עם אחיו **אב"ד מאקאווא אשדוד** שליט"א וגיסו הרה"ג ר' **משה אשרי** שליט"א להתברך בברכת השנים, השיחה נסובה אודות ענייני שבת ושנת השמיטה שהיא בבחינת שבת, וכן אודות מצוות תקיעת

בשעה 11:50 יצא מר"ש להשתתף בהלוויית הרה"ח ר' **נתן גרוס** ז"ל שנלב"ע בדמי ימיו ל"ע לאחר מחלה ויסורים, מר"ש ליווה כברת רגל רגלי ולאחמ"כ ליווה את המיטה ברכבו עד היציאה מקרייתנו המעטירה.

בכניסת מר"ש לבנא"ק הגיש הר"ר **צבי אלימלך מושקוביץ** הי"ו מלונדון תוכניות מבניית המקווה החדש בביהמ"ד המרכזי בלונדון.

ב' נצבים - כ"ג אלול

בשעה 8:25 נכנס מר"ש להיכל לאמירת סליחות, לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' **אברהם סאפרין** שליט"א.

בסיום הניח מר"ש תפילין לג' בחורי בר מצוה, אח"כ העניק להם מר"ש את ספרי אור הישר, מר"ש יצא מביהמ"ד בשעה 9:15.

בשעה 10:55 נכנס מר"ש לשחרית, לפני התיבה ניגש הבע"ת של סליחות.

בעליות כובדו - הו"ה: הר"ר **מרדכי הערצאג** שליט"א מב"פ, כהן: הר"ר **יצחק שמואל קאטצבורג** הי"ו מב"פ, לוי: בעל ברית - הר"ר **אהרן מאנן** הי"ו, שלישי: הגה"ח ר' **יוסף עמרם מושקוביץ** שליט"א אב"ד באניאהד.

הגבהה: הר"ר **יהושע וועבער** הי"ו, גלילה: הר"ר **יחזקאל פריעדמאן** שליט"א ממונטריאל.

בשעה 7:50 נכנס מר"ש אל הגרויסע שטוב לקבלת קהל לקבוצה מאנ"ש באר"י. מר"ש קרא חלק נכבד מהקוויטלעך במשך כמחצית השעה, ובסיום קריאתם האציל מר"ש את ברכת הקודש: **דער אייבערשטער זאל העלפן פאר אלע יודישע קינדער און פאר ענק אלע, פאר ענקער בני בית פאר ענקערע קינדער און פאר די קינד'ס קינדער, לאנגע גוטע געזונטע פרייליכע יאהרן, אלע וואס דארפן א רפואה שלימה זאלן האבן א רפואה שלימה במהרה, די קינדער זאלן זיין געזונט, מגדל זיין לתורה ויראת שמים ולמידות טובות, די וואס האבן שוין עלטערע קינדער טרעפן גוטע שידוכים, און חתונה מאכן בניקל בשעה טובה ומוצלחת, פרנסה בהרחבה ובניקל, די וואס זענען בעלי חובות זאלן קענען באצאהלן די חובות בניקל, דער אייבערשטער זאל העלפן זאלן אלע האבן א כתיבה וחתימה טובה, א גוט געבענטשט יאהר מיט אלעם גוטן מיט אלעם גוטן מיט אלעם גוטן (אמן).**

לאחמ"כ עברו האברכים וניגשו להתברך ממר"ש בפרטות, ביניהם ניגשו הר"ר נחמן ברי"מ אייזנבאך הי"ו מאשדוד עם סכינים שיחולקו לתורמי ישיבה גבוהה 'אהבת תורה', והרה"ח ר' יוסף שטראוסעברג שליט"א מציריך עם דגים.

בשעה 9:30 לאחר קבלת קהל חבש מר"ש את הספאדיק ולבש את הרעזשוואלקע, והתפללו תפילת מעריב בגרויסע שטוב, לפנה"ת ניגש הבע"ת של סליחות - הרה"ג ר' אברהם שמואל צבי שליט"א. סיימו בשעה 9:45 ומר"ש יצא.

ד' נצבים - כ"ה אלול

בשעה 8:25 נכנס מר"ש לאמירת סליחות בהיכל,

שופר. אחר כך הגיש פתקא דרחמי ומר"ש בירכו בברכת שנה טובה, וכן הגיש אחיו גאב"ד מאקאווא אשדוד שליט"א קוויטל ומר"ש האציל מברכת קדשו, וכן הגיש את הספר 'כלי גולה' מתורות אביהם זצ"ל שיצא לאור. בסיום ליווהו מר"ש עד למעלית.

בשעה 10:20 התפללו מעריב בקומה העליונה.

ג' נצבים - כ"ד אלול

בשעה 9:30 נכנס מר"ש לאמירת סליחות בהיכל, לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' אברהם שמואל צבי שליט"א. בסיום אמירת הסליחות הניח מר"ש תפילין לג' בחורי בר מצוה. מר"ש אמר להם את ג' ההוראות כנהוג והעניק להם ספרי 'אור הישר', מר"ש יצא בשעה 10:10.

בשעה 12:10 נכנס מר"ש לתפילת שחרית בהיכל, לפני התיבה ניגש הבע"ת של סליחות, אחר 'עלינו' תקע הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א בשופר, מר"ש הניח תפילין דר"ת ואח"כ ניגש הרה"ג ר' דוד מענצער שליט"א לפנה"ת לאמירת תהילים ואמרו עד אחרי קאפיטל קי"ח.

אח"כ עלה מר"ש לבימה לברית מילה לבן הר"ר אהרן מאנן הי"ו (ב"ר יהושע מרדכי שליט"א מלונדון וחת"ר יעקב מושקוביץ ז"ל), לבן הר"ר שלמה יוסף בארד הי"ו (ב"ר שמשון מלונדון וחת"ר אברהם בר-חורין מלונדון), ולבן הר"ר חיים לייב שווארץ הי"ו מאשדוד (ב"ר מענדל יהושע מב"ב וחת"ר יוסף זאב סוקוסובסקי מאשדוד). בסיום הבריתות אמרו עלינו לשבח וקדיש יתום, מר"ש חזר למקומו כמה אנשים עברו להזכרות ולנטילת שלום וכדו'. מר"ש יצא מביהמ"ד בשעה 1:55.

בשעה 6:15 התפללו מנחה בקומה העליונה.

מושקוביץ שליט"א והר"ר **אהרן בערגער** הי"ו עם ערכות מסימני ראש-השנה שיחולקו על ידי 'גדיל תורה' לגבאים די בכל אתר ואתר.

לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' **אברהם ישעיה דמן** שליט"א, בסיום אמירת הסליחות הניח מר"ש תפילין לג' בחורי בר מצוה. מר"ש יצא בשעה 9:10.

לעת שקיעת החמה התפללו תפילת מנחה בקומה העליונה.

בשעה 7:30 נכנס מר"ש לגרויסע שטוב לקבל קבוצה מאנ"ש בחו"ל. מר"ש הורה שכל אחד יגש בנפרד עם הקוויטל שלו, ולמשך כשעתיים עברו בסך להתברך ולהיפקד בדבר ישועה ורחמים, מר"ש יצא בשעה 9:30. בעת שמר"ש יצא ניגש הר"ר **יהושע סיגל** הי"ו מב"פ עם מגש פירות לכבוד ראש השנה.

בשעה 12:55 נכנס מר"ש לתפילת שחרית, לפני התיבה ניגש הבע"ת של סליחות. אחר 'קוה' הניח מר"ש תפילין דר"ת. הרה"צ רבי **אהרן מרדכי** שליט"א תקע בשופר.

בשעה 12:00 התפללו תפילת ערבית בקומה העליונה.

הרה"צ רבי **אהרן מרדכי** שליט"א סייר היום באגף החדש במערב ההיכל וקבע מזוזה בדלת צד מערב צפון, לאחמ"כ קיבל סקירה בבניית הרחבת המדרגות המובילות למרכזי, ומשם המשיך למקווה החדשה ובחדר המכונות כאשר העסקנים החשובים שליט"א מציגים בפניו את כלל השכלולים והתוספות שהושקעו במקום.

אחר התפילה אמרו 'אנעים זמירות', ואח"כ ניגש הגה"ח ר' **דוד מענצער** שליט"א לאמירת תהילים ואמרו את מזמור קי"ט.

לאחמ"כ עלה מר"ש לבימה לברי"מ לבניו התאומים של הר"ר **זאב רייזמאן** הי"ו מבי"ש (ב"ר מנשה מב"ב וחת"ר פנחס קאליש), אחר כל ברית אמרו 'עלינו לשבח'. בסיום הבריתות אמר מר"ש את הד' פרשיות ובתר כן פשט את התפילין וחזר למקומו. אורחים מחו"ל עברו לנטילת שלום וכן ניגשו להזכרות וכיו"ב, מר"ש יצא מהיכל ביהמ"ד בשעה 2:30.

בכניסת מר"ש לבנא"ק ניגשו הרה"ג ר' **אהרן דוד**

ה' נצבים - כ"ו אלול

בשעה 8:40 נכנס מר"ש לאמירת סליחות בהיכל, לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' אלימלך נתן נטע שליט"א, לאחר מכן הניח מר"ש תפילין לג' בחורי בר מצוה. בשעה 9:20 יצא מר"ש מביהמ"ד (בדרך הביט על הסוכה הנשלמת בבנייתה בחצר ההיכל).

[לאחר מכן הכריזו שיתפללו בהיכל בשעה 9:55, ללא מר"ש, הבע"ת של סליחות ניגש לפני התיבה.]

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א נכנס לבית התפילה לתפילת שחרית, לפני התיבה ניגש הרה"ח ר' דוד מענצער שליט"א ואמר ברכות, אח"כ אמר מר"ש ברכות.

בעליות כובדו - הוצאה והכנסה: הר"ר אהרן לעברון הי"ו ממונטריאול. כהן: הר"ר אהרן פראנצויז הי"ו, לוי: הר"ר בורגאן הי"ו, שלישי: הר"ר אשר מייזנער הי"ו מב"פ. עשרות אורחים מחו"ל שהגיעו ניגשו לברך 'הגומל'.

הגבהה: הר"ר ישראל גאלד הי"ו מלונדון, גלילה: הר"ר יצחק יעקב אייזנבאך הי"ו ממונטריאול.

לאחר קדיש דרבנן תקע מרן שליט"א בשופר, ולאחריו נכנס לבנא"ק.

כעבור כמה דקות שב מר"ש לבית התפילה עטור בתפילין דר"ת ואמרו 'עלינו', אח"כ ניגש הבע"ת הרה"ח ר' יחיאל הירש שליט"א לפנה"ת ואמר תהילים על פי הסדר הנהוג לחודש אלול - מפרק ק"כ עד לסיום ספר התהילים ואמרו יה"ר, לאחמ"כ חלץ מר"ש את התפילין והמוני חסידים ואנשי מעשה ניגשו לקבל ברכת שלום מאת הקודש, מר"ש אמר לכל אחד מהם: 'שלום עליכם, עליכם השלום'.

אח"כ יצא מר"ש מבית התפילה ונכנס לביתו נאווה קודש, בכניסה לחדרו ניגשו: העסקן הר"ר אהרן פריעד שליט"א מנהל ארגון החסד 'אנו בניך' והר"ר מנחם מענדל בעק הי"ו עם צנצנות דבש וערכות סיוע ותמיכה שיחולקו לעשרות אלמנות מאנ"ש, מר"ש התעניין בעזרה המוגשת לכבוד החגים ואיחל מברכות קדשו; הבחורים עם הדגים לכבוד שב"ק ומר"ש מלח את הדגים; הרה"ח ר' שלום משה שווארץ שליט"א עם 'לישרים' נאווה תהילה' לכבוד השנה החדשה; הרה"ג ר' אברהם יעקב שארף שליט"א והר"ר צבי אלימלך פינק הי"ו עם פירות ששלח הגה"ח ר' משה דוד שארף שליט"א לכבוד ראש השנה ומר"ש איחל להם מברכות קדשו; הר"ר יהושע הופמאן הי"ו והר"ר משה גרינפעלד הי"ו מב"ב עם צנצנות דבש שיחולקו עבור לומד חברת 'אהבת תורה' בבני ברק, מר"ש התעניין למי מחלקים זאת ונתן לכל אחד מהם צנצנת.

שמש ביהמ"ד הר"ר אהרן קלמן פריעד שליט"א נכנס עם הנרות-תמיד הדולקים בביהמ"ד המרכזי לעי"נ רבוה"ק זי"ע, ומר"ש הדליקם לכבוד היא"צ של כ"ק מרן מהר"ש זי"ע שחל הערב.

בשעה 6:30 התפללו מנחה בקומה העליונה.

לעת שקיעת החמה הדליק מר"ש נר-תמיד הדולק מעת לעת לרגל יומא דהילולא קדישא של זקינו כ"ק מרן מהר"ש זי"ע.

בשעה 11:15 נכנס כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לבית התפילה וניגש לפני התיבה לתפילת מעריב לכבוד היומא דהילולא קדישא של כ"ק מרן מהר"ש זי"ע ואמר הקדיש יתום. בגמר התפילה עברו בסך המוני אורחים שהגיעו מחו"ל ליטול שלום.

אח"כ בכניסת מר"ש לבנא"ק מלח מר"ש את הדגים לכבוד ראש השנה, וכן הגיש הר"ר ישראל קלערקאפער הי"ו מאשדוד ראש כבש ששלח אביו הר"ר יצחק מרדכי שליט"א מלונדון.

קבלת קהל

בשעה 11:45 נכנס מר"ש לגרויסע שטוב שם נערך קבלת קהל עבור קבוצה גדולה של כ-700 מבני חו"ל. מר"ש קרא את כל הקוויטלעך במשך שעותיים, ובסיום קריאתם האציל מברכות קדשו: דער אייבערשטער זאל העלפן פאר אלע יודישע קינדער און פאר ענק אלע, לאנגע גוטע געזונטע פרייליכע יאהרן, די בני בית און די קינדער אלע זאלן זיין געזונט און שטארק, לאנגע גוטע געזונטע פרייליכע יאהרן, דער אייבערשטער זאל העלפן די קינדער זאלן זיין געזונט, מגדל זיין לתורה ויראת שמים ולמידות טובות, די וואס האבן שוין קינדער אויף די עלטער און דארפן שידוכים צו טוהן, דער אייבערשטער זאל העלפן גוטע שידוכים חתונה מאכן בניקל און זעהן פון זיי אסאך נחת, דורות ישרים ומבורכים, דער אייבערשטער זאל העלפן פרנסה בהרחבה ובניקל, אלע בעלי חובות זאלן קענען באצאלן די חובות בניקל, דער אייבערשטער זאל העלפן א כתיבה וחתימה טובה, א גוט געבענטשט יאהר, מיט אלעם גוטן, מיט אלעם גוטן, מיט אלעם גוטן (אמן).

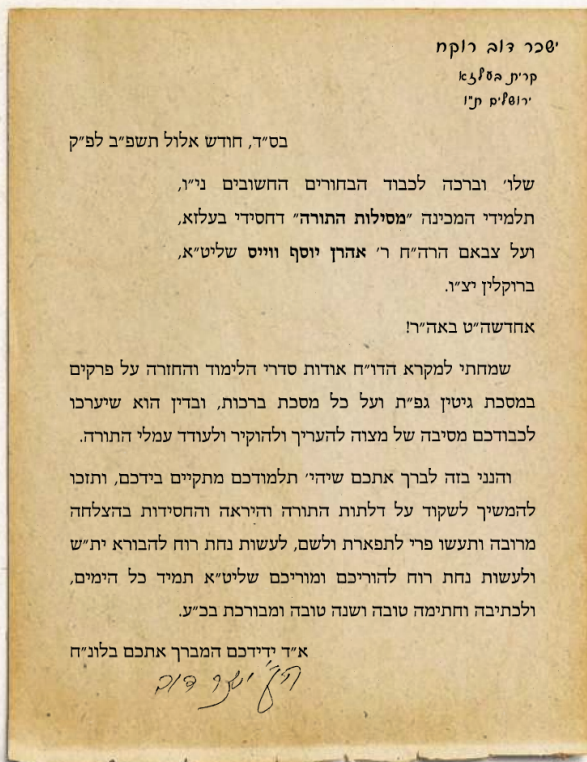

אחר כך עברו כל הקהל להתברך מלפני הקודש. באמצע ה'אריבערגיין' ערך מר"ש חאלאקע לילד שהגיע לגיל שלוש, וכן העניק ספרי 'אור הישר' לבחורים מחו"ל שהגיעו בשנים האחרונות לעול המצוות. לאחמ"כ עברו הבחורים.

לסיום ניגש הרה"ח ר' אלימלך לערנער שליט"א מלונדון עם נר שעווה גדול להבדלה, כחזקתו להביא מדי שנה, וכן ניגשו ראש ה'חברה' הרה"ח ר' בערל קליין שליט"א ובנו הר"ר חיים צבי שליט"א עם ראש דג לסימני ראש השנה. מר"ש יצא בשעה 3:20.

מכתב קודש שכתב כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לכבוד תלמידי והורי המכינה 'מסילות התורה' בעיר ב"פ שבראשות הר"ר אהרן יוסף ווייס שליט"א לרגל המעמד לכבוד סיום השנה, שנערכה השבוע:

ערש"ק נצבים - כ"ז אלול יו"ד כ"ק מרן מהר"ש זי"ע

מר"ש נכנס לאמירת סליחות בבית התפילה, לפני התיבה ניגש הרב ר' חיים מאיר שליט"א. בסיום הסליחות יצא מר"ש מבית התפילה. [בהיכל אמרו הסליחות והתפללו שחרית ללא מר"ש, לפני התיבה ניגש הרב ר' דוד שליט"א].

עם חלות גדולות וי"ב חלות קטנים ששלח הר"ר פייבל אופמאן שליט"א; הר"ר אהרן בערגער הי"ו עם חלות דבש ששלח אביו הרה"ח ר' אברהם צבי שליט"א מב"ב, כהמשך לחזקת חמיו הרה"ח ר' הערש וואלף פרידמאן ז"ל; הר"ר נחמיה אינדורסקי הי"ו עם חלות דבש שלימה; הרה"ח ר' הערשל העניג שליט"א מלונדון עם לעקיק.

הרחיבי מקום אהלך

היום נחנך האגף החדש של מקוה הטהרה בבנין בית המדרש הגדול בקרייתנו המעטירה, שנבנה בתקופה האחרונה במסגרת פרויקט 'להגדיל', על מנת לשמש את הקהל בעתות שמתאספים ציבור רב בצל הקודש.

לאחר התפילה נכנס שמש ביהמ"ד הר"ר אהרן קלמן פריעד שליט"א אל הקודש פנימה והציג תמונות מהמקווה שנחנכה, מר"ש שלח עמו מזוזה שיקבעו בפתח המקוה, והאציל מברכת קדשו: "הבא לטהר מסייעין אותו, שיהא ברוב הצלחה ובסייעתא דשמיא ובלא שום מכשול". הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין שליט"א בונה הבנין קבע מזוזה, וכן מנכ"ל הבנין הר"ר ירמיה יחזקאל דמן שליט"א.

אחר זמן קצר נכנס מר"ש שוב לתפילת שחרית בבית התפילה, לפני התיבה ניגש הבע"ת של סליחות - הרב ר' חיים מאיר שליט"א. את הקדיש יתום אחר 'קוה' אמר מר"ש לכבוד יומא דהילולא קדישא של כ"ק מרן מהר"ש זי"ע. אח"כ תקע הגבאי הרה"ח ר' מעכיל פירר שלט"א בשופר.

מר"ש הניח תפילין דר"ת.

לאחר מכן התקיימו הבריתות לבן הר"ר חיים ברוך מאנדל הי"ו (בה"ר ישי מרדכי מב"ב וחת"ר אהרן בהר"י לוי), ולבן הר"ר צבי אלימלך פינק הי"ו (בהג"ר מנשה פרץ מאשדוד וחתה"ר שלום ישראל דירנפעלד). אחר הבריתות אמרו 'עלינו' ומר"ש אמר קדיש יתום. אח"כ עברו בעלי הברית, וכן אורחים רבים מחו"ל לברכת שלום, ומר"ש יצא.

בקו"פ בירך מר"ש על הלעקיק און בראנפין לכבוד יומא דהילולא של כ"ק מרן מהר"ש זי"ע, ואיחל לחיים לנוכחים והאציל מברכות קדשו.

אח"כ נכנסו מביאי הפירות כבכל שבוע, וכן הכניסו פירות: הר"ר יוסף וועבער שליט"א מלונדון, העסקן הר"ר מרדכי יעקב ווינד הי"ו מלונדון, הר"ר אברהם אליעזר לעווין שליט"א מב"פ.

כן נכנסו: הר"ר משה אהרן רינגעל שליט"א עם הקונטרס 'היחוד והיראה' שנערך עתה מחדש ע"י מכון 'אור הצפון'; שמש ביהמ"ד הר"ר אהרן קלמן פריעד שליט"א עם קוויטל ובו רשימת תומכי חברת 'מעייני הישועה' עבור הימים הנוראים; הרה"ח ר' נפתלי הירצקא ענעגל שליט"א מב"פ עם סכינים חדשים ועוד; הרה"ג ר' עקיבא אשר פאדווא שליט"א מלונדון עם יינות וי"ש שמיוצרים תחת השגחתו; העסקן הרה"ח ר' יהושע וואלדמאן שליט"א ממאנטשעסטער שליט"א עם דגים; העסקן הר"ר פנחס לערנער שליט"א מב"פ עם דגים; הר"ר יהושע ב"ר לאנגסאם הי"ו מב"פ עם דגים; הר"ר אלימלך מאסקאוויטש הי"ו מלעיקוואד עם מחזיקי הדסים מכסף; הרה"ח ר' אליעזר דוד גרינוואלד שליט"א ממונטריאול עם בקבוקי יין; הרה"ח ר' אלימלך פריעד שליט"א מאנטווערפן עם ספר ששייך למר"ש שאיתר בעליית בית אביו הרה"ח ר' סענדער ז"ל שבאנטוורפן; הרה"ח ר' ברוך משה מושקוביץ שליט"א מלונדון עם מיני בשרים מחנות; הר"ר אבא חייא פריעד שליט"א מלונדון עם מוצרים מחנות; העסקן הר"ר מאיר קופערשטיין שליט"א מב"פ עם דו"ח מהנעשה והנשמע במוסדותינו הק' בעיר בארא פארק; הר"ר ישראל דירנפעלד הי"ו ממאנטשעסטער

ט. המדובר בספר בשם 'פתחי עולם ומטעמי השולחן' שהו"ל רב קהילת שומרי הדת באנטוורפן הגאון ר' הלל מעדאליע ז"ל, והוא פי' על שו"ע או"ח שחיבר זקינו. כשמר"ש שהה באנטוורפן בשנת תשל"ב, הוא הגיע לביקור באכסניה בבית ר' סענדער פריעד והעניק למר"ש את הספר עם הקדשה מיוחדת. הספר משום מה נשכח ונותר בבית באנטוורפן, וכעת אותר ע"י ר' אלימלך והוחזר לידי הקודש.

שבת קודש נצבים - כ"ח אלול שבת סליחות ב'

[און] ביי קדשים איז "הלילה הולך אחר היום" (חולין פג, א); דער אייבישטער זאל העלפן ס'זאל נשפע ווערן פאר יודישע קינדער כל מיני השפעות טובות, כל החסדים וכל הרחמים וכל הנחת, יודישע קינדער זאלן געהאלפן מיט חיי אריכי בני בריכי ומזוני רויחי, ס'זאל נתרום ווערן קרן התורה וקרן ישראל במהרה (אמן).

'מנוחה ושמחה' שרו בניגון היה עם פ"פיות (ראפשיץ), ומר"ש הורה לחזור על הניגון שנית.

תורה

**"אתם נצבים היום כולכם" - כלל ישראל
הם בתכלית השלימות, "כל איש ישראל"
- כל יחיד הוא בשלימות ויש לו שבח
ומעלה מיוחדת**

פרנס הקובץ: הרב אשר זעליג דרענער שליט"א - לעיקוואד;
לרגל שמחת לידת בנו למז"ט

בברכהמ"ז כובד הרה"צ ר' גדליה משה סאפרין שליט"א מב"ב האדמו"ר מקאמארנא.

לאחר מכן נערכו השלום-זכר לאלו שנולדו להם בנים, ולאחריו שרו את הניגון ששרו על לא תבושי ומר"ש קם, בסיום הניגון איחל מר"ש גוט שבת לכל הקהל ופנה לצאת בשירת הניגון זמרו אלוקים, מר"ש יצא בשעה 12:50.

צפרא דשבתא

בשעה 10:05 נכנס מר"ש לתפילת שחרית בהיכל, לפסוקד"ז ניגש המשפיע הרה"ג ר' יעקב טרובע שליט"א, לשחרית ניגש הבע"ת הרה"ג ר' פנחס פרידמאן שליט"א.

הוצאה והכנסה: הדומ"ץ הרה"ג ר' משה שמעון בינעטה שליט"א ממאנס.

כהן: הדומ"ץ הרה"ג ר' מאיר מאיעס שליט"א

מנחה וקבלת שבת

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א נכנס להיכל לתפילת מנחה בשעה 6:55, לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' שלום שליט"א - לכבוד היא"צ של כ"ק מרן מהר"ש ז"ע, לאחר 'עלינו' אמר מר"ש קדיש לרגל היא"צ.

לקבלת שבת ניגש לפני התיבה הבע"ת הרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א, כנהוג בשבתות של חודש אלול התחיל בקול מ'בחצוצרות וקול שופר'. על 'לא תבושי' שרו לשנה טובה. לפני 'כגוונא' אמר מר"ש קדיש"א.

לאחר התפילה לא עברו לאמירת א גוט שבת, ומר"ש יצא בשעה 8:35 בשירת הניגון ישמחו במלכותך (אשת חיל - דז'יקוב), על יד הדלת נעמד מר"ש עד לסיום הניגון.

שוה"ט ליל שבת

בשעה 10:55 נכנס מר"ש לגרויסע שטוב לעריכת השוה"ט. בהגבהת הכוס לקידוש כובד הרה"ח ר' משה ביגעלאייזען שליט"א מב"פ.

לאחר בציעת החלה החל מר"ש לשיר מהו שבת, שרו עוד: אחת שאלתי (ר' יוסף צבי ברייער), לב טהור (פיטסבורג), ישמחו, אשרי העם, כל מקדש, עבדו את ה', אלקא דיליה (פיטסבורג), היום הרת עולם.

מהחלה נתן מר"ש שיריים לבחורי הבר-מצוה, שלחו שיריים מהמאכלים לאורחים מחו"ל.

העמידו יין לרבני ולזקני אנ"ש, וכן להרה"ג ר' יוסף גראסמאן שליט"א מאנטווערפן (בה"ר חיים אליעזר מב"פ וחתהג"ר משה שטארק מאנטווערפן) שהוכתר לדומ"ץ, בסוף העמידו יין בכללות עבור הציבור מכל קצווי תבל"ב.

בברכת לחיים איחל מר"ש: לחיים לחיים לחיים טובים ולשלום. היינט (ערב שבת כ"ז אלול) איז געוועהן דער יאהרצייט פונ'ם זיידן (כ"ק מרן מהר"ש) זכרוננו לברכה,

י. לאחר 'לדוד ה' אורי' אמרו היתומים קדיש.

יא. היתומים לא אמרו קדיש.

יב. תחילה הכריזו: "אלע יודן וואס זענען געקומען צו פארן פון ... שטעלן וויין", ומר"ש הורה לתקן ולהכריז בכללות: "אלע יודן פון ... (מכל עיר בנפרד) שטעלן וויין".

ברכהמ"ז: הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א, אחר
ברכהמ"ז שרו **זמרו אלוקים**.

מנחה

בשעה 7:05 נכנס מר"ש לתפילת מנחה בגרויסע
שטוב, לפני התיבה ניגש הדומ"ץ הרה"ג ר' יהושע
העשיל גרויז שליט"א מלעיקוואד.

הוצאה והכנסה: הדומ"ץ הרה"ג ר' שלמה דוד
קליין שליט"א מלונדון, כהן: הדומ"ץ הרה"ג ר' חיים
אהרן כהנא שליט"א ממאנסי, לוי: הרה"ח ר' ישעיה
פעפערקארן שליט"א ממאנסי, שלישי: הדומ"ץ הרה"ג
ר' יחזקאל עקיבא גראס שליט"א מב"פ (קימה מהשבעה).

הגבהה: הדומ"ץ הרה"ג ר' אשר עקשטיין שליט"א
מב"פ, גלילה: הדומ"ץ הרה"ג ר' מרדכי גאליצקי
שליט"א ממונטריאל.

רעווא דרעוין

מהחלה והדגים נתן מר"ש שיריים להדומ"ץ הרה"ג
ר' יוסף גראסמאן שליט"א מאנטווערפן.

בתחילת רעוא דרעוין שרו קל מסתתר, על אודה שרו
ניגון חמול (ר' יוסף צבי ברייער).

ב'מזמור לדוד' סיים מר"ש בכל הג' פעמים מ'נפשי
ישובב' וגו', כנהוג בחודש אלול.

שרו את הזמירות בניגוני התעוררות וימ"נ - 'ברוך
קל עליו' בניגון צמאה (ר' אלי' אייזנבאך), 'כי אשמרה'
בניגון הורינו ה' דרך, 'שבת היום' בניגון אבינו מלכנו
(ליובאוויטש), 'יום זה מכובד' בניגון שמו מפארים, 'יום
שבתון' בניגון סלח נא, 'דרור יקרא' בניגון אדון עולם
ומר"ש הורה לחזור על הניגון.

תורה

**"ושבת עד ה' אלקיך וגו' אתה ובניך וגו'
לאהבה את ה' אלקיך וגו' בפך ובלבך
לעשותו" - תשובה בשלימות היא דוקא
כשהיא "אתה ובניך" והיא תשובה מאהבה
והיא משולבת בלימוד התורה**

פרנס הקובץ: הרב יעקב יוסף בייס שליט"א - ב"פ; לרגל שמחת
היכנס בנו אהרן נ"ו לעול תומ"צ למז"ט

בתחילת התורה הקדים מר"ש: "מ'האלט שוין
סמוך ונראה צו די הייליגע טעג, יעדער יוד האט זיך
שוין אויפגעוועקט, ווער בין איך צו זאגן פאר יודן

מוויליאמסבורג, לוי: הרב ישראל יצחק מאסטער
שליט"א אב"ד יאברוב בלעיקוואד, שלישי: הדומ"ץ
הרה"ג ר' בצלאל טוביה וועטנשטיין שליט"א ממאנסי,
רביעי: הדומ"ץ הרה"ג ר' בנימין עקשטיין שליט"א
מלונדון, חמישי: הרה"ח ר' יהודה בוימגארטן שליט"א
מלונדון (יא"צ אמו), כ"ק מרן שליט"א עלה שיש, שביעי:
הרה"ג ר' אליעזר שטוקמאן שליט"א אב"ד פרעמיסלא
(יא"צ אמו). [לא הוסיפו על שבעה קרואים].

מפטיר: הרה"ח ר' מרדכי דמן שליט"א (יא"צ אביו).

הגבהה: הדומ"ץ הרה"ג ר' חיים מנחם גאליצקי
שליט"א מלונדון, גלילה: הדומ"ץ הרה"ג ר' שמואל
מרדכי מאשקאוויטש שליט"א מאנטווערפן.

הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף שליט"א הכריז על
ברכת הגומל רבתית.

לתפילת מוסף ניגש הגבאי הרה"ח ר' שמעון זאב
קליין שליט"א. לאחר התפילה עברו לאמירת א גוט
שבת, ובאמצע שעברו הורה מר"ש שגם הבחורים
יעברו לאמירת א גוט שבת. מר"ש יצא בשירת הניגון
ביום השבת.

קידוש

הקידוש והמיטאג טיש נערכו בחדר קבלת קהל.

הגבהה הכוס לקידוש: הר"ר יעקב לעברון שליט"א
ממונטריאל.

שרו: **שאו שערים** (ר' שלמה יעקב פריעד), **שאו שערים**
(ר' יוסף צבי ברייער) ומר"ש הורה לחזור על הניגון מספר
פעמים, מר"ש הורה לשיר ניגון עליז ושרו זמרו אלוקים.

מר"ש אמר שלושה דברי תורה שהובאו בספר 'אמרות
טהורות' להאדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א -
מספה"ק "באר מים חיים", מספה"ק "בן פורת יוסף"
בשם הבעש"ט הק' זי"ע, ומסהפה"ק "תולדות יעקב
יוסף" בשם הבעש"ט הק' זי"ע.

מיטאג טיש

במיטאג טיש שרו: **אין קצבה** (וויזניץ), אשר בידו נפש
כל חי (הרה"ג ר' אברהם שמואל צבי), **ארשת שפתינו** (ה'אמרי
שאו'ל' ממודיץ זצ"ל), אז ביום השביעי (בניגון אין העולם מתקיים),
ותמיד נספר, קה ריבון עלם (בניגון הבן יקיר לי), צמאה
נפשי, צור משלו, ברוך קל עליון בניגון **היום תאמצנו**
(ה'אמרי שאול' ממודיץ זצ"ל).

דברי התעוררות". אחר התורה נשא מר"ש כנהוג דברי התעוררות לכבוד חודש אלול, לסיום בירך מר"ש בברכות בני חיי ומזוני, כשכל העם עונה 'אמן' לברכות הקודש.

לאחר התורה שרו מלך, מר"ש היה בהתלהבות מרובה כשידיו מכסות את עיניו, אח"כ התחיל מר"ש וידע כל פעול (ה'אמרי חיים' מוויז'ניץ זצ"ל), ובסיום הורה מר"ש לשיר זכרנו לחיים ושרוהו כמה פעמים. אח"כ שרו אשא עיני.

מר"ש בירך על הכוס. הגבהת הכוס הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א.

לתפילת ערבית ניגש הרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א (יא"צ אביו, וכן כבע"ת של סליחות ער"ה - כנהוג שהבע"ת דסליחות ניגש לתפילת ערבית שלפניה).

הגבהת הכוס להבדלה: הבה"ח ישראל מנחם נחום נ"ו, לברכת המבדיל: העסקן הרה"ח ר' יהושע לאנגסאם שליט"א מב"פ.

אחר הבדלה שרו את הזמירות בניגוני ר' יוסף צבי ברייער, אמרו 'ויתן לך', לא עברו ומר"ש איחל 'א' גוטע וואך' לכל הקהל ויצא בשעה 10:05 בשירת הניגון לשנה טובה.

בדרך לביתו נאווה קודש האציל מר"ש מברכות קדשו על 'נר החיים' שיחולקו על ידי ארגון 'אהבת חסד' לתומכי הקופה בערב יו"כ, ומר"ש לקח את אחד הנרות ואחזו בידו סובבו וקרא את מה שכתוב עליו ומר"ש הפטיר ואמר לגבאים: "שרייבט צו 'נרו יאיר'", ואכן הדפיסו מחדש את כל המדבקות עם הכיתוב נרו יאיר והדביקו מחדש את כל הנרות. כן ניגש הר"ר יונתן ברייש שליט"א עם סכינים חדשים לכבוד ערב ראש השנה".

יד. בעת שניגש עם הסכינים אמר מר"ש לגבאי הרב שמעון וואלף קליין שליט"א: אתה זוכר מה היה מביא ר' יוס'לע טארנער על ראש השנה? הוא הוא היה מביא סכינים ודבש.

ענין הקביעות עתים.

מר"ש: במשך כמה זמן לא היה בקו הבריאות? **ר' יעקב:** משנה שעברה בחודש סיון. **מר"ש:** ועד אימתי עדיין הסתובב בחוץ? **ר' יעקב:** בכ' אב עדיין יצא מביתו.

מר"ש: ממה היה פרנסתו? **ר' יעקב:** הוא עסק בהגהת ספרים - הן ספרים רגילים, והן בעריכת כתבי ידות. **אחד הבנים:** הוא התעסק בעריכת הפירוש הארוך המובא במחזורים של 'עבודת השם' שבהוצאת מכון 'מעשה רוקח'. **ר' יעקב:** הספר האחרון שעסק בו, היה חומש 'היכל הברכה' קאמארנא, שכבר הופיע עד ספר במדבר, אך באמצע ספר דברים הוא כבר נעצר ולא יכל להמשיך.

מר"ש: באיזה שנה הוא נולד, בשנת תשי"ז? **ר' יעקב:** הוא נולד בשנת תשט"ז.

מר"ש: באיזה שבת נערך ה'שלום זכר' שלו? **הבנים:** הוא נולד בשבת נחמו - י"ג מנחם אב, וה'שלום זכר' נערך בשבת הבאה (פרשת עקב) כ' מנחם אב - אותה השבת שבשנה שלאחר מכן נסתלק בה מרן זי"ע. למחרת בשבת בבוקר התקיים הברית מילה בשטיבל 'חיי עולם'. **הגה"ח ר' ראובן:** הסנדק היה ה'דעת סופר' מפרעשבורג זצ"ל, הוא היה קרוב שלנו מצד חמותי (אשת הרה"ח ר' דוד

שישא ז"ל), שהיתה נכדת הגה"ק ה'כתב סופר' זצ"ל.

מר"ש: מי הם צאצאיו של אביכם? **והראו למר"ש את בניו, ואמר ר' יעקב:** הוא השאיר אחריו חמש בנים ושני בנות.

מר"ש: לגבי כיבוד אב מובא, שגם אחר שהאב אינו בחיים, עדיין שייך לקיים מצות כיבוד אב, באם מתנהגים כדבעי.

וקם מר"ש וניחם: המקום ינחם אתכם וכו'.

משם חזר מר"ש רגלית לביתו נאוה קודש.

בשעה 10:55 נסע מר"ש לניחום האבלים בבית הגה"ח ר' ראובן גראס שליט"א ראש ישיבת המקובלים 'שער השמים' ברח' בינת ישכר 1 היושבים 'שבעה' אחר האסון בפטירת בנו-אחיהם-אביהם הרה"ח ר' נתן ז"ל.

בדרך צאתו ממעון קדשו ראה מר"ש את הסוכה הגדולה שבנו בחצר בנא"ק, והתבטא במליצה בלשון הכתוב: "תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו", 'תקעו בחודש שופר' - בזמן שתוקעים בשופר, אזי 'בכסה' - מכסים בסכך, 'ליום חגנו' - לכבוד חג הסוכות.

תוכן השיחה בניחום האבלים:

בן המנוח הר"ר יעקב גראס הי"ו מאשדוד פתח ואמר:

ה'שלום זכר' של אבי ז"ל עדיין נערכה בצלו של כ"ק מרן מהר"א זי"ע.

הגה"ח ר' ראובן גראס שליט"א: זה נערך בחדרו של כ"ק מרן זי"ע. באותם ימים עדיין היה המנהג אצל מרן זי"ע, שנערכו שמחות ה'שלום זכר' בחדרו של מרן זי"ע - שכאשר נכנס מרן זי"ע למעון קדשו אחר סיום עריכת השולחן הטהור בליל שב"ק, נכנסו אליו בעלי השמחה עם לעקיף און בראנפין, 'ארבעס' וענבים. אח"כ כבר נפסק מנהג זה, כאשר הקהל נתרבה ונדחפו כולם אל תוך חדרו של כ"ק מרן זי"ע עד שנתהווה שם דוחק

גדול וכמעט הפכו את כל השולחן... ואז ביקש הגבאי הרה"ח ר' שלום פויגל ז"ל ממרן זי"ע, שיסכים לערוך את ה'שלום זכר' לפני כל הקהל, באמרו שהרי ממילא כל הקהל נדחף אל הקודש פנימה. ואכן כ"ק מרן זי"ע הסכים לכך, ומני אז הגישו את הלעקיף אחר עריכת השולחן הטהור.

הגה"ח ר' ראובן ציין לפני מר"ש: בני היה חתנו של הרה"ח ר' נפתלי פירר ז"ל.

ר' יעקב גראס: אבי ז"ל היה לומד חברותא עם זקיני (הגה"ח ר' ראובן) שליט"א מידי לילה בקביעות עתים, במשך יותר משלושים שנה - מאז שייסדו אצלינו את

א' וילך - כ"ט אלול - ערב ראש השנה

סליחות

בשעה 6:30 נכנס מר"ש לסליחות 'זכור ברית' בהיכל, לפני התיבה ניגש הבע"ת הרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א. הקדיש הראשון שרו כנהוג בניגון תפילת מוסף של ימים נוראים.

לפתיחת הארון באמצע הסליחות ניגש שמש ביהמ"ד הר"ר אהרן קלמן פריעד שליט"א.

סיימו את אמירת הסליחות בשעה 8:30, מר"ש הניח תפילין לבחורי בר מצוה, הבח' **דוב יהושע** ב"ר ישראל **שלמה האכהייזער** מברוקלין, הבח' **יוסף** בה"ר **הערשל שטערן** מב"פ ר"י נעימות התורה, והבח' **יעקב אליעזר** ב"ר **הערש לייב שטיין** מלעיקוואד, לאחר שמר"ש הניח להם התפילין אמר להם את הג' ההוראות כנהוג והעניק להם את ספרי 'אור הישר', ואח"כ יצא מהיכל.

תפילת שחרית

בשעה 10:30 נכנס מר"ש לשחרית בהיכל, הבע"ת של סליחות ניגש לפני התיבה.

לפני אמירת 'עלינו' ניגש מר"ש לשולחן המזרח והניח תפילין דר"ת, והלך לבימה שם התקיים הברית לבן הר"ר **מרדכי סגלשטיין** הי"ו מק"ג (ב"ר בן ציון מאשדוד

וחת"ר אביגדור מילר).

אחר הברית ערך הרה"ג ר' **אהרן דירנפעלד** שליט"א סיום על מסכת ראש השנה כנהוג בער"ה. אח"כ אמר מר"ש את הד' פרשיות ושש זכירות ואני מאמין על הבימה.

מר"ש שב למקומו במזרח ההיכל, שם

ערך מעמד 'התרת נדרים'. כדיינים שימשו הרה"צ רבי **אהרן מרדכי** שליט"א וצאצאיו, וכן אחדים מדייני וחשובי אנ"ש - הדומ"צים הרה"ג ר' **בצלאל טוביה וועטנשטיין** שליט"א ממאנסי, הרה"ג ר' **יהושע העשיל קאטצבורג** שליט"א מב"פ, הרה"ג ר' **שלום פסח לאנגסאם** שליט"א מב"פ, הרה"ג ר' **אשר עקשטיין** שליט"א מב"פ, הרה"ג ר' **משה שמעון בינעט** שליט"א ממאנסי, וכן הרה"ג ר' **יוסף עמרם מושקוביץ** שליט"א אב"ד באניאהד, הבע"ת הרה"ג ר' **ירמיה חיים דמן** שליט"א והרב **יעקב אליהו סיגל** שליט"א מב"פ. מר"ש נעמד אצל הסטענדער ואמר את סדר 'התרת נדרים' והדיינים ענו 'הכל מותרים לך' וכו', ומר"ש המשיך 'הריני מוסר מודעה' וכו'.

אח"כ עברו אורחים מחו"ל לברכת שלום, ומר"ש יצא בשעה 12:05.

בכניסת מר"ש לחדרו ניגשו: הדומ"ץ הרה"ג ר' **שלום דירנפעלד** שליט"א מציריך וכן הר"ר **מרדכי הערצאג** הי"ו מב"פ עם מגשי פירות, ועוד כמה אנשים.

בקו"פ נכנס הנגיד הר"ר **משה מוריס** שליט"א מגאלדערס גרין, כן נכנסו ראשי 'מוסדות התשובה' - צהר' הר"ר **מנחם הלל קליין** שליט"א והר"ר **שמואל ווינד** שליט"א עם הלוח השולחני החדש לשנת תשפ"ג שיו"ל על ידם.

בערב יום טוב מסר מר"ש סט מחזורים לעסקן הרה"ח ר' **יהושע לאנגסאם** שליט"א מבארא פארק כהוקרה על מסירותו הרבה לבניין התלמוד תורה, וכן לעסקן הרה"ח ר' **ראובן ברייש** שליט"א מבני ברק כהוקרה על פעלו הרב למען מוסדותינו הק'.

ראש השנה

מערב
כח
בעלזא

שְׁכַר זֶה חֶסֶד

קְרִית בִּשְׁלֵי

יְהוּדִים תִּי

בס"ד, חודש תמוז תשפ"ב לפ"ק

בפרוס השנה החדשה הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה לברך את מע"כ ידידינו הרבנים הגאונים הצדיקים והחסידים שרי התורה והיראה חברי הביד"צ שליט"א, והרה"ג הדיינים ומורי הצדק והרה"ג המשפיעים שליט"א, ואת הרה"ג העומדים על משמרת הכשרות, והרה"ג ראשי הישיבות ומרביצי תורה ויראה, ואת כל העסקנים והמנהלים הרוחניים והגשמיים העומדים על משמרת החינוך הטהור והקדוש, וכל העוסקים בקירוב רחוקים וחיוק ועידוד קרובים, ואת רבנן ותלמידיהון וכל מאן דעסקין באורייתא, וכל העוסקים בצרכי ציבור, וכל תומכי ומחזיקי תורה, ואת כל חברי קהלא קדישא הדין "מחזיקי הדת" די בארעא דישראל ודי בכל אתר ואתר, ואת כל אחב"י בכל מקום שהם, הם ונשיהם ובניהם ובנותיהם ויוצ"ח, וכל אשר להם, שיחיו לאורך ימים ושנים טובות בטוב ובנעימים.

המכלכל חיים בחסד יתן לכם חיים טובים וארוכים בבריות גופא ונהורא מעליא. לשנה טובה תכתבו ותחתמו לאלתר לחיים טובים ולשלום בספרן של צדיקים גמורים, ותזכו לשנה טובה מעוטרת ומבורכת בכל הברכות ובכל הישועות ובכל החסדים ובכל הרחמים ברוחניות ובגשמיות, לפרנסה טובה בהרחבה ובניקל, בשפע ולא בצמצום, בנחת ולא בצער, בהיתר ולא באיסור, בכבוד ולא בבושת פנים, במנוחת הנפש ולא בעוגמת הנפש ח"ו.

והשי"ת מלך רופא נאמן ורחמן ישלח במהרה רפואה שלמה מן השמים בתושח"י לכל החולים והתשושים והמיסורים בגו"נ, ולכל הבריאים שיחזיקו בבריאותם, דשנים ורעננים יהיו, ולכל הזקוקים לישועה שיוושעו במהרה בכל הישועות, ולכל הזקוקים לנחמה, המקום ינחם את שבר רוחם וירפא מחץ לבבם ויזכו לשובע שמחות מתוך הרה"ד.

ויתן לכם השי"ת שתזכו לגדל את צאצאיכם בניקל וברוב נחת וקדושה ולחנכם לתורה ויראת שמים ולמידות טובות ומתקנות, ולראות דורות ודורי דורות ישרים ומבורכים הולכים בדרך אבה"ק ובדרכי התורה והיראה והחסידות מלאים זיו ומפיקים נוגה של חן יהודי וחסידות בעלי כתר שם טוב וכתר תורה ובעלי מעשים טובים, ולשמירה עליונה מכל נזקי ופגעי הזמן ומכל ההסתות ופיתויי יצר הרע חדשות לבקרים ה"י, ויזכו כולם לזיווגים טובים והגונים בהגיעם לפרקם בניקל ובנחת ובקרוב.

ונזכה כולנו לשמירה עליונה להינצל מכל צרה וצוקה פגע ומחלה, ומכל אויב ואורב שטן ומשחית, ומכל מיני פורעניות ומכל גזירות רעות ח"ו ומכל תקלה ומכל קטטה ושנאת חנם, ויתן ה' בלבנו ובלב כל עמו בית ישראל שתשרה בינינו אהבה ואחווה שלום ורעות בכלל ובפרט. ויהי ה"א עמנו לעמוד איתן כחומה בצורה כאיש אחד בלב אחד מול כל מהרסי הדת ושונאי התורה ולומדיה לבל יוכלו להרים ראש ח"ו ולבל יוכלו להרע ולהזיק כמלוא נימא לציבור היראים, ויתגדל ויתקדש ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקב"ה ויתרומם כבוד המקום וכבוד התורה הק' ולומדי' וכבוד שומרי תומ"צ.

והערב נא ה"א את דברי תורתך בפינו ובפיות כל עמך בית ישראל, ונזכה כולנו להיות מיודעי שמך, וללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי התורה ולעבוד את השי"ת באמת וביראה ובאהבה בענוה ובשמחה כראוי וכנכון בלי שום מניעות, ולשפוך שיח שפתותינו לפניו ית"ש בכונה ובלב טהור וברוח נכון, ויתקבלו תפלותינו ברחמים וברצון לפני שומע תפלת כל פה, לעשות פרי למעלה ושורש למטה, וימלא כל משאלות לבבנו לטובה, ולהריק עלינו ברכה עד בלי די בין ברוחניות ובין בגשמיות.

תכלה שנה וקללותי, תחל שנה וברכותי, ברוחניות ובגשמיות לכלל ולפרט, ונזכה כולנו יחד במהרה לגאולתנו ופדות נפשינו, להשיב שבותנו ולקבץ נדחינו ברחמים מארבע כנפות הארץ, ולביאת משיח צדקנו, ולבנין בית מקדשנו ותפארתנו, ולהתגלות כבוד שמים וכבוד מלכותו ית"ש עלינו, ותחזינה עינינו בשוב ה' לציון ברחמים וברצון במהרה בימינו אמן.

הַיָּהּ הַעֲשֵׂה לָנוּ

מלך על כל העולם כולו בכבודו והנשא על כל הארץ בידו.
ב' וילך - א' תשרי

יום א' דראש השנה

קצר המצע ודלה היריעה מלתאר את רשמי ההתעלות וההתרוממות שהיתה מנת חלקם של אנשי שלומינו חסידי בעלזא בצל קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בימי ראש השנה הנעלים, שהיו כולם חטיבה אחת של דביקות ועבודת השי"ת וקבלת עול מלכותו.

מארבע כנפות הארץ ומכל קצוות תבל עשו את דרכם אלפי חסידים נאמנים לעלות וליראות בהר הקודש בירושלים, להיטהר ולהזדכך בצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בימים נעלים אלו, ולהכתב ולהחתם בספר חיים ברכה ושלוש.

בשורות אלו נבוא לתאר במילין יקירין את סדר תהלוכות הימים בקרית מלך רב ומהנהגות קדשו של כ"ק מרן שליט"א בירח האיתנים:

לתפילת מנחה, די אונטערשטע תפילה פון יאהר. לפני התיבה ניגש הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א. לאחר התפילה אמרו כנהוג את הפיוט 'אחות קטנה'.

בסיום התפילה התיישב מר"ש על מקומו ולמד גמרא מסכת ראש השנה (דף ל).

ערבית

בשעה 7:20 (דקות אחדות לפני הבעלזער זמן) נטל מר"ש את ידיו וניגש לפני התיבה לתפילת מעריב. על יד מר"ש עמדו הרה"ג ר' פנחס פרידמאן שליט"א והרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א לסייע בנעימת הנוסח.

מר"ש התחיל 'ברכו' בניגון המקובל. על העמוד היה מונח גם המחזור 'כל בו' של כ"ק מרן מהר"א זי"ע.

אחר שמו"ע התחיל מר"ש 'לדוד מזמור'. מר"ש אמר את הפסוק הראשון ולאחר שגמרו הקהל את אמירת המזמור המשיך מר"ש בקול מ'כי הוא על ימים יסדה' וגו'.

שעה ארוכה בטרם התקדש החג כבר החלו ההיכל הקדוש והעזרות להתמלא מפה אל פה במקהלות אלפי עם קודש שהתכוננו בסילודין לקראת הימים הקדושים.

על המנורות שבמזרח ההיכל הדליקו כנהוג ח' נרות שדולקים במשך ימי ראש-השנה - ד' נרות חלב במנורה שבצד דרום (לפני ה'עמוד'), וד' נרות שמן זית במנורה שבצד צפון. המפות על עמוד הש"ץ ועמוד התפילה של מר"ש וכן פרוכת ארון הקודש היו לבנים.

ה'קלאפער' בעת התפילות בר"ה הוא הר"ר זלמן גרינוואלד שליט"א מב"פ.

ילדי התשב"ר התפללו בצוותא ב'סוכה' שבקומת המרכז, במסגרת ארגון "מפי עוללים" בניהולו של הר"ר יהושע הערבסט שליט"א. הילדים מכיתות ח' וט' התפללו בגלריה העליונה בגג.

מנחה

בשעה 6:17 נכנס מר"ש להיכל ביהמ"ד הגדול

א. את שמן הזית מכין כמידי שנה הרה"ח ר' משה יצחק מרבך שליט"א. בהכנת נרות אלו צריכים מומחיות מיוחדת בכדי שידלקו יפה למשך זמן רב (בעבר היה מכינם דודו הרה"ח ר' אברהם גאטליב ז"ל, ובזקנותו היה ר' משה יצחק מסייע לו, ואחר פטירתו הורה מר"ש שימשיך בחזקתו לעילוי נשמתו של ר' אברהם שלא השאיר אחריו זש"ק).

ב. כשנר"ש נכנס הסתובב והביט אל הגה"ח ר' ישראל צבי רויטמן ז"ל מב"ב שישב סמוך לדלת, וכן היה כל אימת ששכנס ויצא בימי ר"ה, בפעם האחרונה אף הניף מר"ש ידו לעברו לאות שלום.

בסיום התפילה חבש מר"ש את השטריימל ועלה על מדרגות ארון הקודש ובירך את כל הקהל בברכת לשנה טובה בנוסח הנהוג: **"לשנה טובה תכתבו ותחתמו לאלתר לחיים, לשנה טובה תכתבו לאלתר לחיים טובים, לשנה טובה תכתבו ותחתמו לאלתר לחיים טובים ולשלום"**. כל הקהל הקדוש ענה 'אמן' בקול אדיר וחזק שהדהד למרחקים וינועו אמות הסיפים. מיד לאחר מכן איחלו כל הציבור הקדוש כאיש אחד בקול אחד אל מול פני הקודש **"לשנה טובה תכתבו ותחתמו לאלתר לחיים טובים ולשלום"**, מר"ש עמד אחוז שרעפים וענה אמן לאיחול הקהל.

מר"ש ירד והתיישב על כסאו, הר"ר **שלמה אינדורסקי** שליט"א הכריז את זמן תפילת שחרית בימי ראש השנה לשעה 8:00. קהל האלפים עברו לאמירת 'א גוט יום טוב א גוט יאהר' אל מול פני הקודש בסדר מסודר, תחילה האברכים מחולקים לפי גילאים ולאחמ"כ הבחורים, למשך כשעה וארבעים דק'. בשעה 9:35 סיימו ומר"ש יצא (כנהוג לא שרו).⁷

על יד ביתו נאווה קודש הגיש הר"ר **מרדכי שאול רוקח** שליט"א חרובים לקראת 'לדוד מזמור טיש'.

סעודות החג הוגשו ביד רחבה לאברכים באולמי 'בית רוזן' ו'נחלת יהודה' ע"י ה'חברה', בניהולו של העסקן הוותיק הרה"ח ר' **בערל קליין** שליט"א שעמד וקיבל את האורחים בספ"י והושיבם, ולבחורים במקלטים ע"י חברת מט"ב בניהולו של הרה"ח ר' **שמואל אינדורסקי** שליט"א.

שעה"ט ליל א' דר"ה

בשעה 11:45 נכנס מר"ש לעריכת השולחן הטהור בגרויסע שטוב", תחילה הדליק מר"ש כנהוג את חמשת הנרות לכבוד יו"ט, והניחו אותם בסוף השולחן

ליד הנרות שהרבנית הדליקה בערב החג.

בהגבהת הכוס לקידוש נתכבד הרה"ח ר' **יודל בוימגארטן** שליט"א מלונדון. לפני קידוש הניח מר"ש את הטלית מעל השטריימל (בשתי הלילות).

החלות היו עגולות כנהוג, מכוסות במפה לבנה מיוחדת לימ"נ, מר"ש בצע מהחלה הימנית פרוסה בצורת יו"ד, וטבלה כמה פעמים בתוך הדבש. כמו כן בהמשך כשאל מר"ש מהחלה טבלה בדבש.

שרו: מלך, חמול. הכניסו מגשים רבים עם פרוסות חלה מוכנות לחלוקה לציבור הגדול כ"י (בשתי הלילות).

הכניסו כמה מגשים עם דגים, וכן צלחת עם ראש דג לסימנא טבא שהביא הרה"ח ר' **בערל קליין** שליט"א, וכן צלחת עם דגי 'כרת'לך' שלמים כנהוג. מר"ש טעם בראשונה מראש הדג. כנהוג בראש השנה לא השתמשו בכלים המיוחדים ליו"ט.

לאחר הדגים שתה מר"ש בראנפין 'שרי'.

העמידו יין לדייני ומשפיעי אנ"ש, וכן לכל בני ערי חו"ל ואר"י בכללות.

שרו עוד: היום הרת, אשרי איש שלא ישכחך, על כן נקוה, אשרי העם יודעי תרועה, וידע כל פעול (פיטסבורג).

עם הבשר (בשר בקר ועוף) הכניסו את הסימנים⁸ - ראש כבש, רוביא, סילקא וכרתי, ומר"ש אמר את היה"ר לפני אכילתם. כן הכניסו מטבל העשוי ממלפפון במקום ה'כריין' שאין אוכלים בחודש תשרי. מר"ש החל לאכול תחילה מהראש כבש.

מהראש כבש ניגש לקחת שיריים הרה"ח ר' **שלמה סלומון** שליט"א שמביא אותו כחזקתו בכל שנה, וכן שלחו להרה"ח ר' **ברוך משה מושקוביץ** שליט"א

ג. לראשונה השנה ביוזמת הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א.

ד. הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א עמד בצד דרום ליד דלת היציאה במזרח והציבור עברו לאמירת לשנה טובה.

ה. הגלריה יועדה לבחורי הישיבות, כמו"כ הוציאו שולחנות כדי להרבות במקומות ישיבה.

ו. על המפה רקום: "הרחמן הוא יחדש עלינו שנה טובה וברוכה שנה טובה ומתוקה".

ז. כך נהג כ"ק מרן מהר"א זי"ע, באומרו שנראה לו שהוא יותר מתוק.

ח. רשימת הערים מקומות מושב אנ"ש אשר העמידו עבורם יין:

באר"י: קרית בעלזא בירושלים, ירושלים, בני ברק, אשדוד, בית שמש, קרית גת, חיפה, גבעת זאב, נוף הגליל, תל אביב, קוממיות, נתניה, צפת.

ברחבי תבל: בארא פארק, וויליאמסבורג, סטעטן איילענד, מאנסי, לעיקוואד, טאמס ריווער, ניו יורק, מונטריאול, קוט סט. לוק, לונדון, גאלדערס גרין, וועסטקליף, מאנטשעסטער, אנטווערפן, וויען, ציריך, מעלברון.

ט. את הסימנים מביאים בכל חודש תשרי על קערת כסף ובו ארבע צלחות קטנות לסימנים. בלילות של ראש השנה מביאים ארבע סימנים - ראש כבש, רוביא, סילקא וכרתי, ואילו בשאר החודש מביאים רק ג' סימנים - ראש כבש, רוביא וכרתי.

י. מביאו הר"ר משה אהרן רינגעל שליט"א.

לכל אירוע בארץ או בחו"ל

הזמינו את צלם חצר קדשנו,
לצילום מקצועי שמבין את קהל אנ"ש,
ולהמשך פרסום האירוע בכל ריכוזי אנ"ש

אסף גזק
054-5960506

ו'שהחינו' על פרי הרימון ו'שהכל' על תה", ולאחריהם
אכל מר"ש תפוח בדבש.

פסוקד"ז ושחרית

לפני התפילה נכנסו בעלי התפילה² להתברך מפי
הקודש כנהוג, בעלי התפילות הזכירו את עצמם בפני
מר"ש ומר"ש גם הזכיר את שמו ושם אמו, ומר"ש
איחל מברכות קדשו: "שהשי"ת יעזור שתפילותיי
ותפילותיכם והתפילות של בני ישראל יתקבלו לרחמים
ולרצון לפני הקב"ה".

בשעה 8:20 נכנס מר"ש להיכל לתפילת שחרית,
לבוש בקיטל, גארטל לבן וכיפה לבנה, ומעוטף בטלית
ושטריימל.

הבע"ת הרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א ניגש לפני
התיבה ואמר אדון עולם וברכת השחר בניגון המקובל.
אח"כ פשט מר"ש את השטריימל ואמר ברכות השחר
בקול רם, ולאחר מכן אמרו ברכות השחר לפני מר"ש
הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א וכל צאצאיו³ למגדול
ועד קטן, ולאחמ"כ הגבאי הרה"ח ר' אליעזר ווינד
שליט"א.

'הודו', 'האדרת והאמונה', 'ברוך שאמר', 'נשמת',
התחיל הבע"ת כנהוג בר"ה⁴. אמרו 'וכרות' פיסקא
פיסקא - לרגל הברית-מילה ולא שרו רוממות (כמובא
בפוסקים).

מלונדון. את שירי צלחת הבשר הורה מר"ש לשלוח
לבחורים העומדים למעלה בעזרת נשים. מהסימנים
שלחו שיריים להרה"ח ר' מענדל שיף שליט"א המביאם.

הכניסו 'מייערן צימעס' - אשר סימנא מילתא,
וקאמפאט מתפוחים מבושלים ובתוכו תמר.

מר"ש איחל לחיים לקהל והאציל מברכות קדשו
לחיים לחיים טובים ולשלום. דער אייבישטער זאל
העלפן ס'זאל נשפע ווערן פאר יודישע קינדער א כתיבה
וחתימה טובה, כל מיני השפעות טובות, כל החסדים וכל
הרחמים וכל הנחת, יודישע קינדער זאל געהאלפן ווערן
מיט חיי אריכי בני ברוכי ומזוני רויח, ס'זאל נתרומם
ווערן קרן התורה וקרן ישראל במהרה (אמן).

תורה

תקיעת שופר בחודש אלול - כדי לערבב
את השטן המונע מלשוב בתשובה
באופן שיטהר את לבו ויכין את רוחו

פרנס הקובץ: הרב חיים נאנצפריער שליט"א - וויליאמסבורג; לשנה טובה
ומבורכת בר"ג

בברכהמ"ז נתכבד חבר הביד"ץ הגה"צ ר' יעקב
גרינוואלד שליט"א.

סיימו בשעה 1:10 ומר"ש יצא מהגרויסע שטוב (לא
שרו לאחר השוה"ט כנהוג ביום ראשון של ר"ה).

בביתו נאווה קודש טעם מר"ש מפירות, ובירך 'העץ'

יא. בכדי להיפטר מספק ברכות על התפוח בדבש.

יב. השנה אף נכנס לראשונה הבע"ת של מנחה ביום הראשון - הרה"ג ר' שלום שליט"א יחד עם בעלי התפילה של היום.

יג. גם חתני הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א.

יד. בכל שבת ויו"ט ויוה"כ מתחיל מר"ש קטעים אלה בקול.

לרווחת הציבור שיוכלו להתפלל יחד כאחד, דפקו בעת התפילה בקרבנות ובפוסקי דזמרה לפני שהבע"ת סיים כל קטע בקול.

משך כל הזמן הזה בעינים עצומות]. אחר שסיימו למכור העליות הכריז הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין שליט"א כנהוג: "אלע וואס האבן געקויפט זאלן ארויפגיין".

הבע"ת הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א החל באמירת 'אתה הראת' וכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א עלה במדרגות ארון הקודש לפתיחת הארון, ופתח את הפרוכת ואת דלתות ארון הקודש. אמרו י"ג מידות ושאר התפילות הנדפסות משך זמן רב ולאחריו הוציא מר"ש כנהוג את הספר התורה הראשון - הס"ת של כ"ק מרן מהר"א זי"ע¹, ומסרו לידי הבע"ת שעלה לקבל הספר מידי מר"ש. בהוצאה השניה כובד הרב ר' אלימלך נתן נטע שליט"א - מר"ש הוציא הס"ת מארון הקודש ומסרו לידו², וסגר את דלתות ארון הקודש ואת הפרוכת בסיוע הגבאי הרה"ח ר' אליעזר שליט"א (בב' הימים).

מר"ש ירד את ג' מדרגות ארון הקודש אחורנית (מהצד שעלה אליו - צד דרום), בהגיעו למדרגות התחתונות עיטר את ספרי התורה בכלי הקודש. הבע"ת אמר שמע ישראל וגו' בנעימת הימים הנוראים. העלו את ספרי התורה על הבימה [הר"ר בצלאל מושקוביץ שליט"א מחזיק בחזקה לאחוז את הס"ת האחר עד שקוראים בן ומר"ש עלה ופתח את הס"ת.

כ"ק מרן שליט"א קרא בתורה כנהוג. הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין שליט"א הכריז את העליות וערך את ה'מי שברך' לעולים בנעימת הימים הנוראים, וכן הראה ב'יד' על מקום הקריאה. הגבאי הרה"ח ר' יחיאל מיכל פירר שליט"א החזיק ב'תיקון קוראים' מול מר"ש עם סדר הקריאה.

כהן: הרה"ח ר' הערצקא ענגעל שליט"א מב"פ³, לוי: הרה"ח ר' אברהם בארד שליט"א מלונדון⁴, שלישי: הגה"ח ר' משה דוד שארף שליט"א⁵, רביעי: הרה"ג ר'

אחר שסיים הבעל-תפילה של פסוד"ז בקול 'הגיבור לנצח והנורא בנוראותיך' פנה מר"ש והסתובב לצד מערב - אל מול הקהל, הבע"ת של שחרית הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א⁶ נעמד אל מול מר"ש והתחיל בנעימת 'המלך' בניגון המקובל ובקול רם, ועם כל הקהל יחד פצח בשאגת 'המלך' אדירה שהדהדה ברחבי ההיכל.

אח"כ ניגש הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א לפני התיבה, הרה"ח ר' מרדכי פריעד שליט"א עמד בסמוך לנגן בקול את הקטעים שהציבור משוררים עד לאחר ברכת 'יוצר אור' (וכן בתחילת חזרת הש"ץ בשחרית ובמוסף).

בכל התפילות בשני הימים פתח את ארון הקודש שמש ביהמ"ד הר"ר אהרן קלמן פריעד שליט"א. אמרו את הפיוטים בחזרת הש"ץ. בפסקאות 'ימלוך' ו'חי וקים' הקדים מר"ש בקול לפני הקהל, ואח"כ אמרו קהל וחזן כנהוג.

פתיחת הארון ל'אבינו מלכנו' (בשני הימים): הדומ"ץ הרה"ג ר' אברהם יהושע העשיל קאטצבורג שליט"א מב"פ⁷.

סיימו שחרית בשעה 11:20.

קריאת התורה

לאחר 'לדוד ה' אורי' עלה הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין שליט"א על הבימה ומכר את העליות כנהוג, סיעו במכירת העליות מנכ"ל ביהמ"ד הגדול הר"ר ירמיה יחזקאל דמן שליט"א והרה"ח ר' מאניש פראנצויז שליט"א וכן הר"ר שלמה אינדורסקי שליט"א שהכריז בקול רם את הסכומים.

במשך מכירת העליות ישב מר"ש על מקומו, וניגשו להתברך אברכים המצפים להיפקד בדבר ישועה ורחמים (לקראת קריאת 'וה' פקד את שרה') [מר"ש ישב

טו. בנוסף לקיטל שלבש כמו שאר בעלי התפילה, חבש אף יארמולקע לבנה.

טז. שנשאר לעמוד אצל ארון הקודש מברכת כהנים.

יז. מר"ש החזיק בידו סידור מיוחד עם סדר התפילות והתחינות לפתיחת הארון.

יח. נמכר בסך \$12,000.

כל הכיבודים של מר"ש בימים הנוראים [העליה, הוצאת והגבהת הס"ת] ושל הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א שנמכרים - הכנסתם קודש עבור חברת 'נר למאור'.

שאר העליות והכיבודים השונים הנמכרים בימ"נ הכנסתם קודש לטובת החזקת בית המדרש הגדול.

יט. נקנה בסך \$10,000 על ידי אחיו שליט"א.

כ. נקנה על ידו בסך \$9,000.

כא. נקנה על ידו בסך \$2,000.

כב. נקנה על ידי הנגיד הרה"ח ר' רפאל הערצאג שליט"א ממנוטריאול בסך \$8,000.

הר"ר שלמה הי"ו, שדאגו לבל יחסר המזג לרווחת
הציבור הקדוש.

תקיעת שופר

בשעה 1:55 נכנס מר"ש להיכל חבוש בשטריימל
של כ"ק מרן מהר"א זי"ע ועטוף מעליו בטלית שהיה
מכוסה עד עיניו ועלה לבימה. בדרך לבימה ניגשו כמה
וכמה להזכיר לברכה ולישועה. לפני מר"ש הלך הגבאי
הרה"ח ר' אליעזר ווינד שליט"א עם אמתחת השופרות,
ומאחורי מר"ש הלך הרה"ג ר' עקיבא אשר פאדווא
שליט"א מלונדון עם בקבוק מים כנהוג^א.

בתחילה נערכו שלושה בריתות: לבן הר"ר יצחק
אייזיק קוט הי"ו מב"ב (ב"ר ראובן בר"א מאשדוד וחת"ר יוסף
גרינבוים מב"ב), לבן הר"ר משה האלברשטאם שליט"א
מבי"ש (ב"ר ישראל מאיר מב"ש וחת"ר יעקב לווינסון) ולבן
הרב יונה עקשטיין שליט"א (ב"ר יעקב שליט"א מלונדון
וחת"ר יחיאל אוברלנדר ז"ל). בשתי הבריתות הראשונות
שימש כמוהל הרה"ג ר' שלום שליט"א, ובשלישית
המוהל הקבוע הרה"ח ר' שמעון טייטלבוים שליט"א.

אח"כ החל מר"ש באמירת דברי כיבושין.

דברי כיבושין

**בשעת תקיעת שופר יש לשוב בתשובה
כי היא שעת רחמים וכמו כן על ידי
התקיעות מעוררים את זכות
האבות הקדושים**

זכות בקובין: הרב שמעון דוד וועבער שליט"א - ב"פ; לרגל שמחת לידת
בתו למז"ט

בסיום אמירת דברי הכיבושין לקח מר"ש את אמתחת
השופרות ומשמש בתוכה.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א עלה בעליית חמישי^ב,
לאחר שעלה לתורה ערכו את ה'מי שברך' הנהוגים,
ולאחריהם אמר מר"ש כנהוג את ה'מי שברך' עבור כל
"קהל מחזיקי הדת" והגבאי הרה"ח ר' שמעון זאב קליין
שליט"א חזר בקול על ה'מי שברך' כנהוג, כן ערכו 'מי
שברך' עבור קוני העליות והכיבודים של מר"ש. בעת
ה'מי שברך' נדב מר"ש לצדקה סך: אלף, עשר פעמים
ח"י, עשר פעמים ח"י, כמנין 'צדקה'.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א הגביה הס"ת כנהוג^ג,
גלילה: העסקן הרה"ח ר' יהושע לאנגסאם שליט"א
מב"פ^ד.

מפטיר: הרה"ח ר' פסח לעמבערגער שליט"א מב"פ^ה.

הגביה: הר"ר אהרן בערגער שליט"א ממאנסי^ו,
גלילה: הר"ר מרדכי מאנדל שליט"א מבני ברק^ז.

ערכו 'מי שברך' לילולדת וקריאת שמות לבנות. אח"כ
הכריז הגבאי שהאורחים יברכו 'הגומל' ביחד על
מקומם.

בסיום קריאת התורה הכריזו שההפסקה תהיה עד
שעה 1:15, כיסו את ספרי התורה שהונחו על הבימה
בטלית וה'שומר' הגה"ח ר' יוסף עמרם מושקוביץ
שליט"א מבאניהאד נשאר לעמוד על ידם.

מר"ש ירד מהבימה, יצא מההיכל ונכנס לבנא"ק -
בשעה 12:25.

בחצר ההיכל הוגשו לקהל הרחב מיני מזונות ושתייה
חמה וקרה ע"י חברת 'מעייני הישועה' שע"י שמש
ביהמ"ד העסקן הר"ר אהרן קלמן פריעד שליט"א ובנו

כג. נקנה על ידי הנגיד הרה"ח ר' אברהם צבי חיים רייז שליט"א מארה"ב בסך \$7,000.

כד. נקנה על ידי הנגיד הרה"ח ר' אברהם צבי חיים רייז שליט"א מארה"ב בסך \$36,000.

כה. נמכר בסך \$18,000.

כו. נקנה על ידי הנהלת התלמוד תורה בב"פ לאות הערכה על מסירותו המרובה למען בניית הבנין החדש.

כז. נקנה על ידי הנגיד הרה"ח ר' אברהם צבי חיים רייז שליט"א מארה"ב בסך \$10,000.

כח. נקנה ע"י הר"ר יוסף פישער הי"ו ממאנסי בסך \$4,000.

כט. נמכר בסך \$2,000.

ל. כשמר"ש היה בדרכו לבימה, כבר החלו בעריכת הבריתות, ומר"ש נותר לעמוד על עמדו בעת שאמרו שמע ישראל וה' מלך.

לא. מנהג רבוה"ק שבעת התקיעות עומד על הבימה איש אחד עם בקבוק מים בסמור, לפני המלחמה היה זה תפקידו של הגבאי הרה"ח
ר' משה איסר [ראטקאפף] ז"ל. לאחר המלחמה החזיקו אצל כ"ק מרן מהר"א זי"ע ואחמ"כ אצל יבלחט"א כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
המשב"ק הרה"ח ר' אברהם מינסקי ז"ל. כיום מחזיק בחזקה זו הרה"ג ר' עקיבא אשר פאדווא שליט"א.

טעם הדבר לא גילו רבוה"ק מעולם, ואף שבפשטות נראה שהטעם הוא מפני שיהיה מוכן ומזומן מים לשטוף את השופר באם יצטרכו,
(ואף על טעם זה יש להעיר שהלא גם בשבת נוהג לעלות לבימה עם בקבוק המים) הרי שטעם זה בוודאי אינו היחידי, ומי יעמוד בסוד
קדושים, וכפי שאמר פעם מר"ש לנכדיו שזהו "רעבישע ענין"...

פתחו לפני מר"ש את ה'סידור רבי שבת' ואת המחזור 'כל בו' של כ"ק מרן מהר"א זי"ע, מר"ש אמר מזמור צ"ח (לבעל תוקע), אח"כ לחש מר"ש "שא שא" והגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף שליט"א הכריז בקול. מר"ש החל באמירת 'למנצח לבני קרח' מתוך המחזור ו' פעמים, כשאת הפעם השביעית חזר בקול מתחילת המזמור. אח"כ נטל מר"ש את המחזור השני ועיין בתוכו זמן מה, ופשט את השטריימל. הגבאי הרה"ח ר' שמעון זאב קליין שליט"א הכריז "שא שא" ומר"ש המשיך באמירת פסוקי 'מן המצר' חזן וקהל.

אחר שהות קצרה נוספת פתח מר"ש באמירת הברכות בקול ובהתלהבות עצומה, כששתי ידיו מונחות על אמתחת השופרות, ותקע את התקיעות דמיושב. כבעל מקריא שימש חבר הביד"ץ הגה"צ ר' יעקב גרינוואלד שליט"א שעמד לימין מר"ש לבוש בקיטל ויארמולקע לבנה ועם הטלית על השטריימל.

לאחר התקיעות החל מר"ש באמירת פסוקי 'אשרי העם' וגו' חזן וקהל, אח"כ אחז מר"ש בספר תורה ואמר באותו נעימה 'יהללו', הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין שליט"א הוליך את הספר תורה לארוה"ק, את הספר תורה השני הוליך ה'שומר' הגה"ח ר' יוסף עמרם מושקוביץ שליט"א מבאניהאד. הרב ר' אלימלך נתן נטע שליט"א - שכובד בהוצאה השניה הכניס את הספרים לארון הקודש.

מר"ש ירד מהבימה והלך אל עמוד הש"ץ.

מוסף

לפני תפילת מוסף אמר מר"ש את התפילה לש"ץ 'הנני העני ממעש', מתוך מחזור 'כל בו' של כ"ק מרן מהר"א זי"ע.

בסמוך למר"ש עמד חבר הביד"ץ הגה"צ ר' חיים דוד שובקס שליט"א² שתקע את התקיעות דמעומד. בתפילת הלחש תקע את התקיעות שברים-תרועה בנשימה אחת כדין.

בעת הקדיש ותחילת חזרת הש"ץ עמד לימין מר"ש הרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א לסייע בנוסח (בשני הימים).

בפיוט 'מלך עליון' לא אמר מר"ש בקול הקטע 'מלך אביון', ולא סגרו את ארון הקודש בקטע הזה, ומר"ש התחיל תיכף 'ונתנה תוקף'.

'אין קצבה' אמר מר"ש בנוסח (לא שר). בפיוט 'וכל מאמינים' אמר מר"ש (בשני הימים): 'הנוהג חסדו בכל דור ודור'. ב'ויאתיו' שרו ניגון הקפה ב' כנהוג ומר"ש רקד על מקומו מעט ומחא כף במשך כל השירה. שרו 'היה עם פיפיות' ומר"ש התיישב על מקומו. ב'עלינו לשבח' התכוּפף מר"ש למזרח.

דילגו את הפיוטים במלכיות זכרונות שופרות.

ה'בעל מקריא' הגה"צ ר' יעקב גרינוואלד שליט"א הקריא את התקיעות בפני בעל התוקע הגה"צ ר' חיים דוד שובקס שליט"א. כפי הדין הכריז את תקיעת 'תרועה' תוך כדי נשימה מתקיעת ה'שברים'.

בסדר שופרות באמירת מזמור 'הללו קל בקדשו' אמר מר"ש בנעימה ובניגון.

שרו בברכת כהנים כנהוג ביו"ט. ל'היום תאמצנו' פתח את הארון (בשני הימים): הדומ"ץ הרה"ג ר' אברהם יהושע העשיל קאטצבורג שליט"א מב"פ³.

בקדיש בסיום חזרת הש"ץ לפני 'תתקבל' הגיש הגבאי הרה"ח ר' אליעזר ווינד שליט"א את אמתחת השופרות, הבעל מקריא עמד ליד מר"ש ומר"ש תקע בשופר.

אחר קדיש איחל מר"ש ייש"כ לכהנים. בקדיש אחר 'אנעים זמירות' הסתובב מר"ש לעבר הילדים היתומים ואמר להם ייש"כ.

סיימו מוסף בשעה 5:20.

מנחה

אחר מוסף התיישב מר"ש על מקומו לזמן מה, ואחר דקה קצרה הפשיל מר"ש את הטלית על כתפיו וחבש את השטריימל והחלו בתפילת מנחה, הרה"ג ר' שלום שליט"א ניגש לפני התיבה.

ב'אבינו מלכנו' פתח את ארון הקודש שמש ביהמ"ד הר"ר אהרן קלמן פריעד שליט"א (בשני הימים).

סיימו בשעה 5:50 ומר"ש ניגש לשער של הארו"ק והתפלל תפילה חרישית, ופנה לצאת מההיכל. שרו היום תאמצנו, ליד בנאו"ק שרו הניגון אבינו מלכנו קבל (תו"א).

לב. לבוש בקיטל כנהוג.

לג. שעומד אצל ארון הקודש מברכת כהנים.

סעודת היום

את סעודת היום סעד מר"ש בקרב בני המשפחה. אחר הקידוש בירך מר"ש 'מזונות' על 'האניג לעקיך' (בשני הימים).

בעת הסעודה הגישו את כל המאכלים הנהוגים לאכול בראש השנה^ל, ושרו: ויאתיו, אין קצבה, אבינו מלכנו הרם קרן ישראל, הללו קל בקדשו.

סיימו בשעה 6:45, בברכהמ"ז כובד הרה"ג ר' אברהם סאפרין שליט"א.

ג' וילך - ב' תשרי יום ב' דראש השנה

תפילת ערבית

בשעה 8:15 נכנס מר"ש למעריב כשהוא מעוטף בטלית^ל, בכניסה להיכל - על יד המזוזה - נעצר מר"ש לזמן מה, וניגש לפני התיבה לתפילת ערבית.

לפני 'ברכו' ניגנו בנעימה המקובלת. ליד מר"ש עמד הרה"ג ר' פנחס פרידמאן שליט"א לסייע בנוסח. בעת אמירת 'לדוד מזמור' היה פתוח בפני מר"ש 'סידור רבי שבת' של כ"ק מרן מהר"א זי"ע.

אחר התפילה ניגש מר"ש לשער ארון הקודש ואיחל 'א גוט יו"ט' לכל הקהל ולא עברו, ויצא בשעה 8:50 בניגון הרחמן הוא יחדש עלינו, מר"ש נעמד על יד הדלת עד שסיימו לשיר את הניגון.

על יד ביתו נאווה קודש ניגש הרה"ג משה זירנפעלד שליט"א מאשדוד עם פירות לשוה"ט.

'לדוד מזמור טיש'

על מקום מר"ש הכינו את החלות מכוסות במפה, ועל ידם מיני פירות רבים כנהוג לברכת 'שהחיינו', כמו כן נפרסו לאורך השולחן ארגזי פירות רבים לרווחת קהל האלפים.

מר"ש נכנס בשעה 12:10 לעריכת השולחן, והחל

להדליק את הנרות לכבוד יו"ט, את הנרות הניחו בשולחן השולחן בסמוך לנרות שהדליקה הרבנית תליט"א לפני הטיש. בהגבהת הכוס נתכבד המשפיע בנש"ק הרה"ג ר' מרדכי צבי וויינבערג שליט"א מלונדון.

לאחר קידוש הוציאו את החלות וקירבו את הפירות. מר"ש בירך 'העץ' וטעם מקאמפאט העשוי מ'קיטטען' (חבושים) 'לשהחיינו', אחר כך הגישו בפני מר"ש שני מגשים מלאים בצלחות קטנות עם מיני פירות שונים ומר"ש טעם מכמה מיני פירות (ענבים, תאנים, ועוד), אחר כך הגישו צלחת עם רימונים ומר"ש טעם מהם, צלחת עם 'אבטיח' ומר"ש בירך בופה"א.

חילקו לכל הקהל שיריים מהפירות המונחים על השולחן, ומר"ש חילק רימונים לבני המשפחה ולגבאים ולאנשים נוספים. שרו: זכרנו לחיים (ר' משה גאלדמאן), בספר חיים.

חילקו שקיות עם פירות לנדיבים בהכרזת שמותיהם, וכן שלחו רימונים מטס מיוחד שהוכן לעשרות משפיעי הקבוצות שע"י 'דורותינו' בכל רחבי תבל. אחר שחילקו הפירות לקהל, נתן מר"ש תפוח לכל אחד מהמחלקים.

אחר כך החזירו את החלות ומר"ש נעמד ונטל ידיו לסעודה.

אחר חלוקת החלה שרו ארשת שפתינו (ניגון עתיק) וחזרו על הניגון^ל.

הכניסו דגים וצלחת עם ראש דג. חילקו שיריים מכל המאכלים לפני 'לדוד מזמור'.

העמידו יין עבור רבני זקני אנ"ש ולאורחים מחו"ל, באמצע הורה מר"ש להעמיד יין עבור הרה"ג שמואל נתן בן יוטא קריינצא חיה (נוסבוים) שליט"א (ז"ל) לרפו"ש.

שרו: וע"י עבדיך הנביאים, עוד יזכר לנו (ר' שלמה יעקב פריעד).

הכניסו עוד: יאהך, בשר עוף ובקר, ראשי כבש, צלחת עם הסימנים הנהוגים רוביא, סילקא, קרא וכרתי. כן הכניסו לצד הבשר מטבל העשוי ממלפפון.

הכניסו מייערן צימעס וקאמפאט העשוי מאגסים (כנהוג ביו"ט) ובמרכז תמר.

מר"ש שתה יין ואיחל לכל הקהל לחיים, לאחמ"כ איחל: לחיים, לחיים, לחיים טובים ולשלום... דער

לד. מנהגינו לאכול את כל הסימנים בכל הסעודות של ראש השנה.

לה. עקב השעה המאוחרת לא יכל מר"ש לברך על טליתו מבעוד יום ועל כן התעטף בטלית שאולה של הרה"ג ר' שלום שליט"א.

לו. בכל פעם שרו ג' פעמים - ותקבל ברחמים וברצון סדר מלכותינו - זכרונותינו - שופרותינו.

הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א פתח באמירת
'המלך' כאתמול, וניגש לתפילת שחרית.

אמרו את הפיוטים בחזרת הש"ץ.

סיימו בשעה 12:10.

קריאת התורה

מכרו את העליות, ומר"ש התיישב במקומו ולמד.
אחר שסיימו למכור העליות הכריז הגבאי הרה"ח ר'
שמעון וואלף קליין שליט"א כנהוג: "אלע וואס האבן
געקויפט זאלן ארויפגיין".

מר"ש עלה לפתיחת הארון ולהוצאת הספר הראשון,
והבע"ת הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א החל באמירת
אתה הראת לדעת. מר"ש פתח את הפרוכת ואת דלתות
ארון הקודש. אמרו י"ג מידות ג"פ ואח"כ את התחינות
הנדפסות במחזור.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א הוציא את הס"ת של כ"ק
מרן זי"ע והבע"ת עלה לקבלו מידי מר"ש. הוצאת
הספר השני: הרה"ר ירמיה יחזקאל דמן שליט"א מנכ"ל
ביהמ"ד הגדולי, מר"ש הוציא את הס"ת^ל (שנכתב ע"י
מר"ש לעי"נ אביו כ"ק מהר"ם מבילגוריית זי"ע) ומסרה לידו.

מר"ש סגר את ארון הקודש וירד אחרונית בג'
המדרגות בצד שמאל, ואח"כ ירד את המדרגות ליד
עמוד הש"ץ ועיטר את ספרי התורה בכלי הקודש ונישק
את ה'כתר', הבע"ת אמר 'שמע ישראל' וגו' והפסוקים
והולילו את הספרים לבימה.

מר"ש קרא בתורה.

כהן: הרה"ח ר' יוסף אברהם הרשקוביץ שליט"א מבני
ברק - אשדוד^{לט}, לוי: הרה"ח ר' יעקב ראובן מושקוביץ
שליט"א ממונטריאול^ל, כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א עלה
בעליית שלישי^{מא}. בעת ה'מי שברך' נדב מר"ש לצדקה
שבעים ושתיים, עשר פעמים ח"י, שבעים ושתיים,
שבעים ושתיים, כמנין 'צדקה'. כן הורה מר"ש להוסיף
'מי שברך לחולה' עבור החולה הרה"ר שמואל נתן בן
יוטא קריינצא חיה (נוסבויים) שליט"א (ז"ל) לרפו"ש.

רביעי: חבר הביד"ץ הגה"צ ר' אברהם צבי דירנפעלד

אייבערשטער זאל העלפן ס'זאל נשפע ווערן כל מיני
השפעות טובות, כל החסדים וכל הרחמים וכל הנחת,
יידישע קינדער זאל'ן געהאלפן ווערן מיט חיי אריכי בני
ברוכי ומזוני רוויחי, ס'זאל נתרומם ווערן קרן התורה
וקרן ישראל במהרה, אמן.

בשעה 1:07 התחיל מר"ש בהדרת קודש באמירת
הקאפיטל 'לדוד מזמור' כשלפניו היה פתוח גם סידור
האר"י מכ"ק מרן מהר"א זי"ע, בעת שהקהל אמרו -
כאיש אחד בקול אחד - עיין בו מר"ש, אח"כ סיים
מר"ש את המזמור בקול נשנק מבכי.

תיכף אח"כ החל מר"ש באמירת התורה, על פסוקי
'לדוד מזמור' כנהוג.

תורה

"שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם"
- קבלת התפלה באמצעות שערי תשובה,
"שאו שערים ראשיכם ושאו
פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד" -
קבלת התפלה על ידי שירות ותשבחות

השתתפות בקובץ: הרב אליעזר זינלמאן שליט"א - לונדון; לרגל שמחת
לידת בנו למז"ט

השתתפות בקובץ: הרב יהודה לייב אינדורסקי שליט"א - קוט סט. לוק;
לרגל שמחת לידת בנו למז"ט

בברכהמ"ז נתכבד הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א,
מר"ש קם ורקדו בשירת וידעו, אח"כ איחל מר"ש גוט
יום טוב ויצא, על יד הדלת שרו אחד יחיד ומיוחד - לית
אתר פנוי מיניה, מר"ש יצא בשעה 1:30.

פסוקד"ז ושחרית

לפני התפילה נכנסו 'בעלי התפילה' להתברך בקודש
פנימה.

מר"ש נכנס בשעה 9:20 להיכל בית המדרש, כשהוא
לבוש בקיטל ובגארטל וכיפה לבנים, ועם הטלית על
כתפיו והשטריימל על ראשו. אחר ברכות השחר אמרו
הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א וצאצאיו והגבאי
הרה"ח ר' אליעזר וינד שליט"א ברכות השחר לפני
מר"ש.

אמרו 'וכרות' פסקא בפסקא - לרגל הברית.

לז. נקנה בסך \$ 15,000.

לח. היה מוכן מתחילה ספר תורה אחר, אך מר"ש ביקש להוציא ספר תורה אחר, על כן השתמשו בספר תורה זה.

לט. נקנה בסך \$ 6,000 ע"י בנו העסקן הרה"ג ר' יהושע הרשקוביץ שליט"א ממאנסי.

מ. נקנה בסך \$ 4,000.

מא. נקנה בסך \$ 36,000.

מוֹסָף

מר"ש ניגש לתפילת מוסף. בחזרת הש"ץ ב'אדם יסודו מעפר' ובפיסקא 'אין קצבה' אמר מר"ש בנעימה הקבועה ב"שמך נאה לך" מחא מר"ש כף על כף.

לא אמרו את הפינטים ב'כתר' וכן בסדרי מלכויות זכרונות שופרות. ב'ויאתיו' רקד מר"ש ומחא מעט כף. 'כורעים' כרע מר"ש מעט לצד ימין.

בקדיש בסיום חזרת הש"ץ לפני 'תתקבל' הגיש הגבאי הרה"ח ר' מעכיל פירר שליט"א את השופר, ומר"ש תקע. אחר קדיש התיישב מר"ש לאמירת 'קוה', וקם שוב לברך את הכהנים בברכת ייש"כ.

הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א ניגש לפני התיבה לאמירת 'אנעים זמירות' ומר"ש התיישב על מקומו. אחר כך אמר מר"ש את ה'שש זכירות'.

סיימו מוסף בשעה 5:50.

מנחה

בסיום תפילת מוסף החלו להתפלל תפילת מנחה ומר"ש כיבד את הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א לגשת לפני התיבה.

סיימו בשעה 6:20 ומר"ש יצא בשירת הניגון פתח שערי שמים.

שליט"א מת"א, חמישי: הרה"ח ר' משה ביגעלאייזען שליט"א מב"פ.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א הגביה את ספר התורה, גלילה: הרה"ח חיים גאנצפריעד שליט"א מוויליאמסבורג.

מפטיר: הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א מב"פ.

הגבהה: העסקן הרה"ר יצחק שמואל מאייער שליט"א מלעיקוואד, גלילה: העסקן הרה"ר מאיר קופרשטיין שליט"א מב"פ מב"פ.

אחר קריאת התורה הכריזו שההפסקה תתקיים למשך 'שעה', ומר"ש יצא בשעה 1:15.

תקיעת שופר

בשעה 2:45 נכנס מר"ש עטוף בטלית (ללא השטריימל) לתקיעת שופר, ועלה על הבימה שם נערך הברית לבן הרה"ר דוד אויסטערליץ הי"ו מבי"ש (בה"ר מרדכי מלונדון וחתה"ר אברהם יעקב שארף), גיסו הרב ר' אלימלך נתן נטע שליט"א שימש כמוהל.

אחר הברי"מ פתח מר"ש באמירת 'למנצח לבני קרח' וכל סדר הפסוקים, בעת אמירת הברכות אחז מר"ש ביד ימינו את השופר שהיה מעוטף בתוך המפה החדשה שעליה כונו בברכת שהחיינו.

מר"ש תקע את התקיעות דמיושב. אשרי העם. יהללו. בעל ההוצאה השניה החזיר את ספרי התורה למקומם.

מב. נקנה ע"י הנגיד הרה"ח ר' אברהם צבי חיים רייז שליט"א מארה"ב.

מג. נקנה ע"י הרה"ר אברהם ישי פארגעס שליט"א מב"פ.

סעודת היום

להבדלה: הבה"ח ישראל מנחם נחום נ"ו.

אח"כ חזר מר"ש למקומו ובני חו"ל עברו להיפרד לשלום, והכריזו שזמן הסליחות למחר יהיה בשעה 9:30. בין העוברים היה הר"ר **שלמה אוסטערליץ** הי"ו מלונדון שהגיש פתקי קבלות טובות שחתמו אברכי השטיבלעך ותלמידי הת"ת והשיב"ק בעניני התנזרות מטכנולוגיה, מר"ש נהנה והאציל מברכת קדשו: "זאלן האבן א הצלחה און א גמר חתימה טובה".

לאחר שסיימו בני חו"ל לעבור, עברו שאר הקהל אל מול פני הקודש, כשגמרו שרו זכרנו לחיים כשמר"ש יושב על מקומו ושרוהו כמה פעמים, אח"כ קם מר"ש ויצא בשירת הניגון תהא השעה הזאת, בשעה 10:00.

בבנאו"ק הדליק **כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א** נר נשמה הדולק מעת לעת לעילוי נשמת הגה"ק רבי **אלעזר רוקח** זי"ע הי"ד (בן רבי שמואל שמעלקא) - אבי **כ"ק מרן מהר"ש** זי"ע, שהיא"צ שלו חל היום.

מר"ש סעד את סעודת היום עם בני המשפחה.

שרו: היום הרת, שמו מפארים, אתה בחרתנו, רבוש"ע כמו שכבש, הבן יקר, ותמלוק, ממעמקים.

בברכת לחיים איחל מר"ש שנה טובה ומבורכת, כתיבה וחתימה טובה.

בשעה 7:30 בירכו ברכהמ"ז, הרב ר' **לייבל צוויבל** שליט"א בירך על הכוס. אחר ברכהמ"ז שרו והיה ביום ההוא יתקע, כה אמר וכו' זכרתי לך.

ערבית והבדלה

בשעה 8:45 נכנס מר"ש לביהמ"ד לתפלת ערבית, לפנה"ת ניגש הר"ר **עמרם לוי אופמאן** שליט"א - הבע"ת של סליחות לצום גדליה. אחר מעריב עלה מר"ש על הבימה והבדיל על הכוס, הגבהת הכוס

♦ **היום תאמצנו, היום תברכנו, היום תגדלנו, היום תדרשנו לטובה** ♦

אחר התפילה עברו בני חו"ל להיפרד.

ביציאת מר"ש מהיכל שאל מר"ש את הר"ר **מרדכי מושקוביץ** שליט"א מנהל ישיבת 'והראנו בבנינו' אודות התחלת הפעילות לבחורי ישיבה"ק תושבי חו"ל בירח האיתנים.

בבנא"ק ערך מר"ש לאו"ב עם בני המשפחה לרגל סיום הצום.

אח"כ קיבל מר"ש בחדרו קבוצה מבני חו"ל שחוזרים לביתם לפני שב"ק, מר"ש עיין בקוויטלעך ולאחמ"כ בירכם בברכה כללית, בתוך הדברים אמר מר"ש: **השית יעזור שכל התפילות שהתפללתם בר"ה וכל השנה יתקבלו ברחמים וברצון, מה שהתפללתם על רוחניות וודאי יקובל, וגם מה שהתפללתם על רוחניות וגשמיות יתקבלו ברחמים וברצון.** אח"כ עברו להתברך

סליחות ושחרית

בשעה 10:20 נכנס מר"ש לאמירת סליחות בהיכל, לפני התיבה ניגש הר"ר **עמרם לוי אופמאן** שליט"א. אחר סליחות הניח מר"ש תפילין לבחור הבר מצוה **אלימלך ב"ר משה בר"א לוי מב"ב** והעניק לו ספר 'אור הישר' ויצא מביהמ"ד [ביציאת מר"ש מהביהמ"ד קרא מר"ש לבעל תפילה והורה לו שלא להמתין עליו לתפילת שחרית].

מר"ש נכנס לתפילת שחרית בבית התפילה, לפנה"ת ניגש הבע"ת הקבוע הגה"ח ר' **דוד מענצער** שליט"א.

אמרו תחנון, ואח"כ פתח הגבאי הרה"ח ר' **מעכיל פיר** שליט"א את ארון הקודש לאמירת 'אבינו מלכנו'.

בעליות כובדו - הוצאה והכנסה (י"ג מידות): הרה"ח ר' **הערשל העניג** שליט"א מלונדון. כהן: הדומ"ץ הרה"ג ר' **יהושע העשיל קאטצבורג** שליט"א, לוי: הר"ר **אליהו פעפערקארן** שליט"א מב"פ, שלישי: הרה"ח ר' **ראובן חיים וויינבערגער** שליט"א מב"פ.

הגבהה: הר"ר **אהרן פעדער** שליט"א מב"פ, גלילה: הר"ר **הערשל ביגעלאייזען** שליט"א מב"פ.

אחר התפילה יצא מר"ש [לא אמרו תהילים].

מנחה

בשעה 6:45 התפללו תפילת מנחה בקומה העליונה, לפני התיבה ניגש הבע"ת הרה"ח ר' **יחיאל הירש** שליט"א [בהיכל התפללו מנחה באותו הזמן].

בעליות כובדו - הוצאה והכנסה (י"ג מידות): הגבאי הרה"ח ר' **מעכיל פיר** שליט"א. כהן: הר"ר **אהרן פראנצויז** הי"ו, לוי: הרה"ח ר' **ישראל אריה זילבערמאן** שליט"א ממנטריאל, שלישי - מפטיר: הרב ר' **אלימלך נתן נטע** שליט"א. הגבהה: הר"ר **דוד מאיר וועבער** שליט"א מסטעטן איילענד, גלילה: הר"ר **עזריאל ווערצבערגער** הי"ו ממנטריאל.

מעריב

בשעה 9:15 נכנס מר"ש להיכל לתפילת מעריב, בדרך להיכל ליד ביתו נאווה קודש נפרדו כמה אורחים מחו"ל לקראת חזרתם לביתם. הבע"ת של סליחות היום הר"ר **עמרם לוי אופמאן** שליט"א ניגש לפנה"ת,

לאחמ"כ התפללו תפילת מנחה, הבע"ת של סליחות התפלל לפני התיבה כנהוג. פתיחת הארון ל'אבינו מלכנו': הרב אלימלך נתן נטע שליט"א.

אחרי מנחה עברו כמה אורחים לברכת פרידה.

בשעה 11:10 נכנס מר"ש לבית התפילה למעריב. לפנה"ת ניגש הבע"ת של סליחות.

קבלת קהל

אחר מעריב נכנס מר"ש לעז"נ שבבית התפילה שם קיבל קבוצה גדולה מבני חו"ל לברכה וישועה לכבוד הימים הנוראים. תחילה ניגש הרה"ח ר' מרדכי וועבער שליט"א עם קוויטל ומר"ש בירכו ואח"כ קרא מר"ש את כל הקוויטלעך לאחר שמר"ש קרא את הקוויטלעך בירך מר"ש ברכה כללית לכל הנוכחים: דער אייבערשטער זאל העלפן פאר אלע יודישע קינדער און פאר ענק אלע, פאר ענקער בני בית פאר ענקערע קינדער און פאר די אייניקלעך לאנגע גוטע געזונטע פרייליכע יאהרן, אלע וואס דארפן האבן א רפואה שלימה זאלן האבן א רפואה שלימה במהרה, די קינדער זאלן זיין געזונט, און מגדל זיין לתורה ויראת שמים ולמידות טובות, די וואס האבן שוין עלטערע קינדער און דארפן שידוכים טוהן דער אייבערשטער זאל העלפן זיווגים טובים בקרוב. דער אייבערשטער זאל העלפן אלע זאלן האבן פרנסה בהרבה ובניקל, דער אייבערשטער זאל העלפן לאנגע גוטע געזונטע יאהרן, א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאהר מיט אלעם גוטן מיט אלעם גוטן מיט אלעם (אמן).

לאחמ"כ עברו האברכים וניגשו בזה אחר זה להתברך ממר"ש בפרטות, לאחריהם עברו הבחורים.

מכתב קודש שכתב כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לכבוד הבחורים החשובים תלמידי ישיבה"ק לכבוד אלפי קבלות הטובות שקיבלו על עצמם בחורי החמד בעת כינוסי 'טהרינו' שנערכו במשך השנה לאלפי

בגמח"ט, בעת שעברו התעניין מר"ש אצל הדומ"ץ הרה"ג ר' שלום דירנפעלד שליט"א מציריך אודות סדרי התפילות ובעלי התפילה בר"ה בעירו. לסיום ניגשו כמה אברכים שלא הספיקו למסור הקוויטל מקודם, ומר"ש לקח מהם את הקוויטל מכאו"א ביחידות.

ה' וילך - ד' תשרי

מר"ש נכנס לאמירת סליחות בבית התפילה, לפני התיבה ניגש הבע"ת הגה"ח ר' דוד מענצער שליט"א. אחר סליחות הניח מר"ש תפילין לבחורי הבר מצוה הבח' ב"ר אביגדור פריעד מלונדון, הבח' פלטיאל ב"ר שלמה שטארק מוועסטקליף. מר"ש מסר להם את ג' הוראות הקודש והעניק להם ספרי 'אור הישר', אח"כ יצא מבית התפילה.

מר"ש נכנס לבית התפילה לתפילת שחרית, לפני התיבה ניגש הבע"ת של סליחות הגה"ח ר' דוד מענצער שליט"א.

פתיחת הארון ב'אבינו מלכנו': הרב ר' חיים מאיר שליט"א.

בעליות כובדו - הוצאה והכנסה (י"ג מידות): הר"ר יצחק ווערצבערגער שליט"א ממאנסי. כהן: הר"ר הערש וואלף פרידמאן שליט"א ממאנסי, לוי: הר"ר צבי הירש הורוביץ הי"ו ממאנטשעסטער, שלישי: הרה"ג ר' עקיבא אשר פאדווא שליט"א מלונדון. הגבהה: הר"ר חיים מנחם לעפקוביץ הי"ו מב"פ, גלילה: הר"ר אלימלך שטערן שליט"א מב"פ.

לאחר התפילה נכנס מר"ש לבנא"ק, על יד הדלת ניגשו כמה אורחים מחו"ל להיפרד.

כעבור כמה דקות נכנס מר"ש לבית התפילה והבע"ת הרה"ח ר' יחיאל הירש שליט"א ניגש לפני התיבה ואמרו תהלים - ספר ראשון, על פי הסדר הנהוג לומר בעשי"ת.

בסיום התפילה הניח מר"ש תפילין דר"ת, אח"כ עלה לבימה שם נערכו הבריתות לבן הר"ר לוי יצחק חריטן הי"ו (ב"ר אברהם יעקב וחת"ר יצחק לאנגנויער), ולבן הר"ר יוסף טייכמאן הי"ו מגבע"ז (ב"ר אהרן מק"ג וחתה"ר שלום אפרים פארבער). אחר הבריתות אמר מר"ש ד' הפרשיות וחלץ התפילין.

מר"ש חזר למקומו והסיר הטלית ועברו לנטילת שלום ולהזכרות, מר"ש יצא בשעה 2:00.

אחר התפילה נכנסו לקו"פ מכניסי הפירות כמידי שבוע, כן נכנסו: הרה"ח ר' הערצקא ענגעל שליט"א מב"פ עם אתרוג לחג הסוכות; הר"ר משה שלמה סגלשטיין הי"ו מאשדוד מראשי חברת 'יביע אומר' עם הקונטרס שהו"ל 'אמרים יקרים' - דרשות ודברי תורה שנאמרו ע"י הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א בשנת תשפ"ב העל"ט, מר"ש עיין בו קמעא ואיחל לו ייש"כ; גבאי המעמדות בעיר וויליאמסבורג הרה"ח ר' בערל גראס שליט"א מב"פ והר"ר משה גאלד שליט"א מוויליאמסבורג עם דמי המעמדות מאנ"ש בעיר, מר"ש עבר על הרשימה והאציל מברכות קדשו: "א גמר חתימה טובה, א גוט געבענטשט יאהר פאר אלע וואס שטייען דא, א שנה טובה ומתוקה", אחר כך העניק לגבאים צננות דבש.

י"ט כסלו ה'תשפ"ג

קריית גת
ירושלים ת"י

בס"ד, בין כסה לעשור תשפ"ג לפ"ק

גמר חתימה טובה לכבוד הבחורים היקרים נ"ו, תלמידי הישיבות הק' דחסידי בעלזא באר"י ובחול'.

אחדשה"ט באה"ר:

לעת צאת השנה קיבלתי בהנאה ובשמחה רבה אלפי קבלות טובות שקיבלתם על עצמכם במהלך השנה שעלי"ט בבינוסי "טהרינו" להוסיף גורים וסייגים להתחזק ולהתגבר כנגד הסתות יצה"ר, זה בכה זה בכה, כל אחד במה שהוא מרגיש נחיצות להתחזק בו, והוא דבר טוב ומועיל מאד.

וזן ידוע מה שהיה כ"ק זקני מרן אדמו"ר מהר"ד זצלה"ה ז"ע רגיל לומר בערב יום כיפורים עם חשכה בפירוש הפסוק (תהלים קלט, טו): "ימים יוצרו ולו אחר בהם", עפ"מ דאיתא בקדמונים שכל נשמה היורדת לזה העולם, עליה לתקן איזה דבר מיוחד, ולכן צריך כ"א לעשות חשבון הנפש בזמן כניסת היום של יו"כ, בכדי לגלות את הדבר המיוחד לו - ולו אחר, ולתקן את עצמו בענין זה בעודו בחיים חיותו.

יתן הש"ת שתוכו כולכם בכללות ובפרטות לתקן את כל מעשיכם בסור מרע ועשה טוב בניקל בלי שו"מ, ולהתעלות במעלות התורה והיראה והחסידות, ולגמר חתימה טובה ולשנה טובה וברוכה ומתוקה מעוטרת ומדורשנת בכל מילי דמיטב.

א"ד וידיכם המצפה להרמת קרן התורה והיראה

ה"ק ש"ק

ערש"ק וילך - ה' תשרי

בשעה 8:40 נכנס מר"ש לסליחות בהיכל, לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' לייבל צוויבל שליט"א.

אחרי סליחות הניח מר"ש תפילין לג' בחורי בר מצוה, יצא בשעה 9:30.

בשעה 12:50 נכנס מר"ש להיכל לתפילת שחרית, לפני התיבה ניגש הבע"ת של סליחות. ל'אבינו מלכנו' פתח את ארון הקודש הדומ"ץ הרה"ג ר' יהושע העשיל קאטצבורג שליט"א מב"פ.

מד. כן הוא בכל יום שאין אומרים תחנון, ונשאר שם מברכת כהנים.

שבת שזבה

תורה

משה רבינו טען להשי"ת שאין חשש
שיצטרך לשפוך חמתו על עצים ואבנים
כי בני ישראל הם בשלימות
והשיב לו השי"ת שהוא עצמו אמר
"הן בני ישראל לא שמעו אלי"

בברכהמ"ז נתכבד הרה"צ ר' משה יוסף מאסקאוויטש
שליט"א משאץ מב"פ.

אח"כ נערכו השלום זכר, בסיום קם מר"ש ורקדו,
מר"ש יצא בשעה 12:30, ליד הדלת שרו קדשנו
במצוותיך.

צפרא דשבתא

מרש נכנס בשעה 9:50 להיכל לתפילת שחרית,
לפסוקד"ז ניגש לפני התיבה הדומ"ץ הרה"ג ר' משה
שטעסל שליט"א מב"פ, לשחרית ניגש הבע"ת הרה"ג
ר' פנחס פרידמאן שליט"א. קל אדון שרו בניגון השיבנו
אבינו.

הוצאה והכנסה: הרה"ג ר' שלום מאסקאוויטש
שליט"א מאשדוד בן האדמו"ר ממעליץ. קראו בס"ת
של הרה"צ האדמו"ר מיאברוב זצ"ל שהשבוע יחול
יו"ד דיליה.

כהן: הדומ"ץ הרה"ג ר' חיים נטע גראס שליט"א
ממונטריאל, לוי: הרה"ח ר' יעקב קליין שליט"א
מב"פ, שלישי: הרה"צ ר' חיים יעקב סאפרין שליט"א
מקאמארנא (יא"צ אביו), רביעי: הרה"ח ר' ישראל יוסף
וועבער שליט"א מב"פ (יא"צ אמו), חמישי: הרה"ח ר'
יעקב יחזקיה בויס שליט"א ממונטריאל (יא"צ אביו),
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א עלה שיש, שביעי: הרה"ח ר'
שלמה איגל שליט"א מב"פ (יא"צ אמו).

מפטיר: הדומ"ץ הרה"ג ר' שלום ווידער שליט"א
(יא"צ אמו).

הגבהה: הדומ"ץ הרה"ג ר' שלמה פוקס שליט"א
מב"פ, גלילה: הדומ"ץ הרה"ג ר' חיים יהושע וועטנשטיין
שליט"א מב"פ.

לתפילת מוסף ניגש לפני התיבה הרה"ג ר' שלום
מאסקאוויטש שליט"א.

מנחה וקבלת שבת

בשעה 6:15 נכנס מר"ש להיכל לתפילת מנחה, לפני
התיבה ניגש הרה"ג ר' אהרן דירנפעלד שליט"א.

לקבלת שבת ניגש הבע"ת הרה"ג ר' ירמיה זמן
שליט"א, על לא תבושי שרו הניגון הרחמן הוא יחדש
עלינו.

אחר התפילה עברו לאמירת גוט שבת, מר"ש יצא
בשירת הניגון ישמחו.

שוה"ט ליל שבת

מר"ש נכנס בשעה 10:35 לעריכת השוה"ט בגרויסע
שטוב.

הגבהה הכוס לקידוש: הרה"ח ר' ישראל יוסף וועבער
שליט"א מב"פ. לאחר קידוש בירך מר"ש על הבשמים.

החלות היו מכוסות במפה לבנה. מר"ש טבל מהחלה
בדבש כמה פעמים.

יחד עם הדגים הגישו צלחת עם דגי כרת'לעך.

שרו: אתה קדשת בניגון אמנם כן, מגן אבות ... המלך
הקדוש, לב טהור, כל מקדש, כי אנו עמך, וטהר לבנו (ר'
יוסף צבי ברייער), וטהר ליבנו העליון.

מהמאכלים שלחו שיריים לאורחים מחו"ל. העמידו
יין לרבני וזקני אנ"ש, לאורחים מחו"ל ולבעלי
השמחות.

יחד עם הבשר הכניסו את הסימנים: ראש כבש, כרתי
ורוביא.

בברכת לחיים איחל מר"ש: דער אייבערשטער זאל
העלפן ס'זאלן נשפע ווערן פאר יודישע קינדער כל מיני
השפעות טובות, כל החסדים וכל הרחמים וכל הנחת, א
גוט געבענטשט יאהר, חיי אריכי בני ברוכי ומזוני רויחי,
ס'זאל נתרום ווערן קרן ישראל וקרן התורה במהרה
(אמן).

'מנוחה ושמחה' שרו בניגון היה עם פיפיות (ראפשיץ).

ב'מזמור לדוד' ה' רועי החל מר"ש כבחודש אלול בכל הג' פעמים מ'נפשי ישובב'.

שרו הזמירות בניגוני ימי התשובה: 'ברוך קל עליון' בניגון צמאה לך נפשי^מ, 'כי אשמרה' בניגון הורני ה' דרך, 'שבת היום' בניגון אמנם כן (וויזניץ), 'יום זה מכובד' בניגון שמו מפארים, 'יום שבתון' בניגון אנעים זמירות, 'דרור יקרא' בניגון אדון עולם.

תורה

תשובה כזאת שהאדם שב על שלא קידש שם שמים במעשי מביאה לידי תשובה מאהבה

בסיום התורה בירך מר"ש בברכות בניי חיי ומזוני. לאחר התורה שרו השיבנו, אח"כ התחיל מר"ש הניגון ידיד נפש.

מר"ש שלח כוס יין להרה"ג ר' פנחס ברויער שליט"א ראש ישיבת 'כנסת אליהו'. שרו אשא עיני.

מר"ש בירך על הכוס, הגבהה הכוס לברכהמ"ז: הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א.

לתפילת מעריב ניגש הרה"ג ר' שלום ישראל דירנפעלד שליט"א (הבע"ת של סליחות מחר).

אחר התפילה עברו לאמירת גוט שבת, מר"ש יצא בשירת הניגון השיבנו אבינו.

קידוש

הקידוש נערך בחדר קבלת קהל. הגבהה הכוס לקידוש: הבה"ח יצחק משה ב"ר דוד פראנק נ"ו ממאנסי.

שרו: ישמחו, ניגון חדש מהר"ר שלמה יעקב פריעד שליט"א על המילים 'ואתה רבון העולמים הפותח יד בתשובה' וכו' (קטע מתפילת השב לרבינו יונה), לב טהור, אשר בידו נפש כל חי.

מר"ש אמר דבר תורה מכ"ק מרן מהרי"ד זי"ע.

מיטאג טיש

בעת הסעודה שרו: ממעמקים, ולא נסוג, ובשופר גדול (ה'דברי ישראל' ממודז'ץ זצ"ל), אחת שאלתי (עתיק - סטרעליסק), חמול על מעשיך (ה'אמרי אש' ממודז'ץ זצ"ל), כבקר, צמאה נפשי, על ברוך קל עליון שרו הניגון ויאתיו (וויזניץ).

בברכהמ"ז נתכבד הרה"ג ר' פרץ מאייער שליט"א אב"ד זיו התורה' בחיפה, לאחר ברכהמ"ז שרו וטהר לבנו (עתיק).

מנחה

מר"ש נכנס בשעה 7:15 לתפילת מנחה בגרויסע שטוב, לפנה"ת ניגש הר"ר אהרן אופמאן שליט"א מאנטווערפן.

הוצאה והכנסה: הרה"ג ר' פרץ מאייער שליט"א מחיפה, כהן: הרה"ח ר' בערל גראס שליט"א מב"פ, לוי: הר"ר נתן פעפערקארן שליט"א מב"פ, שלישי: הרה"ח ר' יוסף לאנגסאם שליט"א ממאנסי.

הגבהה: הרה"ח ר' יוסף יחזקיה גליק שליט"א ממאנסי, גלילה: בנש"ק הרב מרדכי גרינפעלד שליט"א מוויליאמסבורג.

רעזא דרעוויץ

בתחילת ס"ג שרו קל מסתתר, על אודה שרו ניגון מרן די בשמיא.

כן הגיש ר' עקיבא אשר יין מייצור שבהשגחתו, ומר"ש התעניין אודות ייצור היין, מהיכן מוצאו ולטיבו, ובירר עוד פרטים אודות השגחתו בייצור היינות, לאחמ"כ שתה מר"ש מהיין ואיחל לו לחיים ורוב ברכות.

א' האוינו - ז' תשרי

בשעה 10:25 נכנס מר"ש לסליחות בהיכל, לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' שלום ישראל דירנפעלד שליט"א, אחר הסליחות התיישב מר"ש קמעא ואח"כ הניח תפילין לבחורי הבר מצוה הבח' ישראל ב"ר משה בערגער ממאנסי, הבח' דניאל ב"ר יעקב יצחק ביגעלאייזען מב"פ והבח' אביגדור יהודה ב"ר שמעון חיים אוסאיכל מב"פ, מר"ש יצא בשעה 11:20.

בשעה 1:35 נכנס מר"ש לתפילת שחרית בהיכל. אחר התפילה הניח מר"ש תפילין דר"ת ואמרו

מר"ש הבדיל על הכוס, הגבהת הכוס להבדלה: הנגיד הרה"ח ר' שלמה איגל שליט"א מב"פ, לברכת המבדיל: הרה"ר ישראל ב"ר הערשל ווייס שליט"א מב"פ מנכ"ל הכוללים בב"פ. שרו הזמירות עם המילים.

עברו לאמירת גוט וואך, שרו שובו אלי, השיבנו ה' אליך (העליז), מר"ש יצא בשירת הניגון אמר ד' ליעקב.

בקו"פ נכנסו הרה"ג ר' עקיבא אשר פאדווא שליט"א מלונדון והרה"ר דוד רינגל הי"ו עם הספר החדש "האר"י שבחבורה" לתולדות כ"ק מרן מהר"י זי"ע, שיצא מתחת מכבש הדפוס.

ר' עקיבא אשר הגיש את הספר למר"ש, ומר"ש התעניין בפרטים רבים אודות הספר ועל סיפורים שונים המובאים בו, וכן על מסמכים שונים הנדפסים בספר. בתוך הדברים התעניין מר"ש אודות סיפור המובא בספר מה שסיפר זקינו הג"ר העניך זצ"ל אב"ד לונדון, ור' עקיבא אשר סיפר את אשר שמע ממנו מה שאירע אצל כ"ק מרן מהר"א זי"ע בעת שקשר לו את קשרי התפילין של ראש, כאשר מרן זי"ע ביקש הימנו שיעשה לו את הקשר גדול". וסיפר מר"ש שזוכר את דודו כ"ק מרן זי"ע כשהלך עם תפילין בפורים וביום א' סליחות ואכן נהג כ"ק מרן זי"ע ללכת עם התפילין כאשר הם מוטים כלפי מטה.

מר"ש המשיך לעיין בספר משך זמן מרובה והתעניין בארוכה אודות פרטים רבים המובאים בו, ואודות ההנצחות שהכניסו בספר.

מו. וזה הסיפור כפי שהובא בספר (בעמ' קפב):

הגאון רבי חנוך דוב פדווא זצ"ל נכנס פעם לבית מרן מהר"א בתל אביב, וקיבלו כ"ק הגה"ק מהר"ם מבילגורייא זי"ע במאור פנים ואמר לו: "ר' העניך, אתם יודעים בודאי איך לקשור רצועות של תפילין ב'קשר פשוט' כפי שנהגו בבעלזא? הביאו לאחי שליט"א רצועות חדשות עבור התפילין, וצריכים לקשור אותם כראוי".

רבי העניך ניאות לבקשתו ונכנס אל הקודש, ומסר לו מרן מהר"א זי"ע את התפילין והרצועות החדשות. הוא קשר את הרצועות של התפילין של ראש שיתאים לפי השערותו לראשו של מרן מהר"א זי"ע באופן איך שמניחים בעלמא את התפילין של ראש. אחרי שגמר לקשור מסר את התפילין למרן זי"ע שימדוד אותם על ראשו. מרן זי"ע הוריד את כובעו מעל ראשו והניחו על השולחן, ואחרי כן הוריד גם את הארמולקע והניחה על השולחן. אז הניח את התפילין על ראשו, ואכן הגיעו התפילין למקום שמניחים רוב אנשים את התפילין, אולם כידוע נהג מרן מהר"א להשפיל את התפילין על מצחו. מישש מרן את התפילין בידיו הקדושות ואמר לרבי העניך שנדמה לו שצריכים להרחיב את הרצועות קצת.

רבי העניך לקח את התפילין והרחיב את הרצועה במקצת ומרן מהר"א מדד אותם שוב, וכך נשנו הדברים כמה פעמים עד שהתפילין הגיעו למקום שנהג מרן מהר"א להניחם תמיד, ואז הודה לו: "אה! ר' העניך קען גוט בינדן!" (= ר' העניך יודע טוב איך לקשור).

הרהיב רבי העניך עוז בנפשו ושאל את מרן מהר"א, האם הכוונה בזה שנהוג להניח התפילין על מצחו היא בגלל הסיפור של המיטעלער רב מרן מהר"י זי"ע עם הרה"ק רבי יחזקאל משינאווא זי"ע.

"ומהו הסיפור עם הרב משינאווא?" - שאל מרן מהר"א.

ענה רבי העניך: "מספרים שהרה"ק משינאווא היה פעם בבעלזא וניגש אל מרן מהר"י זי"ע וניסה לתקן לו את התפילין של ראש. החזירה מרן למקומה הראשון ואמר: 'אבי ז"ל הניח לי תפילין וכך הניחם לי...'".

תיקנו מרן ואמר לרבי העניך: "לא כך היה המעשה, אלא הרה"ק משינאווא היה פעם בבעלזא וניגש אל זקני ז"ל וניסה לתקן לו את מקום הנחת התפילין של ראש. החזירה זקני ז"ל למקומה הראשון ואמר: 'אבי ז"ל הניח לי תפילין, והניחם לי כך - סימן הוא שזהו המקום שצריכים להניח שם התפילין!'".

לעת שקיעת החמה התפללו תפילת מנחה בקומה העליונה.

בשעות הערב נכנס אל הקו"פ בקומה העליונה הגה"צ ר' מנחם ארנסטער שליט"א ראש ישיבת וויז'ניץ להתברך בברכת השנים, הוא שהה בקו"פ משך כרבע שעה והגישו לחיים ומר"ש איחל לו מברכת קדשו.

תהלים ספר שני, לפני התיבה ניגש הבע"ת הרה"ג ר' דוד מענצער שליט"א. אח"כ עלה מר"ש לבימה שם נערך הבר"מ לבן הר"ר מרדכי משולם לוי (ב"ר ישראל יצחק מב"ב, וחת"ר הערשל הוס), מר"ש יצא בשעה 3:35.

בכניסת מר"ש לביתו נאווה קודש בירך מר"ש ע"י הר"ר יצחק מושקוביץ שליט"א מאנטווערפן מחזורים ליום הכיפורים שיחולקו לתלמידי ישיבת 'בקודש חזיתך' שע"י ישיבה"ק לצעירים באנטווערפן הנערכת לתלמידים השוהים בצל הקודש על הימים הנוראים.

בביתו נאווה קודש נערך מעמד הנחת אבן הפינה לבנין מרכז הכוללים שיבנה ברוב פאר והדר בשכונת בארא פארק, נדבת הנדיב הרה"ח ר' שלמה איגל שליט"א מב"פ. מר"ש לקח ספל עם טיט בידו ושפתותיו רחשו תפילה ויצק הטיט על אבן הפינה, אח"כ כיבדו את ראשי הכוללים מב"פ שנכחו שם - הדומ"ץ הרה"ג ר' מאיר מאינעס שליט"א מווייליאמסבורג והדומ"ץ הרה"ג ר' יהושע העשיל קאצבורג מב"פ, הרה"ג ר' הערשל ווייס שליט"א, הרה"ג ר' אברהם יונה פייבוש שליט"א. אח"כ כיבדו את הנדיב הרה"ח ר' שלמה שליט"א, והעסקנים הרה"ח ר' יצחק שמעון אסטרייכער שליט"א, הר"ר יהושע אסטרייכער שליט"א, הר"ר יוסף יהודה גאלד שליט"א, ומנהל הכולל הרה"ג ר' ישראל יקר ברש"מ ביגעלאיין שליט"א. מר"ש יצא בשירת הניגון בורא עולם בקנין.

ביקור כ"ק האדמו"ר מערלוי שליט"א בקו"פ

דברי זקני בעל ה'התעוררות תשובה' זצ"ל, שכשהגיע עת צהרי היום היום הקדוש, היה נאנח: 'אוי, די הייליגע טאג גייט שוין אוועק', בשעה שכולם כבר היו מסתכלים על השעון לראות כמה זמן עוד נשאר, הוא היה נאנח: 'אוי, די הייליגע טאג גייט שוין אוועק, הרי הייתי משלם כל הון דעלמא בשביל לקבל עוד כמה שעות מהיום הקדוש'... ולפני נעילה היה אומר: 'החלש יאמר גיבור אני, להתחזק בתפילה זו, הגם שכבר תשושים מן הצום, כי בתפילת נעילה יכולים לפעול הכל'.

האדמו"ר: בבעלזא היה מעשה שבא נסיך משושלת המלוכה האנגלית בראש השנה (בשנת תרצ"ז). בדרך לכאן הזכרתי, שכעין זה אירע פעם בפרעשבורג אצל הגה"ק ה'חתם סופר' זי"ע, כי

לאחמ"כ מכן הגיע כ"ק האדמו"ר מערלוי שליט"א לביקור בקודש פנימה, האדמו"ר שהה בקו"פ משך כחצי שעה. יחד עמו הגיעו בנו הרה"צ ר' שלום צבי סופר שליט"א ונכדו - חתן בנו - הרב שמואל אהרן וואגשאל שליט"א.

תוכן השיחה:

בכניסתו אמר מר"ש:
זאגט עפעס נאך פון אייער טאטן (כ"ק האדמו"ר בעל ה'אמרי סופר' זצ"ל מערלוי).

לאחר שהתיישבו מזגו כוסות יין, ומר"ש שאל את האדמו"ר:
אביכם זצ"ל התפלל בימים הנוראים לפני התיבה? **האדמו"ר:** הוא היה מתפלל תפילת נעילה.

לפני תפילת נעילה היה אבי זצ"ל חוזר תמיד על

פרעשבורג היא עיר מלוכה, ובשנת תקצ"א נקבע מעמד הכתרת המלך לעצם היום הקדוש, וחששו שהדבר יגרום שיפריע לעבודת היום הקדוש, מפני שיצטרכו לצאת לרחוב העיר עם ספרי התורה וכדו'. הדבר הסב חלישות הדעת מרובה ל'חתם סופר', כמו שהעידה בתו שאביה היה 'צורידערט' מאוד מדבר זה, אך ביום שלוש עשרה מידות פרצה רוח סערה גדולה, עד שנחרב כל הבימה שהכינו ונתקלקלו כל צרכי ההכתרה, והוצרכו לדחות את כל המעמד שלא יערך ביום הקדוש.

ב'דרשות חתם סופר' (לשבת שובה) בשנת תקצ"א מזכיר ה'חתם סופר' דבר זה^מ, ומפרש על פי זה איזו מימרא.

האדמו"ר: אבי זצ"ל היה עושה כפרות לפני סליחות. **מר"ש:** בערב יום הקדוש? **האדמו"ר:** אכן.

האדמו"ר: אבי זצ"ל היה עומד על רגליו במשך כל יום הקדוש, בלי גוזמה, כל היום הוא עמד, וכמדומני שגם בלילה. וכך נהג במשך כל ימיו, עד חמש שנים לפני פטירתו אז התחיל להתיישב.

מר"ש: מובא ב'חתם סופר' אודות הישיבה בעת התפילה, שהגם שמובא שצריך להתיישב בעת אמירת 'יוצר אור' - בכל השנה, אולם

ה'חתם סופר' לא אחז שצריך להתיישב אז. **האדמו"ר:** אכן. **האדמו"ר:** ב'אהבה רבה' הוא נעמד. 'בפי ישרים' גם היה אומר מעומד. הוא היה נעמד כבר לפני קרי"ש - בתפילת 'אהבה רבה', כדי שלא ייראה כמי שפוסק כבית שמאי (ראה ברכות פ"א מ"ג).

מר"ש כיבד את האדמו"ר לברך על היין, ובירכו 'בורא פרי הגפן', ומר"ש איחל לאדמו"ר: לחיים, לחיים, לחיים טובים ולשלום, אגמר חתימה טובה און גוט געבענטשט יאהר. **האדמו"ר ביקש ברכה גם לרפואה שלימה, ומר"ש האציל מברכתו. האדמו"ר:** שיתקבל לרחמים וברצון. **מר"ש:** כן, שהתפילות יתקבלו לרחמים וברצון.

האדמו"ר: באם אוכל לומר 'ווארט'. איתא ב'חתם סופר' ('תורת משה' פר' כי תצא ד"ה השב תשיב לו) על מה

שאומרים "לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים", ומבאר מדוע מתחילים סליחות בדבר זה, כי אנו אומרים להקב"ה: רבש"ע, הרי אתה חפץ להעניק לנו את כל ההשפעות טובות, אם אנו זוכים שהצינורות הם כדבעי, אולם כאשר 'לך ה' הצדקה' - שהצדקה נשארת למעלה אצל הרבש"ע, הרי זה נגרם בעטיינו - 'ולנו בושת הפנים'. **מר"ש:** ומהו הכוונה 'לך ה' הצדקה'? **האדמו"ר:** שהצדקה שהרבש"ע נותן לנו, נשאר הכל בשמים, **מר"ש:** היינו שהכוונה הוא על מה שהקב"ה נותן לבני ישראל, ומדוע אם כן נאמר 'לך ה' הצדקה'? **האדמו"ר:** כי אנו אומרים 'לך ה' - זה נשאר אצלך רבש"ע, וכשהאב רוצה להעניק מתנה לצאצאיו ואינו יכול, זהו יסורים גדולים עבור הקב"ה שאינו יכול להשפיע מחמת שצאצאיו קלקלו לעצמם, ובכך נגרם צער השכינה. **מר"ש:** כך מפרש ה'חתם סופר'? **האדמו"ר:** אכן.

מר"ש: אביכם היה קורא בתורה? **האדמו"ר:** אכן, בעת

תפילת מנחה. **מר"ש:** בכל שבת? **האדמו"ר:** אכן, בכל שבת בתפילת מנחה.

מר"ש: אביכם היה עורך שולחנות לפני הקהל בשבתות וימים טובים? **האדמו"ר:** כן, לאחר הסעודה שהיה עורך בביתו עם בני המשפחה, היה נכנס לביהמ"ד. **מר"ש:**

דהיינו, לאחר ברכת המזון? **האדמו"ר:** לא, לפני. **מר"ש:** כך נהג מידי שבת? **האדמו"ר:** כן.

מר"ש: הוא גם היה אומר אז 'תורה? **האדמו"ר:** כן. בליל שבת היה חוזר על דבר תורה מספה"ק 'תורת משה' - חתם סופר'.

מר"ש: האם כבר הדפיסו ספרים מדברי תורתו של אביכם זצ"ל? **האדמו"ר:** כבר הדפיסו על התורה, על ספר בראשית ושמות, והשי"ת יעזור שנוכל להמשיך הלאה. ישנו מכון הפועל ע"י הרה"ח ר' אייזיק ראב שליט"א, וצריך לראות להוציא לאור את הספרים הבאים.

הרה"צ ר' שלום צבי סופר שליט"א: לפני תקיעת שופר היה חוזר וזקני תמיד על דבר תורה מכ"ק מרן מהר"א

צילום אמש

חששות.

מר"ש: האם תקע את השברים והתרועה ביחד? **האדמו"ר:** כן, אבל לא ממש ביחד, אלא עשו משהו הפסק ביניהם. **מר"ש:** אולם הבעל מקריא לא הפסיק ביניהם בדיבור, **האדמו"ר:** לא.

האדמו"ר: אצלינו אין תוקעים באמצע שמונה-עשרה (כמנהג בני אונגארין), אלא לאחר חזרת הש"ץ משלימים למאה קולות.

האדמו"ר: ה'חתם סופר' מביא בדרשות (ליוה"כ דרוש ט"ו ד"ה אר"ע), כאשר פעם אחת חל יום הכיפורים בשבת, וכותב בלשון קדשו "כי רגע אחד בשבת פועל יותר מכל הזמנים", ועל כן כשחל יוה"כ בשבת אין צריך לחשוש ממאומה.

האדמו"ר: שמעתי פעם איזה נוסח שהתבטא כ"ק מרן מהר"א זי"ע, שמקדושת ה'חתם סופר' אפשר לשוחח כל הלילה, האם מר"ש שמע פעם על אימרה כזאת? **מר"ש הנהן בראשו, והמשיך האדמו"ר:** מהיכן הסיק דבר זה שאפשר לשוחח במשך כל הלילה אודות ה'חתם סופר', מ'תשובות החתם סופר' או מ'תורת משה'? אלא בוודאי בקדושתו ראה מרן את גודל קדושת ה'חתם סופר' ואמר שאפשר לדבר במשך כל הלילה מקדושתו.

מר"ש: אביכם זצ"ל שימש גם כמוהל? **האדמו"ר:** לא, זקניני גם לא שימש כמוהל, וגם ה'כתב סופר' לא היה, רק ה'חתם סופר' בעצמו היה מוהל. וכן הגה"ק רבי נתן אדלער זי"ע שימש כמוהל.

האדמו"ר: היאהרצייט של הגה"ק רבי נתן אדלער זי"ע חל באותו יום של ה'שר שלום' מבעלזא זי"ע, **מר"ש:** ביום כ"ז אלול, **האדמו"ר:** כן, בכ"ז אלול. **מר"ש:** היכן הוא טמון, בפראנקפורט? **האדמו"ר:** אכן. בית החיים שם נחרש לגמרי.

מר"ש: בפרעשבורג הרי היו שני בתי-חיים. **האדמו"ר:** אכן. **מר"ש:** ה'כתב סופר' כבר נטמן בבית החיים השני. **האדמו"ר:** אכן, ה'חתם סופר' היה האחרון שנטמן בבית החיים הישן.

האדמו"ר: בתו של הגה"ק רבי משולם (איגרא)

זי"ע, בתור סגולה. **מר"ש:** איזה 'תורה' היה אומר אז? **רבי שלום צבי סופר:** דברי תורה שונים מכ"ק מרן זי"ע. לפעמים הזכיר את התורה על דברי הרש"ש, או דברי תורה אחרים, כגון על 'בחו"ד' השביעי באחד החודש' - שכל המצוות של חודש תשרי גנוזים כבר בראש השנה.

האדמו"ר: גם בליל שישי היה יושב עם הקהל.

הרה"צ ר' שלום צבי סופר שליט"א: פעם כאשר הגיע זקניני זצ"ל להשתתף בשוה"ט בליל הושענא רבה אצל כ"ק מרן מהר"א זי"ע, המתין זמן רב להיכנסו של מרן זי"ע לעריכת השוה"ט, וכאשר נתאחרה השעה הגיעו תלמידיו להפציר בו שיחזור לשיבתו לאמירת התהילים לרגל ליל הושענא רבה, אך הוא נענה אליהם שלא יבוא לאמירת תהילים בטרם יכנס מרן זי"ע ויקבל ממנו ברכת לחיים. כאשר נכנס כ"ק מרן זי"ע לעריכת השוה"ט, שלח לחיים לזקניני תיכף בתחילת השוה"ט עוד לפני שהגיעו לאמירת הלחיים. **האדמו"ר:** מרן זי"ע

מזג כוס יין ושלח לו. התלמידים מהישיבה הגיעו אז לומר לו, שישנו מנין שממתין עליו בשיבה, ואי אפשר לחכות עד שעת כניסת מרן זי"ע, והשיב להם שלא יתחילו באמירת התהילים אלא ימשיכו לחכות עליו, ואחר זמן מה כאשר באו שוב לקרוא לו, נענה אליהם שאינו יכול ללכת משם לפני שיקבל את ברכת הקודש.

האדמו"ר הציג למר"ש את נכדו הרב שמואל אהרן וואגשאל שליט"א, ואמר: אני מחשיב כזכיה שהוא התפלל (בראש השנה) אצל מר"ש.

מר"ש: האם אביכם זצ"ל היה תוקע בשופר? **האדמו"ר:** בוודאי. אם לא עלה הדבר בידו היה מוסר זאת לאדם אחר, כי פעמים רבות היה לו קשה לתקוע, והתקיעות ארכו אצלו זמן רב.

האדמו"ר: אצל זקניני בעל ה'התעוררות תשובה' זצ"ל, היו 3-4 בחורים שתקעו בשופר, וכולם כבר נפלו מרגליהם מרוב חלשות, כי הוא הורה לתקוע שוב ושוב. אפילו אחר שכבר סיימו את תפילתם ושוב לביתם, הורה לקרוא להם שיתקעו לפניו שוב את כל התקיעות... **מר"ש:** אצל זקניכם רבי שמעון סופר זצ"ל? **האדמו"ר:** אכן. **מר"ש:** מה הטעם שנהג כן, האם חשש שלא תקעו היטב? **האדמו"ר:** כן, לזקניני היו תמיד

במשך 64 שנים, מתרמ"א ועד לשנת תש"ד. הוא נהרג בימי הקיץ^מ בשנת תש"ד. **מר"ש**: היכן? **האדמו"ר**: באושוויץ. **מר"ש**: הוא היה זקן מופלג. **האדמו"ר**: אכן, הוא נפטר בהיותו בן תשעים וחמש.

הרה"צ ר' שלום צבי סופר שליט"א: כמדומני שהוא היה פעם אצל **כ"ק מרן מהרי"ד זי"ע**. **האדמו"ר**: לא שמעתי על זה. **הרה"צ ר' שלום צבי**: האם לא עמו היה הסיפור, שנסע ביחד עם הרב מסאבאדקא? **האדמו"ר**: לא, זה לא היה עם ה'התעוררות תשובה', אלא עם בנו, **הרה"צ ר' שלום צבי**: בנו הרה"ג ר' **אברהם סופר ז"ל** [אב"ד פיומא]. **מר"ש**: אשר הדפיס את ה'מאירי'? **האדמו"ר**: אכן.

הרה"צ ר' שלום צבי: **כ"ק מרן מהרי"ד זי"ע** אמר להם אז: 'ווי נעמט מען די הייליגקייט פון פרעשבורג'ער רב', מחמת העובדא שהיתה אודות חג השבועות, ומני אז נשאר כינויו של החתם סופר בבעלזא 'דער הייליגער חתם סופר'. **מר"ש התעניין על איזה סיפור מדובר**: שהיה חסיד שנסע לדייטשלאנד וכו'? **הרה"צ ר' שלום צבי**: הסיפור הוא, שהיו כמה חסידי בעלזא בסביבות העיר ווייען לפני חג השבועות. **מר"ש**: בווייען, ולא יכלו לחזור (לבעלזא לקראת החג), ולכן

הלכו לשהות אצל ה'חתם סופר'.

הרה"צ ר' שלום צבי: בפי העולם מקובל, שהחסידים אמרו אז ל'חתם סופר' שלשה דברי תורה בשם **כ"ק מרן מהר"ש זי"ע**, והוא רשם אותם אצלו (ואח"כ הדפיסו אותם בטעות בשם ה'חתם סופר'). אולם אאמו"ר שליט"א מפרץ קצת מעשה זה, באמרו שהחת"ס היה דייקן ביותר, והיה כותב כל דבר בדיוק רב, ובוודאי היה רושם את הדברים בשם אומרם. **האדמו"ר**: יש גם כתבים מהגה"ק ה'חתם סופר' זי"ע שאבדו במשך השנים.

בסוף הביקור נשאר האדמו"ר עם מר"ש ביחידות והגיש פתקא דרחמי להתברך בברכת השנים, ומר"ש האציל מברכות קדשו.

לאחר מכן נפרד האדמו"ר ממר"ש לחיים ולשלום.

מטיסמעניץ זי"ע הגיעה פעם ממקום מגוריה בפולין לבקר בקברי אבות בפרעשבורג, וכשהביטה על השמות שנחרטו על המצבות שסביבו, נענתה ואמרה בצער: 'אוי, אבא, טמנו אותך בין כל ה'דייטשן'...'

מר"ש: העולם אומרים על הרה"ק ה'קדושת לוי' זי"ע, שבעצם היה צריך להסתלק מזה העולם עוד לפני הימים הנוראים, אולם הוא ביקש מהריבונו של עולם שעדיין ברצונו להספיק את הימים הנוראים.

האדמו"ר: ה'חתם סופר' נפל למשכב רק בימי חול המועד, **מר"ש**: בחול המועד סוכות, **האדמו"ר**: ועד אז היה בריא לגמרי. כמדומני שבהושענא רבה עדיין התפלל - איני זוכר אם בבית המדרש או בבית - ונשא אז דברים ואמר, משל לשר הצבא שניהל מלחמות רבות בכישרון וניצח במלחמה הראשונה והשנייה וכן הלאה, אולם במלחמה האחרונה נפל. והנמשל הוא, דהנה עברו ימי חודש אלול, ראש השנה, היום הקדוש וחג הסוכות, אולם בהושענא רבה שם נפל. **מר"ש**: ה'חתם סופר' אומר זאת? **האדמו"ר**: כן, כך מביאים תלמידיו. **מר"ש**: האם זה נדפס כבר? **האדמו"ר**: כן. **מר"ש**: דבר זה אמר בשנתו האחרונה? **האדמו"ר**: כן, כשכבר שכב על מיטת חוליו.

מר"ש: ה'חתם סופר' כתב (בפנקס מיוחד) את כל הבריתות בהם היה מוהל, **האדמו"ר**: אכן. **מר"ש**: מה הטעם לכך? **האדמו"ר**: כך היה המנהג שהמוהלים היו כותבים אצלם לזיכרון בקונטרס, שיוכלו לדעת את השם המדויק לצורך כתיבת גט וכדו'.

מר"ש: לאביכם זצ"ל היה ישיבה בערלוי? **האדמו"ר**: אכן. הגה"צ רבי **דניאל פריש זצ"ל** למד בישיבת ערלוי. גם הרה"ג ר' **יששכר דב שפילער זצ"ל** למד שם, הוא שימש אח"כ כמשפיע בישיבות הליטאיות בפתח-תקוה, הוא היה אדם גדול וחיבר ספרים, יהודי ירא שמים. **מר"ש**: הוא למד בערלוי? **האדמו"ר**: כן. לאחר מכן שימש כמשפיע בישיבות הליטאיות בארץ ישראל.

האדמו"ר: זקני ה'התעוררות תשובה' היה רב בערלוי

ביקור כ"ק האדמו"ר מפיטסבורג שליט"א בקו"פ

שבתחילת הספר נדפסו דברי התורה לימים הנוראים.
מר"ש: הספר כולל את כל סדר השנה? האדמו"ר: אכן.

מר"ש: אביכם זצ"ל כתב בעצמו את התורות?
האדמו"ר: לא, הוא לא היה כותב בעצמו בכלל, אלא
כתבו את הדברים שנשא ברבים.

והוסיף האדמו"ר: לספר זה יש מעלה מיוחדת, שאת
רובו עוד הספיק אבי זצ"ל לעבור ולהגיה בחייו. מר"ש:
נו, נמצא שהוא העניק 'הסכמה' שאכן כתבו כראוי...

האדמו"ר: האברך שכתב את הספר, הוא תלמיד של
אבי זצ"ל עוד מימי חורפו כשהיה צעיר מאוד.

מר"ש: בספר הזה נדפסו התורות רק משנה אחת?

האדמו"ר: אכן. מר"ש: ומה לגבי התורות

מהשנים הקודמות? האדמו"ר: יתר
השנים עדיין נמצאים בשלבי
עריכה, והזדרזו כעת להדפיס
את התורות משנה זו מכיון
שרצו כבר להדפיס משהו,
ובחרו את השנה שהיתה
מוכנה ביותר. כבר בחיי אבי
זצ"ל הדפיסו כמה כרכים
(בשם 'פתגמי אורייתא') שנסדרו
לפי סדר השנים. חשבת, ש
שם נמתין עד שיסיימו לערוך
את כל התורות על סדר החומשים
- בראשית ושמות וכו', יקח הדבר זמן
רב הרבה יותר...

מר"ש: מזקינכם כבר גם הדפיסו? האדמו"ר: בינתיים
הדפיסו רק את דברי תורתו על ספרי בראשית שמות
ויקרא, ועובדים כעת על ספר במדבר. כמובן שכעת
נשתהו קצת במלאכה, מכיון שעסוקים גם כן בעריכת
ספרי אבי זצ"ל.

האדמו"ר אמר למר"ש: מגיע למר"ש הכרת הטוב
מיוחדת על הספר 'ביאורי החסידות' שהדפיסו כעת,
וב"ה כבר השתמשתי בזה בראש השנה העל"ט.
מר"ש נענה: הרי זקינכם זצ"ל הפך את אשדוד לעיר
חסידית... האדמו"ר: אכן. והמשיך האדמו"ר: מסתמא
מר"ש מתכוון בכך לומר, שגם הספר 'ביאורי החסידות'
הופך את החסידים להיות 'חסידישע יודן' במלוא מובן
המילה, שילמדו את ספרי החסידות כדבעי, הספר הזה
הרי הוא תועלת לכלל ישראל ולא רק לחסידי בעלזא.

אחר כך הגיע כ"ק האדמו"ר מפיטסבורג שליט"א
לביקור בקודש פנימה להתברך בברכת השנים לקראת
הימים הנוראים, הביקור נמשך כרבע שעה.

תוכן השיחה:

האדמו"ר: שמעתי פעם מהגה"צ ר' שמואל
אונסדורפער זצ"ל (אב"ד 'דברי חיים' בפ"ת ומחשובי רבני
אנ"ש), ש'שטיבל' של חסידות היא כמו 'קונסוליה' של
מדינה, שהכלל הוא שהנכנס לקונסוליה של מדינה
כלשהי חלים עליו אז כל חוקי וכללי המדינה ההיא.
לפי זה נמצא, שגם אני נסעתי השנה לראש השנה
לבעלזא, מפני שהתפללנו בראש השנה בשטיבל של
בעלזא (ברובע ו' בעיר אשדוד) שנשכר על ידינו כדי שיהיה
לנו מקום מרווח...

מר"ש אמר לאדמו"ר בדרך צחות:

שמעתי שיש איזה אברך נגיד
מאמריקה^{מט} שהגיע אליכם
לימים נוראים. כשהוא יבוא
אלי לחג הסוכות, אבקש
ממנו שיבנה עבורכם בית
המדרש...

האדמו"ר הגיש למר"ש

ספר 'תפארת מרדכי' ואמר:

זהו דברי תורה מאבי (כ"ק
האדמו"ר מפיטסבורג) זצ"ל, שנדפסו
כעת משנה נוספת - שנת תשע"ב.

מר"ש עיין בספר זמן מה, ושאל: אביכם זצ"ל היה
נושא דרשה לפני אמירת הסליחות? האדמו"ר: כן, לפני
סליחות, וכן נשא דברים לפני תקיעת שופר ולפני 'כל
נדרי'. מר"ש: מנהג זה - לומר דרשה לפני סליחות -
היה דבר שייסד אביכם בעצמו? האדמו"ר: זקני (כ"ק
האדמו"ר ה'אמונת אברהם' מפיטסבורג) זצ"ל היה נוהג כן,
אולם כמדומני שלפני כן לא היה הדבר נהוג אצלנו.

האדמו"ר: כמו כן היה אבי זצ"ל נושא דרשה בהושענא
רבה, לפני סדר ההושענות. מר"ש: לפני אמירת ההלל?
האדמו"ר: לא, אחר אמירת ההלל - לפני תחילת
סדר ההושענות. אחר כך היה מדבר גם בעת עריכת
ההקפות. מר"ש: אחר כל הקפה היה מדבר? האדמו"ר:
הוא היה מפרש את ההושענות בעת אמירתם.

מר"ש המשיך לעיין בספר, והאדמו"ר ציין למר"ש,

מר"ש: יש עדיין יהודים ספרדיים שמגיעים אליכם?
האדמו"ר: כן.

מר"ש: כמדומני שכשהגיע זקנכם לעיר אשדוד, התגוררו שם רק יהודים ספרדיים. **האדמו"ר:** בנוסף היו שם גם מעט 'פארציטישע יודן' - יהודים מודרניים ומגולחים, שלפני המלחמה השתייכו לחצרות החסידות. **מר"ש:** הם גרו באשדוד?! **האדמו"ר:** כן, אני זוכר אחד שהיה מלפנים חסיד ווישאווה, גם היה שם אחד שהיה תלמיד של כ"ק **האדמו"ר מסאטמאר זצ"ל** עוד מהעיר סאטמאר, שכבר לא התנהג בדרך התורה, וזקני זצ"ל קירבו בחזרה לדרך החסידות.

אולם בעיקר אכן התגוררו שם יהודים ספרדיים, וזקני זצ"ל היה מתפלל הרבה שבתות בבית המדרש הספרדי.

מר"ש: אביכם טמון באשדוד, **האדמו"ר:** אכן, **מר"ש:** האם יש שם חלקה המיועדת ל'פרומע יודן' בלבד? **האדמו"ר:** כבר יש שם חלקה של 'היימישע יודן', אך כשנסתלק אבי זצ"ל עשו עוד חלקה נפרדת. השי"ת יעזור שלא יצטרכו להשתמש בו.

וציין האדמו"ר: כעת בחוה"מ סוכות (ביום י"ז תשרי) יחול היארצייט של אבי זצ"ל.

מר"ש: האם עולים אצלכם לבית החיים ביו"ט? **האדמו"ר:** באופן רשמי יוצאים לבית החיים ביום י"ג מידות. בחשאי, יש גם אנשים שהולכים לשם בחול המועד...

האדמו"ר: היאהרצייט של הרה"ק רבי **מרדכי מנדבורנא** זי"ע הרי חל גם כן בעיצומו של יו"ט. **מר"ש:** באיזה יו"ט? **האדמו"ר:** ביום א' דסוכות - ושמעתי מיהודים שעוד זכרו מלפני המלחמה, שאחרי התפילה

ביו"ט בבוקר היו עורכים קידוש בסוכה, ואחר כך יצאו אל הציון.

כאשר ביררתי קצת מה נהגו אצל אחרים לגבי ענין זה, מצאתי שע"פ רוב במקום שהיה בית החיים בתוך העיר - היו הולכים ביו"ט ובחול המועד, אולם כשהיו צריכים לצאת מן העיר - לא הלכו אז.

מר"ש: נדמה לי שיש איזה יא"צ של מונקאטש (שחל ביו"ט)... **האדמו"ר:** אכן, היא"צ של הרה"ק בעל 'דרכי תשובה' זצ"ל חל ביו"ט שני (של סוכות) בחו"ל, **מר"ש:** ובנו היה יוצא ביו"ט לבית החיים. **האדמו"ר:** כן, כך נהג. מסופר, שכשהיה מגיע לציון היה אומר בהאי לישנא: 'יום טוב, טאטע', כי סבר ש'גוט יום טוב' הוא כפל לשון.

בכלל, כמדומני ש'אינדערהיים' לא היו מרבים כלל לצאת לבית החיים. **מר"ש:** חוץ מביום היאהרצייט. **האדמו"ר:** כן, אני מתכוון בכלל במשך השנה.

ושאל האדמו"ר למר"ש: ביומי דהילולא של אדמו"רי בעלזא זי"ע יצאו הקהל - מלבד בני המשפחה - לבית החיים? **מר"ש:**

בני אונגארין שהיו מגיעים (לבעלזא) היו יוצאים לבית החיים, אפילו שלא בעת היאהרצייט.

האדמו"ר: כשמתבוננים מעט בהיסטוריה רואים, שאחר שעלו כאן לארץ ישראל נתפשט יותר לצאת לבית החיים ולעשות עסק מקברים, כי למדו זאת מהספרדים כאן בירושלים... **מר"ש:** ישנם זמנים מיוחדים שהספרדים יוצאים בהם לבית החיים - בערב ר"ח אלול ובערב ר"ח ניסן.

האדמו"ר: בספה"ק 'אמרי קדוש' מהרה"ק **מסטרעליסק** זי"ע מביא ארבעה זמנים שבהם שוכנים נשמות הצדיקים על קברם, ובין זמנים אלו הוא מציין

לבוא להתברך אז כדי שלא להכביד, ואמרתי לו שבעת שניך להתברך אצל מר"ש לכבוד ראש השנה, נתברך אז גם לרגל הבר-מצוה. מר"ש התעניין אצל הבחור: מתי נעשית בר-מצוה? הבחור: בחודש תמוז העל"ט. מר"ש בירכו והעניק לו דורון דרשה.

כמו כן הזכיר האדמו"ר את בתו הכלה תח' העומדת לקראת נישואיה עב"ג החתן בן הרה"צ פנחס ארנסטר שליט"א בן הגה"צ רבי אליעזר ארנסטר שליט"א אב"ד קרית מאור חיים צפת.

מר"ש נפרד מהאדמו"ר לשלום, וליווהו עד הדלת.

דבר חידוש - שביום כ"ח אלול נמצא נשמת הצדיק על קברו. בהלכה הרי מובא שנוהגים לצאת לבית החיים בערב ראש השנה, וגם בערב יום כיפור - הגם שהעולם לא נהגו בזה כ"כ כמו בערב ראש השנה.

מר"ש כיבדו לכרך על היין, ובירכו 'בורא פרי הגפן' ומר"ש איחל: דער אייבישטער זאל העלפן א גמר טוב, אייער תפילות זאלן אנגענומען ווערן, האבן א גוט געבענטשט יאהר, מיט אלעם גוטן. האדמו"ר: אמן.

בטרם צאתו הציג האדמו"ר לפני מר"ש את צאצאיו, ובניהם בנו הבחור צבי הירש נ"ו, ואמר: בני נעשה בר-מצוה בתקופה ששהה מר"ש למנוחה בטעלז, לא רצינו

בעלי חובות זאלן קענען באצאלן די חובות בניקל, דער אייבערשטער זאל העלפן א גמר חתימה טובה, שנה טובה ומבורכת ברוחניות ובגשמיות בכלל ובפרט מיט אלעם גוטן מיט אלעם גוטן מיט אלעם גוטן (אמן).

לאחמ"כ עברו האברכים וניגשו להתברך ממר"ש בפרטות, ולאחריהם עברו הבחורים.

אחר כך נכנס כ"ק האדמו"ר מספינקא ירושלים שליט"א להתברך לקראת הימים הנוראים, כהמשך לחזקת אביו זצ"ל שהיה נכנס עם קוויטל ביום י"ג מידות. האדמו"ר הגיע יחד עם אחיו הרב אפרים דוב שליט"א מאשדוד והרב הערשל שליט"א. במשך הביקור שוחחו על אביו כ"ק האדמו"ר הגדול מרדכי מספינקא זצ"ל, ואודות מנהגי בית ספינקא בימים הנוראים.

כמו כן ניגש הרה"ח ר' יוסף שטראוסבערג שליט"א מציריך עם אתרוג.

לאחר מכן נכנס המשפיע הרה"ג ר' משה בערנשטיין שליט"א מסטעטן איילענד עם הר"ר דוד מאיר וועבער

שליט"א מסטעטן איילענד ומר"ש יצק טיט אל אבן הפינה לבניין המקוה החדש ההולך ונבנה בביהמ"ד

בשעה 11:50 נכנס מר"ש לתפילת ערבית בבית התפילה, לפני התיבה ניגש הבע"ת הר"ר יחיאל הירש שליט"א, אחר התפילה עברו אורחים מחו"ל לנטילת שלום.

קבלת קהל

לאחמ"כ נכנס מר"ש לעז"נ הסמוכה שם קיבל קבוצה מבני חו"ל לברכה וישועה לכבוד הימים הנוראים. לאחר שמר"ש קרא את הקוויטלעך בירך מר"ש ברכה כללית לכל הנוכחים: דער אייבערשטער זאל העלפן פאר אלע יודישע קינדער און פאר ענק אלע, ענקער בני בית ענקערע קינדער און די אייניקלעך, לאנגע גוטע געזונטע פרייליכע יאהרן. אלע וואס דארפן האבן א רפואה זאלן האבן א רפואה שלימה במהרה, דער אייבערשטער זאל העלפן די קינדער זאלן זיין געזונט, און מגדל זיין לתורה ויראת שמים ולמידות טובות. די וואס האבן שוין עלטערע קינדער דער אייבערשטער זאל

העלפן גוטע שידוכים און חתונה מאכן בניקל. דער אייבערשטער זאל העלפן פרנסה בהרחבה ובניקל, אלע

בכניסת מר"ש לחדרו ניגשו הרה"ג ר' עקיבא אשר פאדווא שליט"א מלונדון והרה"ח ר' חיים אפרים לפקוביץ שליט"א אודות הנרות של יום הכיפורים.

בעיר ע"י העסקן הר"ר אריה גרינצווייג שליט"א. מר"ש התעניין לפרטי המקווה ואיחל מברכות קדשו: "הבא ליטהר מסייעין אותו".

ב' האזינו - ה' תשרי - יום י"ג מידות

לאחר התפילה ניגש הבע"ת הגה"ח ר' דוד מענצער שליט"א לפני התיבה לאמירת תהילים ואמרו ספר שלישי שבתהילים ויהי רצון.

אחר כך בשעה 5:00 התחילו להתפלל מנחה, הבע"ת הרה"ח ר' יחיאל הירש שליט"א ניגש לפני התיבה. פתיחת הארון ל'אבינו מלכנו': העסקן הר"ר מרדכי וועבער הי"ו ממונטריאול.

מר"ש יצא בערך בשעה 5:20, הכריזו שתשליך יהיה בשעה 7:00 לערך.

בכניסת מר"ש לבנא"ק ניגש הרב ישראל אווערבון שליט"א עם ספרי 'ברית מנוחה' שהוציא לאור. בבנא"ק ניגש הרה"ח ר' יהושע פריעדמאן שליט"א מוויליאמסבורג עם בעקישע למר"ש, הר"ר פייבוש הי"ו ממאנסי עם קוויטל ורשימת תומכי הכולל במאנסי.

בשעה 9:45 נכנס מר"ש לסליחות בהיכל, לפני התיבה ניגש הרה"ח ר' מרדכי דמן שליט"א.

אחרי סליחות הניח מר"ש תפילין לג' בחורי בר מצווה, ויצא בשעה 10:45.

מר"ש נכנס לתפילת שחרית להיכל, לפני התיבה ניגש הבע"ת של סליחות. לא היתה הפסקה ואמרו תחנון.

פתיחת הארון ל'אבינו מלכנו': הדומ"ץ הרה"ג ר' אברהם יהושע העשיל קאטצבורג שליט"א מב"פ.

הוצאה והכנסה - י"ג מידות: המשפיע הרה"ג ר' משה בערנשטיין שליט"א מסטעטן איילענד. כהן: הר"ר צבי אלימלך רובין שליט"א ממאנסי, לוי: הר"ר חיים מאנן הי"ו מב"פ, שלישי: הרה"ג ר' אברהם שמואל צבי שליט"א. הגבהה: הר"ר אביגדור יהודה קליין שליט"א מב"פ, גלילה: הר"ר אהרן בר"ש איגל שליט"א מב"פ.

תשליך

בשעה 7:45 הגיע מר"ש לחצר ההיכל לאמירת סדר תשליך ע"י הבאר בו שטו דגים חיים, מר"ש עלה במדריגות שליד הבאר^י, לפני מר"ש היה פתוח הסידור על הסטענדער כאשר כל הקהל עומדים על רצפת רחבת ההיכל ועל הפארענטשעס שבתוך הסוכה, מר"ש אמר הפסוקים חזן וקהל בקול רם ובהתעוררות רבה.

אחר תשליך שרו ניגון הקפה א' כנהוג, מר"ש עמד במקומו ועודד את השירה בידיו הק', וגם לאחמ"כ כשפנו לשוב לבית. אח"כ שב מר"ש לביתו דרך רחוב דובר שלום ושרו פתח שערי שמים, מר"ש עצר על יד המעקה לדקה קצרה ונתלהב בשירת הניגון, בשעה 8:15 נכנס מר"ש לבנאו"ק.

בשעה 11:05 נכנס מר"ש להיכל לתפילת ערבית, לפנה"ת ניגש הבע"ת הרה"ח ר' יחיאל הירש שליט"א. לאחמ"כ עברו בני חו"ל לברכת שלום, בסיום יצא מר"ש.

בכניסת מר"ש לבנא"ק הגיש הר"ר יעקב אהרן גרויז הי"ו גאלדענע פיש.

המשליך במצלות ים כל חפציהם

תליט"א. הוסיפו השנה והזכירו את הרה"ח ר' יוס'לע
טארנער ז"ל ב'נר הכללי.

בשליחות הקודש הכינו בהאי שתא את הפתילות
והנרות, הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א וב"ב הרבנית

ג' האזינו - ט' תשרי

ערב יום הקדוש

והניח תפילין לג' בחורי בר מצוה, מר"ש יצא בשעה
9:05.

בביתו נאוה קודש ערך מר"ש מנהג כפרות, הגבאי
הרה"ח ר' מעכיל פירר שליט"א סובב את התרנגול
ג"פ, כשבכל פעם אמר מר"ש ג"פ את הפסוקים בני
אדם וכו' ו"זה חליפתי". אח"כ הגיש השוחט הרה"ח ר'
משה יוסף ווייס שליט"א מאשדוד את ה'חלף' לבדיקה,
מר"ש נתנו לחבר הביד"ץ הגה"צ ר' חיים דוד שובקס
לבדוק, ואח"כ עיין בו מר"ש.

בשעה 9:20 יצא מר"ש לפתח ביתו נאוה קודש ברח'
בינת ישכר לשחיטת הכפרות, בתחילה שחטו את עוף
הכפרה של מר"ש ומר"ש בירך על כיסוי הדם וכיסה
את הדם בעפר, אח"כ כיסה מר"ש גם את הדם מעוף

סליחות ושחרית

בשעה 8:25 נכנס מר"ש לאמירת סליחות בהיכל,
לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' פנחס פרידמאן שליט"א,
אחר סליחות התיישב מר"ש לכמה דקות, ואחריהם קם

עריכת השוה"ט ערב יוה"ק

בשעה 2:20 נכנס מר"ש לעריכת השוה"ט בגרויסע שטוב, מר"ש נטל ידיו לסעודה ובצע על חלות עגולות קלועות, כל הכלים היו מכסף.

שרו **אמר רבי עקיבא**, ומר"ש הורה לחזור על הניגון, לאחמ"כ שרו **יעלה תחנונינו**. הכניסו את הדגים ועמם דגי כרת'לעך, העמידו יין לרבני וזקני אנ"ש, ולאורחים מחו"ל.

שרו **סלח נא, אמנם כן**, הכניסו היאהך ועמו צלחת עם קרעפלעך, שרו **כי הנה כחומר**, אח"כ הכניסו הבשר - בשר עוף ובשר טחון מעוף שקיימו בו מנהג כפרות. מהבשר שלחו שיריים להרה"ח ר' **אליעזר ליפא לערנער** שליט"א מלונדון שמכשיר את בשר הכפרות (כחזקתו מידי שנה), להרה"ח ר' **אלימלך פריעד** שליט"א מאנטווערפן שמבשל את בשר הכפרות (כחזקתו מידי שנה), ולהשוטת הרה"ח ר' **משה יוסף ווייס** שליט"א מאשדוד. שרו **הקשיבה**.

בברכת לחיים איחל מר"ש: **לחיים לחיים טובים ולשלום**, דער אייבערשטער זאל העלפן יידן זאלן האבן כוח צו פאסטן דעם הייליגן טאג, דער אייבערשטער זאל

הכפרה של הרבנית תליט"א²³. לאחמ"כ כיסה הרה"צ רבי **אהרן מרדכי** שליט"א את הדם, ומר"ש חזר ונכנס לבנאור"ק.

בשעה 10:45 נכנס מר"ש לתפילת שחרית בהיכל, סיימו בשעה 11:45 ומר"ש יצא.

על אם הדרך בביתו נאוה קודש ניגשו מביאי הפירות, וכן פירות ששלח הגה"ח ר' **משה דוד שארף** שליט"א; הר"ר **אבא חייא פריעד** שליט"א מלונדון עם נרות ליום הקדוש.

אח"כ נכנסו בחדר קבלת קהל הר"ר **חיים אפרים לפקוביץ** שליט"א והרה"ח ר' **מרדכי ראנד** שליט"א מב"ב עם הנרות שהכינו ליום הקדוש.

אחר התורה בירך מר"ש על הכוס, הגבהת הכוס:
הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א. אחר ברכהמ"ז יצא
מר"ש בשעה 3:35.

העלפן ס'זאל זיין שעת רחמים ורצון ס'זאל נשפע ווערען
פאר אלע יידישע קינדער כל מיני השפעות טובות כל
החסדים וכל הרחמים וכל הנחת, דער אייבערשטער
זאל העלפן מ'זאל זוכה זיין צו א שנה טובה ומבורכת
ברוחניות ובגשמיות, ס'זאל נתרום ווערן קרן התורה
וישראל, דער אייבערשטער זאל העלפן מ'זאל זוכה זיין
צו די גאולה שלמה במהרה (אמן).

תורה

"ה' בשטן יגער קום רד מהר מזה" -
השטן אינו עושה את רצון ה'
לא כסניגור ולא כקטגור

פרנס הקובין: הרב חיים דוד דייטש שליט"א - מאנסי; לשנה
טובה ומבורכת ברו"ג

תפילת מנחה

לארגון, מר"ש אמר שכעת הוא זמן מסוגל וטוב לכך, מר"ש תרם שוב פעם סכום הגון לטובת המוסדות ובירך את כל התורמים: "מ'זאל האבן געפוע'ל אלעס גוט, א זיס יאהר".

בשעה 4:45 נכנס מר"ש להיכל לתפילת מנחה, לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' ישראל רוקח שליט"א. אחר התפילה קיים מר"ש מנהג מלקות ע"י הגבאי הרה"ח ר' אליעזר ווינד שליט"א במגבת ד"פ, מר"ש יצא מהיכל בשעה 5:10.

סעודה המפסקת

בברכהמ"ז נתכבד הרה"ג ר' אברהם שמואל צבי שליט"א.

בביתו נאוה קודש נכנסו גבאי מוסדות התשובה 'צהר - תורה ואמונה' עם אלפי הקוויטלעך של התורמים

יום הקדוש

מערכת
בעלזא

יָמֵם קָדוֹשׁ הוּא מְבוֹאוֹ וְעַד יָצֵאתוֹ.

ד' האזינו - י' תשרי

יָמֵם הַכִּיבוֹרִים

איה העט ואיה הסופר אשר יבוא לתאר את תהלוכות היום הקדוש בצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א. בשורות הבאות נבוא אחר המלך בחרדת קודש ובסילודין, לשרטט את קורות היום מבוואו ועד צאתו, בהאי יום קדוש ונשגב, כאשר כ"ק מרן שליט"א עומד כשר צב-אות בראש עם קודש לבוש ומעוטף בגדי לבן לחלות ולהתחנן בעד עמו למחילה לסליחה ולכפרה, וקהל עדת ישורון מקיפים אותו בחומה לשפוך שיח מאת הבורא להיחתם בגמר חתימה טובה ובשנה טובה ומעוטרת בכל מיני ישועות ורפואות.

כל נדרי ומעריב

בשעה 8:00 נכנס מר"ש להיכל ביהמ"ד לבוש קיטל לבן ויארמולקע לבנה וחגור באבנטו של כ"ק מרן מהר"א זי"ע, עם הטלית על השטריימל של כ"ק מרן מהר"א זי"ע.

מר"ש עלה לארון הקודש ופתחו ונשאר עומד שם כששפתותיו מרחשין. אח"כ סגר מר"ש הארון וירד את ג' המדרגות מצד צפון אחרנית ונעמד במרכז ארון הקודש ואמר דברי כיבושין.

דברי כיבושין

"כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם" - השי"ת מכפר על כל עוונות בני ישראל ומלבד זה "לפני ה' תטהרו" בעצמכם

זכות בקובץ: הרב יוסף בר"פ גאנצפריינד שליט"א - מונטריאול;
לרגל היכנס בני ירוחם זאב בעול תומ"צ
זכות בקובץ: הרב אברהם דוב לייטנער שליט"א - מאנטשעסטער;
לרגל היכנס בני יחיאל בעול תומ"צ

הביד"ץ הגה"צ ר' חיים דוד שובקס שליט"א, חבר הביד"ץ הגה"צ ר' יעקב גרינוואלד שליט"א והדומ"ץ הגה"ח ר' יוסף דוב באב"ד שליט"א בהחזקת ג' ס"ת ומר"ש התחיל אור זרוע לצדיק ז' פעמים חזן וקהל, אח"כ התחילו על דעת המקום ג"פ כשהקהל אומר יחדיו בלחש עם מר"ש, אח"כ אמרו כל נדרי ג"פ עם הקהל, והמשיכו ב'ונסלח' וברכת שהחיינו.

אח"כ התחילו מעריב (בשעה 8:37) ופתחו בנעימה המקובלת לפני ברכו. הרה"ג ר' פנחס פרידמאן שליט"א סייע בנוסח.

אחר תפילת הלחש התחיל מר"ש יעלה תחנוניו וסדר הסליחות. בסיום אמרו את ד' המזמורים.

אח"כ ניגש הרה"ג ר' ירמיה זמן שליט"א לפני התיבה וזימרו אדון עולם בניגון העתיק, אח"כ שר בסיוע הרה"ח ר' מרדכי פריעד שליט"א אנעים זמירות בניגון העתיק שחיבר היושב הגה"ח המפו' ר' מרדכי פעלץ ז"ל לבקשת כ"ק מרן מהר"י זי"ע. אח"כ אמרו שיר היחוד בנעימה, סיימו בשעה 11:10 ומר"ש יצא ואיחל גוט יו"ט לסובבים.

בהיכל ביהמ"ד נשארו חסידים לשורר זמירות לכבוד היום, ובחצות הלילה ניגש הדומ"ץ הגה"צ ר' אליהו שמואל ווינד שליט"א לפני התיבה לאמירת ספר תהילים.

בסיום פנה לצד ימין ארון הקודש והזכיר את דברי הרמב"ן ז"ל כמנהגינו ואמר וידוי עם הקהל.

אח"כ ירד מר"ש וניגש אצל התיבה. מר"ש הוריד את השטריימל ואמר מזמור י"ז כנהוג. כיבדו את חבר

א. ביום הקדוש הלכו הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א והנכדים הנשואים (כולל חתניו של הרה"צ ר' א"מ שליט"א) עם מכנסי לבן.

לפתיחת הארון. הבע"ת החל אתה הראת ומר"ש פתח את ארון הקודש, אמרו י"ג מידות ג"פ ואח"כ את התחינות הנדפסות [מר"ש אמר מתוך סידור מיוחד לפתיחת הארון]. מר"ש הוציא את הס"ת הראשון - הס"ת של כ"ק מרן מהר"א זי"ע, הבע"ת עלה לארון הקודש לקבל הספר מידי מר"ש. בהוצאת הספר השני כובד הר"ר מרדכי וועבער הי"ו ממונטריאל, ומר"ש נתן לידיו את הספר תורה. אח"כ סגר מר"ש את דלתות הארון וירד למטה, שם עיטר את ספרי התורה בכלי הקודש, הבע"ת אמר פסוקי שמע ישראל וכו' בנעימה ומר"ש הלך ועלה על הבימה.

ליד מר"ש עמד הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף שליט"א שהכריז את העליות בנעימת הימים נוראים והצביע ביד, והגבאי הרה"ח ר' מעכיל פיר שליט"א שהחזיק ספר עם טעמי המקרא ליד מר"ש.

כהן: הרה"ח ר' אהרן הערמאן שליט"א ממאנסי, לוי: הרה"ח ר' אברהם פעפערקארן שליט"א ממאנטריאל, שלישי: חבר הביד"ץ הגה"צ רבי יעקב גרינוואלד שליט"א מב"ב, רביעי: הרה"ח ר' יעקב ראובן גרינוואלד שליט"א, חמישי: הרה"ח ר' שלמה איגל שליט"א מב"פ.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א עלה שיש"י. בעת ה'מי שברך' נדב מר"ש בכל אחד מהם כמנין ע"ב.

כ"ק מרן שליט"א הגביה את ספר התורה כנהוג, גלילה: הר"ר רפאל בריסק שליט"א מב"ב.

מפטיר: הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א.

הגבהה: הר"ר שאול פרלשטיין שליט"א מאשדוד,

באשמורת הבוקר אמרו תהילים בציבור בהיכל ביהמ"ד, לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' יעקב שיף שליט"א.

לפני התפילה נכנסו בעלי התפילות להזכיר את עצמם.

מר"ש נכנס בשעה 7:50 לתפילת שחרית בהיכל, ועלה לארון הקודש לפתיחת הארון, מר"ש נעמד לפני התיבה והתחיל ב'אנעים זמירות' ואח"כ אמר אדון עולם בנעימה המיוחדת לימים הקדושים. מר"ש אמר הברכות ואח"כ ניגשו הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א וצאצאיו לומר הברכות בפני מר"ש, אחר כך אמר הגבאי הרה"ח ר' אליעזר ווינד שליט"א ברכות בפני מר"ש.

לאחר קדיש דרבנן הלך מר"ש למקומו, ול'הודו' ניגש לפני התיבה הרה"ח ר' ברוך ווינד שליט"א, מר"ש התחיל: הודו לה', האדרת והאמונה, וברוך שאמר בקול.

לאמירת המלך ניגש הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א, ומר"ש הפך פניו כנגדו כשכל הקהל המליך ביחד המלך.

בעת מכירת העליות הכין כ"ק מר"ש את הקריאה מתוך תיקון קוראים.

מכרו את העליות ואת פתיחת הארון לנעילה (עבור מר"ש), בסיום הכריז הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין שליט"א: "אלע וואס האבן געקויפט זאלן ארויפגיין".

קריאת התורה

אחר מכירת העליות עלה מר"ש לארון הקודש

ב. תיאור הדברים בארוכה ראה ביום א' דר"ה.

ג. נקנה על ידי חותנו הרה"ח ר' רפאל הערצאג שליט"א בסך \$ 4,000.

ד. הספר תורה שהוכנס לעילוי נשמתם של חסידי בעלזא מנוחתם עדן.

ה. נקנה על ידו בסך \$ 3,000.

ו. נקנה על ידי בנו הר"ר משה הי"ו בסך \$ 2,000.

ז. נקנה על ידי הר"ר אבא חייא פריעד שליט"א בסך \$ 7,000.

ח. נקנה על ידי הרה"ח ר' רפאל הערצאג שליט"א בסך \$ 10,000.

ט. נקנה על ידי הרה"ח ר' ירמיה יחזקאל דמן שליט"א בסך \$ 5,000.

י. נמכר בסך \$ 36,000.

בשנה שעברה עלה מר"ש בעליית מפטיר, ולכן שאלו השנה איזה עליה לקנות למר"ש.

יא. נרכש בסך \$ 13,000.

יב. נמכר בסך \$ 4,000.

יג. נמכר בסך \$ 7,000.

יד. נרכש בסך \$ 2,000 ע"י הר"ר חיים יצחק אויש הי"ו מאשדוד.

גלילה: הר"ר יוסף צבי פוקס הי"ו ממאנסיט.

אח"כ הכריזו שהציבור יברכו הגומל על מקומם.

אח"כ נערך הברית מילה לבן הר"ר **קלמן ווייס** הי"ו (ב"ר יצחק אייזיק מאשדוד וחת"ר אהרן בר"ד פרסטר), הרה"ג ר' **אברהם שמואל צבי** שליט"א שימש כמוהל, לא אמרו עלינו לשבח, סיימו בשעה 1:05 והכריזו שההפסקה תהיה עד השעה 2:00 ומר"ש יצא.

מוסף

בשעה 2:40 נכנס כ"ק מרן שליט"א עם השטריימל להיכל, חגור עם אבנטו של כ"ק מרן מהר"א זי"ע.

מר"ש עלה על הבימה, הגבאי הרה"ח ר' **שמעון וואלף** שליט"א הכריז: אלע וואס דארפן ארויסגיין זאל'ן ארויסגיין, מר"ש תרם דמי יזכור לגמ"ח הכללי, לאחמ"כ אמרו יזכור.

אח"כ נטל מר"ש הס"ת ואמר יהללו בנעימה והוליכו הספרים לארון הקודש.

מר"ש חזר למקומו והתיישב לאמירת התפילה הנני העני ממעש. הר"ר **יצחק רוקח** שליט"א ניגש עם עצי ועשבי בשמים כחזקתו להביא למר"ש ש"י. אח"כ קם מר"ש והתחיל לנגן הקדיש שקודם מוסף (בשעה 2:55).

'אין קצבה' שר מר"ש. ב'וכל מאמינים' אמר מר"ש כמו בר"ה: 'הנוהג חסדו בכל דור ודור'.

הכהנים שרו על הדוכן.

סיימו תפילת מוסף בשעה 5:40.

מנחה

התחילו תיכף תפילת מנחה, לפנה"ת ניגש הרה"ג ר' **שלום ישראל דירנפעלד** שליט"א, כמנהגי התפללו בזריזות ודילגו על אמירת הפיוטים.

בהוצאה והכנסה כובד: הרה"ח ר' **שמואל משה גאלד** שליט"א מב"פ.

ה'בעל קורא' הרה"ח ר' **אברהם יעקב ברלינגער** שליט"א קרא בתורה [בטעמי המקרא של ימות השנה] לבוש עם קיטל.

כהן: הדומ"ץ הרה"ג ר' **מאיר מאייעס** שליט"א מויליאמסבורג, לוי: הרה"ח ר' **בנציון אוסטרליץ** שליט"א, שלישי - מפטיר יונה: הרה"ח ר' **נח לאנגסאם** שליט"א מב"פ.

הגבהה: הרה"ח ר' **יעקב צבי וויינגארטן** שליט"א מב"פ, גלילה: הרה"ח ר' **איסר האלבערטאל** שליט"א ממאנסי.

סיימו מנחה בשעה 6:20.

נעילה

אחרי מנחה התחילו תפילת נעילה, כ"ק מרן שליט"א ניגש לפנה"ת.

הקדיש לפני תפילת הלחש אמר מר"ש בנעימה.

לפני חזרת הש"ץ עלה מר"ש לארון הקודש ופתח הפרוכת והארון ואח"כ ירד אחורנית כל המדרגות עד למטה וחזר לעמוד התפילה והתחיל חזרת הש"ץ בהתעוררות רבה.

בפיוט 'אתה הבדלת' שבחזרת הש"ץ נשמע הקול מהבדלה שהבדיל הרה"ח ר' **אנשיל פרידמאן** שליט"א מחיפה לנשים [כחמש דקות לאחר זמן צאה"כ בעלזא] ומר"ש המתין עד שסיים.

בסיום נעילה - אחר אבינו מלכנו, שאג מר"ש בקול גדול שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד (בנעימה של הוצאת ס"ת בימי"ג), וכל הקהל הקדוש חזרו אחריו, אח"כ אמר מר"ש ברוך שם וכו' ואחר שאמרו הקהל ג"פ חזר מר"ש פעם נוספת בקול, באמצע הגיש הגבאי הרה"ח ר' **מעכיל פירר** שליט"א למר"ש את אמתחת השופרות [היה אחר זמן צאה"כ בעלזא] אח"כ אמר מר"ש ה' הוא האלוקים, והקהל אמרו ז"פ ומר"ש השלים עוד ו' פעמים.

אח"כ התחיל מר"ש קדיש ולפני שתקבל תקע מר"ש בשופר תשר"ת, חבר הבד"ץ הגה"צ ר' **יעקב גרינוואלד** שליט"א הקריא את סדר התקיעות מעוטף בטליתו על השטריימל. אח"כ המשיך מר"ש שתקבל ואחר סיום הקדיש אמר מר"ש לשנה הבאה בירושלים, והקהל אמרו ג"פ, ואח"כ השלים מר"ש ב' פעמים.

סיימו בשעה 7:30.

טו. נמכר בסך 2,000 \$.

טז. כמו"כ היה למר"ש בקבוקון עם מנטה להרחה.

יז. נרכש בסך 18,000 \$.

מעריב, קידוש לבנה והבדלה

מר"ש הפשיל טליתו מראשו וחבש השטריימל ולתפילת מעריב ניגש הרה"ח ר' סיני הירש שליט"א, בסיום יצא מר"ש מביהמ"ד בשירת הניגון היום תאמצנו ונעל מנעליו ונטל ידיו, אח"כ ירד מר"ש במעלית מביתו נאוה קודש לרח' בינת ישכר לקדש הלבנה.

בשעה 8:10 חזר מר"ש להיכל ועלה אל הבימה להבדיל על הכוס, בהגבהת הכוס נתכבד הרה"ג ר' אברהם שמואל צבי שליט"א, מר"ש בירך מאורי האש על הנרות ששבתו שהחזיק הרה"ח ר' חיים אפרים לפקוביץ שליט"א.

אחר הבדלה התיישב מר"ש וטעם מהכוס, אחר כיבה את הנרות עם היין והרה"ח ר' אהרן בר"ב ווינד

יח. השנה הורה מר"ש להכין נרות מיוחדים לכבוד יום הכיפורים שהם קטנים ולא שייך להשתמש בהם כנר להבדלה, ובשל כך שאלו את מר"ש כדת מה לעשות, והוראת מר"ש היתה שידליקו בנרות אחרים אש מה"נר ששבת, ובהם ישתמשו להבדלה.

לאת מה נהדר חנה פתח גדול
מביתו מבית קדשי הקדשים בשלום בלי פגע

הדליקו ה' נרות.

מר"ש בירך בופה"ע וטעם תחילה מהרימונים ואח"כ טעם מהתמרים, מהאננס והמנגו.

שרו **זכרינו לחיים**, מר"ש נתן להרה"צ רבי **אהרן מרדכי** שליט"א ולנכדים רימון ופירות חתוכים לכל אחד, כן נתן מר"ש רימונים לגבאים.

הכניסו חלות עגולות ומר"ש הורה לשיר הניגון **אמת מה נהדר**, כאשר מר"ש מעיין במשך עת השירה ב'לישרים' ומעודד את השירה בידיו הק'. אחר שגמרו הניגון עברו במשך דקות ארוכות מאות מאנ"ש תושבי חו"ל להיפרד לשלום לקראת חזרתם אחר שהותם בצל

שליט"א ששה רוב הכוס ובירך מעין שלוש, אח"כ בירך מר"ש מברכת קדשו, אח"כ נעמד מר"ש והראה לכל הקהל בידו הק' גוט יו"ט, מר"ש ירד מהבימה ושרו פתח שערי שמים, ליד הדלת ביציאה שרו תהא השעה הזאת, ומר"ש יצא בשעה 8:25, על יד ביתו נאווה קודש שרו הניגון כי אנו עמך.

'המבדיל טיש'

בשעה 12:10 נכנס מר"ש לגרויסע שטוב לעריכת שולחן הטהור - המבדיל טיש, על השולחן היו ערוכים עשרות ארגזים עם אלפי תפוחים, ליד מר"ש היה כמה מגשי רימונים וכן הרבה צלחות של פירות חתוכים.

יט. באמצע רצו להתחיל ניגון (הט אזנך), אך מר"ש הורה להפסיק.

עם הבשר
הכניסו הסימנים
כנהוג, הבשר היה
מעוף הכפרה. שרו
האדרת והאמונה,
וידע כל פעול.

בברכת לחיים
איחל מר"ש:
לחיים טובים
דער אייבערשטער

זאל העלפן פאר אלע יודישע קינדער כל מיני השפעות
טובות וכל החסדים וכל הרחמים וכל הנחת, דער
אייבערשטער זאל העלפן אלע יודישע תפילות זאלן
אנגענומען ווערן, דער אייבערשטער זאל העלפן אלע
יודן זאלן געהאלפן ווערן מיט חיי אריכי בני ברוכי ומזוני

הקודש בימים
הקדושים?

מר"ש נעמד
ליטול ידיו, לאחר
בציעת הפת
שרו: הט אונז,
ארשת שפתינו
(עתיק), וימלא
משאלותינו, מר"ש
שתה מיץ ענבים.
מר"ש ביקש

שיביאו ארבע רימונים ובירך אותם בידיו הק' והורה
למסור אותם לארבעה יתומים.

העמידו יין, עם הדגים הביאו גם ראש דג ודגי
כרת'לעך. שרו ואף הוא היה מתכוון.

כ. באמצע שעברו הפסיק מר"ש ונעמד ליטול ידיו לסעודה.

אחר התורה מזגו כוס יין ומר"ש מסרו להרה"ח ר' בנימין ווערצבערגער שליט"א משב"ק אצל אדמו"רי וויזשניץ מאנסי.

הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א בירך על הכוס, מר"ש הגביה לו את הכוס ומסרו לידי. אחר ברכהמ"ז שרו ניגון ריקוד ומר"ש קם לרקוד במשך דקות ארוכות בדביקות, מר"ש יצא בשעה 1:50 ליד הדלת שרו הניגון שובו לכם לאהליכם.

רוויחי ס'זאל נתרומם ווערן קרן התורה וקרן ישראל, מזאל זוכה זיין צו די גאולה שלימה במהרה, (אמן).

אח"כ שרו המבדיל, לפני מר"ש היה פתוח גם סידור האר"י של כ"ק מרן מהר"א זי"ע, מר"ש שר כל פיסקא ג' פעמים בניגון העתיק ואח"כ שרו הקהל, בפיסקא יצו ה' חסדו אמר מר"ש "השם", בפיסקא שובו לכם לאהליכם קירב מר"ש את סידור האר"י.

אחר שירת המבדיל אמר מר"ש תורה.

♦ אנשי עין ראיה קהל קדושים רוגשים בבית קדש הקדשים ♦

בשעה 10:45 נכנס מר"ש לתפילת מעריב בבית התפילה. אחר התפילה נכנס מר"ש לחדר קבלת קהל שם נערכו חאלאקעס ומר"ש גזז משערות ראשם של הילדים בני השלוש.

קבלת קהל

אח"כ ירד מר"ש לגרויסע שטוב וקיבל את קהל אנ"ש מחו"ל ומשפחותיהם לכבוד הימים הנוראים. מר"ש קרא את כל הקוויטלעך במשך שעה ארוכה, ובסיום קריאתם האציל מר"ש את ברכת הקודש: **דער אייבערשטער זאל העלפן פאר אלע יודישע קינדער און פאר ענק אלע, לאנגע גוטע געזונטע יאהרן, בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות, די וואס האבן שוין גרעסערע קינדער דער אייבערשטער זאל העלפן זאלן טוהן מיט זיי גוטע שידוכים און חתונה מאכן בניקל, די וואס האבן נאכנישט קיין קינדער זאל דער אייבערשטער העלפן זיי זאלן געהאלפן ווערן מיט דורות ישרים ומבורכים, דער אייבערשטער זאל העלפן פאר אלע עטס זאלטס האבן פרנסה בהרחבה ובניקל, אלע בעלי חובות זאלן קענען אפצאהלן די חובות בניקל. דער אייבערשטער זאל העלפן שנה טובה ומבורכת, א גמר חתימה טובה, א פריילעכן יו"ט און א גוט געבענטשט יאהר מיט אלעם גוטן מיט אלעם גוטן מיט אלעם גוטן (אמן).**

לאחר מכן עברו כל הנוכחים לקבל את ברכת הקודש בפרטות, אח"כ עברו הבחורים.

בעת שעברו העניק מר"ש להרה"ח ר' משה ביגעלאייזען שליט"א מב"פ את הספר החדש 'הארי שבחבורה' שיצא לאור במהדורת ביגעלאייזען, נדבת בנו הר"ר הערשל שליט"א מב"פ.

ערש"ק האזינו - י"ב תשרי

תפילת שחרית התפללו בחדר קבלת קהל.

לפני חזרת הש"ץ הניח מר"ש תפילין לבחורי הבר מצוה: הבח' **אלעזר** בן הרב **מרדכי שיף** מב"פ, הבח' **פנחס זעליג** ב"ר **אהרן בלייכפעלד**, הבח' **לוי יצחק** ב"ר **יעקב יהושע בויס**.

לאחר התפילה נכנס מר"ש לבית התפילה לברית מילה לבן הר"ר **יצחק זאב גראס** הי"ו (בהדומ"ץ הג"ר אהרן שלמה מאשדוד וחת"ר משה אהרן ברנשטיין), ולבן הר"ר **יעקב**

ה' האזינו - י"א תשרי

מר"ש נכנס לתפילת שחרית בבית התפילה, לפני התיבה ניגש הבע"ת הגה"ח ר' **דוד מענצער** שליט"א.

לפני חזרת הש"ץ הניח מר"ש תפילין לבחורי הבר מצוה הבח' **נפתלי** ב"ר **שלום דמן** מבי"ש, הבח' **נפתלי הערצקא** ב"ר **אפרים פישל גרינוואלד** והבח' **שלמה** ב"ר **יהושע אלעזר עדעל**.

בעליות כובדו - הו"ה: הר"ר **שלום דמן** הי"ו מבי"ש. כהן: הר"ר **אלימלך פראנצויז** הי"ו, לוי: הר"ר **פנחס מאנן** הי"ו ממאנטשעסטער, שלישי: הרה"ח ר' **ישראל יוסף וועבער** שליט"א מב"פ (יא"צ אמו). הגבהה: הר"ר **אבא חייא פריעד** שליט"א מלונדון, גלילה: הר"ר **אפרים פישל גרינוואלד** הי"ו.

אחר התפילה נכנסו כמה אורחים מחו"ל להיפרד.

לאחמ"כ נכנס הר"ר **ישראל קאטה** הי"ו מב"פ, מראשי ארגון 'להתענג', ומסר בפני מר"ש סקירה מקיפה על פעולות הארגון, וכן מסר קונטרסים ועלונים שיצאו לאור במשך הזמן על ידי הארגון. מר"ש התעניין בפרטי הארגון, על סדר לימוד המוסר שנערך על ידי הארגון, על כינוסי החיזוק שמתקיימים בב"פ, ועל התוכניות של הקו 'קול להתענג'. מר"ש הביע שביעות רצון והאציל מברכות קדשו.

כן הכניס הרה"ח ר' **יעקב ראובן גרינוואלד** שליט"א לקו"פ טלית חדש.

וועניג הי"ו מנוף הגליל (ב"ר שלום וחת"ר נועם נפתלי סג"ל).

אחר התפילה נכנסו לקו"פ מכניסי הפירות כמידי שבוע, כן נכנסו: הר"ר **יצחק וועבער** שליט"א מב"פ, שמסר בקבוקי מעהד שהביא מארה"ב, ומר"ש נהנה מזה והודה לו עליהם; הר"ר **בנציון וואלקענפעלד** שליט"א מזכיר מנהל הת"ת באנטווערפן מסר את הגליון השבועי באידיש **'שבת בלעטל'** שעורך, מר"ש עיין בגליון משך זמן רב והתעניין בכמה עותקים זה נדפס ובאילו חוגים העלה נקרא; בנו הבה"ח **צבי יעקב וואלקענפעלד** נ"ו מסר למר"ש קובץ סוגיות של שיעורים על מסכתות גיטין ומכות הנלמדים בשיבתה"ק **'דובר שלום'** באשדוד; הבה"ח **אביגדור** (ב"ר יצחק מב"פ) **וועבער** נ"ו - מראשי ארגון נועם החסידות, עם הקונטרס החדש מתוך ספר 'מסילות באור החסידות' ש"ל לרגל חג הסוכות ע"י הארגון, מר"ש עיין בזה ואיחל לו ייש"כ.

העמידו יין ושלחו שיריים לבני חו"ל.

בברכת לחיים איחל מר"ש: **דער אייבישטער זאל העלפן ס'זאל נשפע ווערן פאר יודישע קינדער כל מיני השפעות טובות, כל החסדים וכל הרחמים וכל הנחת, א גוט געבענטשט יאהר פאר אלע יודישע קינדער, חיי אריכי בני ברוכי ומזוני רויחי, ס'זאל נתרום ווערן קרן התורה וקרן ישראל במהרה (אמן).**

על 'מנוחה ושמחה' שרו ניגון אין קצבה ומר"ש הורה לשיר בשנית על הניגון.

תורה

"האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי" - תפילות על עניני גשמיות לצורך עניני רוחניות מתקבלות מיד

בברכהמ"ז נתכבד הרה"ג ר' אהרן שיף שליט"א גאב"ד אנטווערפן.

אחרי השל"ז שרו ניגון ומר"ש קם לריקוד. ליד הדלת שרו שבת קודש, מר"ש יצא בשעה 1:10.

צפרא דשבתא

בשעה 10:20 נכנס מר"ש להיכל לתפילת שחרית, לפסוק"ד ניגש לפנה"ת הרה"ג ר' **יעקב טרובע** שליט"א, לשחרית ניגש הבע"ת הרה"ג ר' **פנחס פרידמאן** שליט"א.

הוצאה והכנסה: הרה"ח ר' **עזריאל העכט** שליט"א ממונטריאל. מר"ש עיטר הס"ת בכלי הקודש.

בעל קורא: הדומ"ץ הרה"ג ר' **אהרן זיכרמאן** שליט"א^{כא}.

כהן: הדומ"ץ הרה"ג ר' **מאיר מאיעס** שליט"א מוויליאמסבורג (יא"צ אביו), לוי: הר"ר **אריה הורוביץ** שליט"א (יא"צ אביו), שלישי: הדומ"ץ הרה"ג ר' **וואלף בער לערנער** שליט"א ממונטריאול, רביעי: הרה"ג ר' **ישי יעקובוביץ** שליט"א אב"ד קאפאוואר (יא"צ אביו), חמישי: הרה"ג ר' **אליעזר שטוקמאן** שליט"א אב"ד פרעמיסלא (יא"צ אביו), מר"ש עלה שיש, שביעי: הרה"ח ר' **פסח לעמבערגער** שליט"א מב"פ (יא"צ אמו). אחרון: הרה"ח ר' **אליעזר דוד גרינוואלד** שליט"א ממונטריאול (יא"צ אביו).

מפטיר: הרה"ג ר' **ירמיה מנחם כהן** שליט"א אב"ד פאריז (יא"צ אביו).

שבת קודש האזינו - י"ג תשרי

מנחה וקבלת שבת

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א נכנס להיכל בשעה 6:30, לפני התיבה ניגש הר"ר **עמרם לוי אופמאן** שליט"א. לקבלת שבת ניגש לפני התיבה הבע"ת הרה"ג ר' **ירמיה דמן** שליט"א, על 'לא תבושי' שרו הרחמן הוא יחדש עלינו.

לאחר התפילה עברו לאמירת א גוט שבת, ומר"ש יצא.

שוה"ט ליל שבת

מר"ש נכנס בשעה 11:50 לגרויסע שטוב.

הגבהת הכוס: הב' נכד האדמו"ר מוויזשניץ מירושלים.

עם הדגים הכניסו גם דגים שהיו בבור ה'תשליך', שלחו שיריים להר"ר **שלמה אינדורסקי** שליט"א.

שרו: אתה קדשת, שמע ה', ובכן צדיקים, הט אזנך, כל מקדש, ועל כן נקוה (וויזניץ), וידע כל פעול, הבן יקיר לי אפרים (ר' ירמיה דמן), הבן יקיר לי אפרים (ה'אמרי חיים מוויזניץ זצ"ל).

מוויליאמסבורג. כהן: הרה"ח ר' בעריש פריעדמאן שליט"א מאנטווערפן-ירוש"ו, לוי: הרה"ג ר' מרדכי אויסטערליץ שליט"א מלונדון, שלישי: הרה"ח ר' בנימין הלל בערגער שליט"א ממאנסי.

הגבהה: הרה"ח ר' לוי ברי"מ פארגעס שליט"א ממונטריאול, גלילה: הרה"ח ר' חיים בליינפלד שליט"א מציריך.

רעווא דרעוויין

תורה

**כשנכנסים לסוכה יש לערוך חשבון הנפש
בטרם אמירת שירות ותשבחות בנטילת
ארבעת המינים**

אחרי התורה שרו אחת שאלתי, אשא עיני.

למעריב ניגש לפנה"ת הר"ר מרדכי מושקוביץ שליט"א.

הגבהה הכוס להבדלה: הרה"ח ר' יעקב פרידמאן שליט"א מאנטווערפן.

אחר שעברו לאמירת 'א גוטע וואך' יצא מר"ש בשירת הניגון צוה ישועות יעקב, ומר"ש הראה שישירו את כל הפיוט מ'אמר ה' ליעקב' עד גמירא.

בביתו נאוה קודש מלח מר"ש הדגים לכבוד יו"ט. אח"כ נכנס מר"ש לסוכה בביתו נאוה קודש לסכך את

הגבהה: הר"ר ירמיה קליין שליט"א, גלילה: הר"ר מתתיהו ראזענבערג שליט"א ממונטריאל.

למוסף ניגש לפני התיבה הרה"ג ר' אהרן שיף שליט"א גאב"ד אנטווערפן.

אחרי התפילה עברו לאמירת א גוט שבת.

קידוש ומיטאג טיש

הגבהה הכוס: הרה"ח ר' יהושע פרידמאן שליט"א מוויליאמסבורג.

בעת הסעודה שרו גם: אין קצבה, ויקבלו כולם.

בברכת לחיים איחל מר"ש: לחיים לחיים טובים ולשלום. א גוט געבענטשט יאהר פאר אלע יודישע קינדער, כל מיני השפעות טובות, כל החסדים וכל הרחמים וכל הנחת, חיי אריכי בני ברוכי ומזוני רויחי, ס'זאל נתרומם ווערן קרן התורה וקרן ישראל במהרה (אמן).

בברכהמ"ז כובד: הרב ר' אלימלך נתן נטע שליט"א.

מנחה

בשעה 7:15 נכנס מר"ש לגרויסע שטוב לתפילת מנחה, הרה"ח ר' ישראל אריה בערגער שליט"א מב"פ ניגש לפנה"ת.

הוצאה והכנסה: הרה"ח ר' יהושע פרידמאן שליט"א

אחר התפילה יצא מר"ש לבית התפילה לברית לבן הר"ר אברהם יהושע הערבסט שליט"א יו"ר חברת 'מפי עוללים' (ב"ר נתן ז"ל מב"ב וחת"ר אהרן אייזנבערג שליט"א מאשדוד).

הסוכה, מר"ש עלה את המדרגות המיוחדות לכך וסיכך בכמה 'קיינעס' את הסוכה, לאחמ"כ שרו הרחמן הוא יקים.

לאחמ"כ נכנסו אנשי שלומינו עם מעות צדקה כנהוג בערב החג למשך שעה ארוכה, תור ארוך עם אלפי אנשים השתרך עד מחוץ לבית כ"ק מרן שליט"א כאשר כולם ממתינים בסך לתת את נדבתם לצדקה לידי הקודש, מר"ש קיבל בידו הק' את נדבתו של כל אחד ואחד ואיחל מברכת קדשו.

יום ראשון - י"ד תשרי ערב חג הסוכות

תפילת שחרית התפללו בחדר קבלת קהל.

החג הסוכות

מערכת
בעלזא

פרנסי האוישפיזין - חג הסוכות

אוישפיזא דאברהם

זכות בקובץ

הרב אברהם יהודה אויש שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין
הרב אברהם ישעי' אסטרייכער שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין
הרב אברהם יצחק הרשטיק שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין
הרב אברהם יצחק כהן שליט"א - גבעת זאב; לרגל האושפיזין
הרב אברהם חיים פרנקל שליט"א - ב"ב; לרגל האושפיזין

השתתפות בקובץ

הרב אברהם יהושע עדעל שליט"א - ב"ב; לרגל האושפיזין
הרב אברהם פיליפ שליט"א - בית שמש; לרגל האושפיזין

אוישפיזא דיצחק

זכות בקובץ

הרב יצחק גולדקאלנע שליט"א - בית שמש; לרגל האושפיזין
הרב משה חיים הכהן זורגר שליט"א - ב"ב; לרגל האושפיזין
לכנו הבה"ח ישעיה יצחק נ"ו
הרב אברהם יצחק כהן שליט"א - גבעת זאב; לרגל האושפיזין
הרב ישעי' יצחק נוסכיים שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין
הרב יצחק פיליפ שליט"א - בית שמש; לרגל האושפיזין
הרב יצחק אייזיק שפירא שליט"א - מאנסי; לרגל האושפיזין

השתתפות בקובץ

הרב שמואל יצחק אינדורסקי שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין
הרב יצחק ברוך בר"ב הוכהייזר שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין
הרב שמעון יצחק רויטמן שליט"א - גבעת זאב; לרגל האושפיזין
הרב יצחק רויטמן שליט"א - חיפה; לרגל האושפיזין
הרב יצחק שטרן שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין

אוישפיזא דיעקב

זכות בקובץ

הרב יעקב דמן שליט"א - ב"ב; לרגל האושפיזין
הרב יעקב טויב שליט"א - בית שמש; לרגל האושפיזין
הרב ישראל אברהם לוריא שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין

הרב יעקב וואלף עקשטיין שליט"א - ב"ב; לרגל האושפיזין
הרב נתן אליעזר פולק שליט"א ירושלים; לרגל שמחת תוכנס
בנו חיים אברהם אהרן בבריתו של אאע"ה למז"ט
הרב ישראל יעקב פרבר שליט"א - ירושלים; לרגל האושפיזין

אוישפיזא דמשה

זכות בקובץ

הרב משה יהודה גרינוואלד שליט"א - ירושלים; לרגל האושפיזין
הרב משה יעקב טרויבע שליט"א - ב"ב; לרגל האושפיזין
הרב משה בר"י פולק שליט"א - ב"ב; לרגל האושפיזין
הרב ישראל משה פיליפ שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין
הרב משה שפרינצלס שליט"א - ב"ב; לרגל האושפיזין

אוישפיזא דאהרן

זכות בקובץ

הרב משה אהרן אויש שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין
הרב אהרן בר"מ פולק שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין
הרב אהרן בר"ש קליין שליט"א - בית שמש; לרגל האושפיזין

השתתפות בקובץ

הרב אהרן מרבך שליט"א - ירושלים; לרגל האושפיזין
הרב אהרן בר"י נחמן שליט"א - בית שמש; לרגל האושפיזין
הרב אהרן בר"ב פרבר שליט"א - ב"ב; לרגל האושפיזין

אוישפיזא דיוסף

זכות בקובץ

הרב משה חיים הכהן זורגר שליט"א - ב"ב; לרגל האושפיזין
לכנו הבה"ח שמואל יוסף נ"ו
הרב אברהם יוסף מנדלוביץ שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין
הרב יוסף בר"מ פרידמן שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין
הרב צבי יוסף לנדאו שליט"א - ב"ב; לרגל האושפיזין

השתתפות בקובץ

הרב יוסף בוימגרטן שליט"א - ירושלים; לרגל האושפיזין
הרב יוסף משה שטיסל שליט"א - ירושלים; לרגל האושפיזין
הרב יוסף בר"ה קוט שליט"א - אשדוד; לרגל האושפיזין

וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ סֵפֶת שְׁלוֹמֶךָ.

אווירה של שמחה מרוממת ונעלית אפפה את קרייתנו המעטירה עם פרוס חג הסוכות את כנפיו. הימים הנעלים שנערכו על ידי מקהלות עם קודש בצל כנפיו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, הותירו חותם עז בלב כל אחד ואחד. ימי החג וחול המועד, התפילות העילאיות ואמירת ההלל, סדרי ההושענות הנלהבות והשולחנות הטהורים בצילא דמהימנותא כולם היו חטיבה אחת של שמחה והתעלות, ורישומם הטוב לא יימחה רבות בשנים.

ובכן הננו לבוא אל המלך, לשרטט בשורות אלו את דברי ימי החג למען יעמדו ימים רבים, כאשר בפתח דברינו נקדיש שורות אחדות לתיאור סדר ימי החג בכללותו, ולאחר מכן נמשיך בתיאור קורות הימים הנעלים כסדרם.

תוך השארת מעברים רחבים. ד' הפארענטשעס נוכח פני הקודש הוקצו לטובת בחורי הישיבות הקדושות.

על גג הסוכה נתלו תפוחים (מיבול חו"ל) לנוי סוכה ולתפארת, וכן ג' נברשות תאורה לנוי ולהדר, ובהם צ"א נורות.

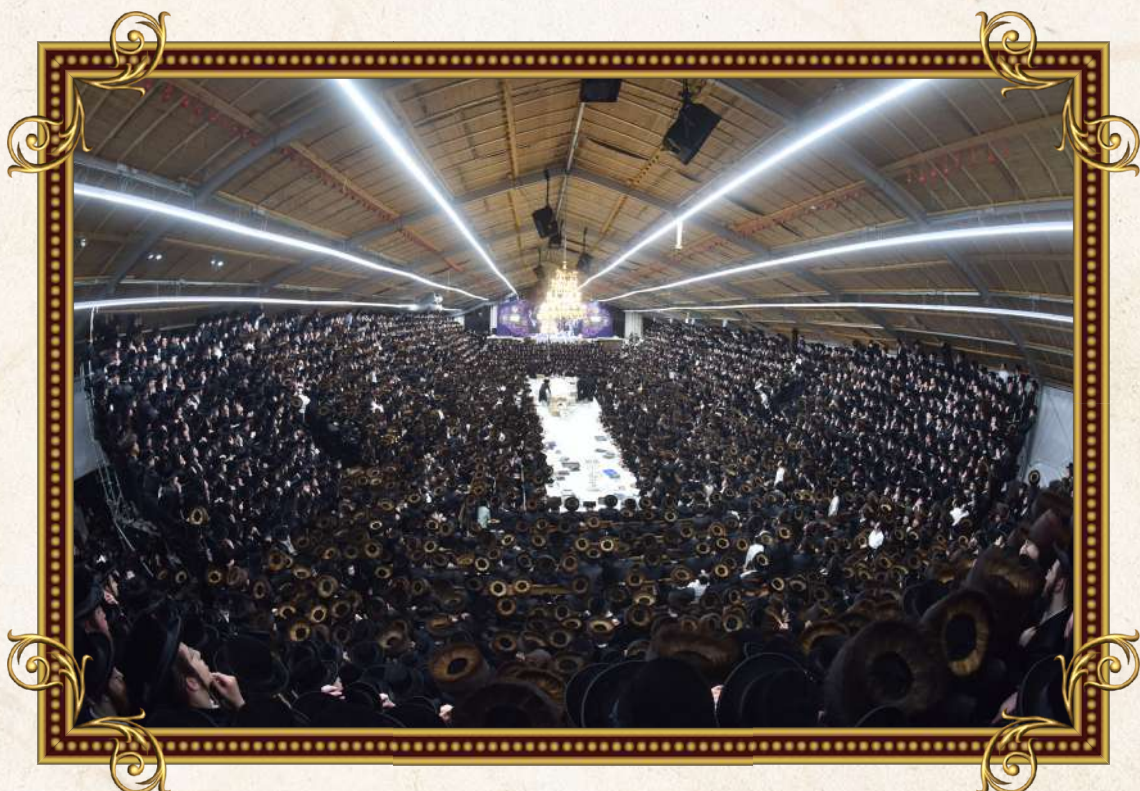
מאחורי מר"ש נתלו 'פאלאכטן' (=שטיחים, כפי המובא במשנה לתלות סדינין המצויירין) וכן תלו

הסוכה

השנה חנכו סוכה חדשה ורחבת ידיים בחצר ה'היכל', שם ערך מר"ש מידי לילה את שולחנותיו הטהורים.

הסוכה נבנתה לאורך רחבת ההיכל ע"י הנהלת ביהמ"ד הגדול, והוקמו בה פארענטשעס לכל אורכה

א. בבנין הסוכה שהשתמשו בו עד כה ישנו הבחורים, וחלקו הקטן - שלמול המקווה - שימש כקאווע שטיבל. מלבד זאת נבנתה כבכל השנים סוכה ברחבת אולם 'נחלת יהודה' עבור הבחורים לשינה, ולפני הכניסה לביהמ"ד מרח' דובר שלום 14 סוכה עבור אכילה.

בסיום הנענועים מביא המשב"ק הבה"ח **בנימין קאטה** ני"ו מגש עם אתרוגים נוספים, ומר"ש מנענע עם האתרוגים נענוע אחד.

לאחר שמר"ש מנענע את הד' מינים מנענעים עמם הרה"צ **רבי אהרן מרדכי שליט"א** והנכדים.

בכל יום ויום מביאים מבית מר"ש מספר סטים של ד' מינים עבור הקהל הקדוש שינענע בהם, לפני התפילה ובמשך ההפסקה. ע"פ הוראת הרה"צ **רבי אהרן מרדכי שליט"א** אין לעשות בהם נענועים לכל הרוחות כלל, ויוצאים יד"ח נענועים בנענועים של מר"ש.

סדר עריכת השולחנות בלילות חג הסוכות

בכניסת מר"ש לסוכה אומר מר"ש את סדר האושפיזין.

לפני שמר"ש נוטל ידיו מדליקים נר במנורה - בדרך כלל מדליק מר"ש את הנר כנגד האושפיזין של אותו היום², ומר"ש אומר בלחש את שם האושפיזין. לקראת שבת מדליקים את כל הנרות מערב שבת.

מגישים את המאכלים בכלי יו"ט - של זהב וכסף. לאחר אכילת החלה (חלה פשוטה, מלבד ביו"ט ובמוצאי שמביאים קלועה) מברך מר"ש בופה"ג על יין. סדר המאכלים: פיש יאהר, דגים ועמו כרת'לעך - בצלחת מיוחדת, יאהר, בשר - עוף ולצידו הסימנים ראש כבש ורוביא וכרתי, מייערן צימעס - לכבוד יו"ט, קאמפאט (מתפוחים) ורעדליך - בכדי להשלים את מנהג אכילת תפוח בדבש³.

יחד עם הצימעס מביאים שני בחורים מה'חברה' שע"י מטי"ב צלחת עם מייערן, מר"ש טועם ומעניק לכל אחד מהם כף מייערן, ואח"כ את צלחת השיריים⁴.

בעת הניגונים שרים תחילה עולו אושפיזין ואח"כ הניגון אתה בחרתנו ובד"כ גם ניגונים השייכים לאושפיזין.

מידי לילה מעמידים יין למר"ש לכבוד האושפיזא דער רבי זאל מאריך ימים זיין שטעלט וויין לכבוד די

מאחורי וממול מקום מר"ש ווילונות, ארגון 'אהבת חסד' העמידו אלפי בקבוקי שמן שיחולקו לקראת חנוכה לתומכים ולנדיבים בעם. על הדופן מאחורי מר"ש הציבו מסך גדול שבהם יכלו לחזות בפני הקודש בעת עריכת השולחנות הטהורים בלילות חול המועד.

מידי לילה ירד מר"ש דרך המעלית הסמוכה לעזרת נשים שע"י בית התפילה בבית מר"ש, ומשם עבר דרך העז"נ הצפונית של הגרויסע שטוב (המשמש במשך השנה את ישיבת 'קדושת אהרן') אל רחבת ההיכל.

ברצועה של רחבת ההיכל ממערב הפאליש הועמדה השנה סוכת ה"קאווע שטיבל" רחבת הידיים ובו היה במשך היום שתיה חמה וקרה, ותצויין לשבח חברת 'מעייני הישועה' בניהול שמש ביהמ"ד הר"ר **אהרן קלמן פריעד** שליט"א ובנו הר"ר **שלמה הי"ו** שהעמידו לרווחת הקהל קפה וחלב, פטל תה, מים קרים ושוקו, ובחלק מהימים חלב סויה עבור קפה לבשריים. כמו"כ בהפסקות העמידו מיני תרגימא להחיות בהם נפש כל חי.

מידי לילה קודם הטיש, הגישו החברה בראשות הרה"ח ר' **בערל קליין** שליט"א ליטול ידיים לטיש ומרק חם.

סדר הנענועים ד' מינים

בכל יום ויום אחר חזרת הש"ץ - לפני הלל יש הפסקה, ובאותה עת מנענע מר"ש את הד' מינים בסוכה שבביתו נאווה קודש, הר"ר **שלמה יעקב פריעד** שליט"א עומד ומנגן תנועה מיוחדת במשך עת הנענועים, כאשר מר"ש מנענע לכל הרוחות.

ב. ולעתים אף את הנרות הקודמים.

הרה"ח ר' **שלום משה שווארץ** שליט"א מסיים להדליק שאר הנרות.

ג. את הרעדעלך מכין הרה"ח ר' **אליעזר ליפא לערנער** שליט"א מלונדון.

ד. מר"ש הנהיג זאת בשנת תשנ"ח.

שטעלן וויין.

מהשירים שולחים לאלו הנושאים את שמות האושפיזא.

התורה אומר מר"ש בדרך כלל בשייכות לאושפיזין של אותו יום.

לאחר התורה מביאים קוגל לכבוד האושפיזין, באם יש באותו יום אושפיזין לאחד מבני המשפחה - מכניסים קוגלעך כנגד מספר בעלי האושפיזא^ט.

לאחר ברכת המזון רוקדים לכבוד החג.

אושפיזא, וכאשר יש אושפיזין של אחד הצאצאים מעמידים יין פעם נוספת לכבודו^ה. אח"כ מעמידים יין לכל אלו שהם או בניהם נושאים את שמות האושפיזין, תחילה מכריזים את שמות הרבנים וזקני וחשובי אנ"ש אשר נושאים את שם האושפיזא, לאחמ"כ מכריזים - כפי מיסת הזמן - את שמות האברכים שיש להם אושפיזא, לאחריהם את שמות הבחורים שיש להם אושפיזא, ולאחריו את שמות האברכים שיש להם בנים כשם האושפיזא^ה. פעמים רבות מורה מר"ש להכריז בכללות מקוצר הזמן: 'אלע וואס הייסן "אברהם" שטעלן וויין, וכן: 'אלע וואס האבן קינדער "אברהם"

יום שני - ט"ז תשרי

יו"ט ראשון של סוכות

שוה"ט ליל יו"ט - אושפיזא דאברהם

בשעה 11:50 נכנס מר"ש לשוה"ט בסוכה בחצר ההיכל, מר"ש הדליק את חמשת הנרות לכבוד יו"ט ואת הנר הראשון מנרות האושפיזין שמדליקים במנורת שמונה קנים, את הנרות הניחו בשולי השולחן על יד הנרות שהדליקה הרבנית תליט"א.

מר"ש אמר במקומו את סדר האושפיזין.

הגבהת הכוס לקידוש: הרה"ח ר' יעקב יחזקי' גליק שליט"א ממאנסי.

באמצע קידוש לפני ברכת שהחיינו הכריז הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין שליט"א שיש לכוון בברכת שהחיינו גם על עשיית הסוכה.

לפני ברכת המוציא הכריז שיש לכוון באכילת הכזית הראשונה בטעם המצוה שהסוכה הוא זכר ליציאת מצרים, ומי שלא כיון שיחזור ויאכל עוד כזית ויכוון.

מנחה ותפילת ערבית

בשעה 6:35 נכנס מר"ש לתפילת מנחה בהיכל, לפני התיבה דלקו שמונה נרות שעווה (ארבעה בכל צד).

לתפילת מנחה ניגש הרה"ג ר' אהרן דירנפעלד שליט"א ר"י לצעירים.

לאחר התפילה נותר מר"ש לשבת על מקומו ולמד גמ'. בבעלזער זמן (בשעה 7:10) דפקו, מר"ש נטל ידיו וניגש לפני התיבה לתפילת מעריב, הרה"ג ר' פנחס פרידמאן שליט"א עמד ליד מר"ש לסייע בנוסח.

אחר התפילה עברו כל הקהל לברך א גוט יו"ט. מר"ש יצא בשירת הניגון אתה בחרתנו.

בבנא"ק קידש על היין ונטל ידיו לסעודה המשמש בקודש הבה"ח בנימין קאטה נ"ו, והוציא את מר"ש בברכת 'לישב בסוכה'.

ה. ואז מעמידים גם להרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א בגין הצאצא הנושא שם האושפיזא, וכן לנכד ששם בנו כשם האושפיזא.

ו. באושפיזין דיעקב מעמידים יין גם עבור אלו ששמים ישראל. באושפיזין דמשה גם עבור אלו ששמים אביגדור, יקותיאל ונתנאל.

ז. כאשר מעמידים יין לכבוד האושפיזא לרבנים שאין מכריזים אותם בשם הפרטי, מוסיפים ואומרים: 'לכבוד די אושפיזא'.

ח. פעמים רבות משלימים למחרת בסעודה בביתו נאווה קודש להעמיד יין לכל אלו שלא הספיקו להכריז שמם בלילה.

ט. את הקוגלעך מכינות הרבניות.

העמידו יין למר"ש לכבוד האושפיזין ולכבוד האושפיזין של הנכדים הרה"ג ר' אברהם סאפרין שליט"א והרה"ג ר' אברהם שמואל צבי שליט"א.

שרו: עולו אושפיזין, ניגון חדש אחת שאלתי.. כי יצפנני בסכה (ר' שלמה יעקב פריעד), אתה בחרתנו, והשיאנו, הגלה נא, הרחמן הוא יקים לנו.

עם הבשר הביאו גם בשר בהמה לכבוד יו"ט.

עם הקאמפאט הביאו גם רעדליך [תפוחים מבושלים ומטוגנים בדבש].

בברכת לחיים איחל מר"ש: **דער אייבישטער זאל העלפן ס'זאל נשפע ווערן פאר יודישע קינדער כל מיני השפעות טובות, כל החסדים וכל הרחמים וכל הנחת, יודישע קינדער זאלן געהאלפן ווערן ברוחניות ובגשמיות, ס'זאל נתרומם ווערן קרן התורה וישראל במהרה (אמן).**

תורה

מצות נטילת לולב מורה על תשובה מאהבה ואילו בזכות מצות סוכה נזכה לישב בבית ה' כל ימי חיינו בעולם הזה ואף לחזות בנועם ה' בעולם הבא

אחר התורה העלו שלושה קוגלעך לכבוד האושפיזין.

בברכהמ"ז נתכבד האדמו"ר מטריסק שליט"א, וקמו לרקוד.

סיימו בשעה 1:35 ומר"ש יצא בשירת הרחמן הוא יקים לנו, בדרך שרו הרחמן הוא יחדש.

שחרית, הלל והושענות

בשעה 10:20 נכנס מר"ש לתפילת שחרית בהיכל, הדליק נר אחד משבעת נרות השעווה לפני העמוד.

לפסוקד"ז ניגש הרה"ג ר' אהרן שטערנליכט שליט"א, הבע"ת הרה"ג ר' פנחס פרידמאן שליט"א ניגש לתפילת שחרית לפני התיבה, על 'בפי ישרים' שרו ניגון שאו שערים, על 'ישתבח - קדיש' שרו יהי ה' אלוקינו עמנו, 'כולם אהובים' בניגון בואו שערינו. שרו 'ממקומך'. סיימו חזרת הש"ץ בשעה 11:55 ומר"ש יצא.

בביתו נאווה קודש נענע מר"ש הד' מינים עם אתרוג

של ארץ ישראל הקדוש בקדושת שביעית, ובהלל עם יאנעווער אתרוג. לאחר שמר"ש נענע ונתן את הד' מינים לידי הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א והנכדים בכדי לנענע בו, אמר להם מר"ש שהוא מקנה להם את הד' מינים בכדי שיוכלו לנענע בהם, לנכד כמר אשר ישעי' יהודה ני"ו (שעדיין לא הגיע למצוות) אמר מר"ש: 'הנני נותן לך זאת במתנה על מנת להחזיר'.

מר"ש שב להיכל בשעה 12:30 ונטל הד' מינים בידו וניגש לפני התיבה לאמירת הלל.

בזמן הנענועים עמד הר"ר שלמה יעקב פריעד שליט"א על יד מר"ש וניגן את הנעימה שהלחין בעבר לבקשת מר"ש לשיר בעת הנענועים (בכל ימי החג).

בתחילת ההושענות עלה הרה"ח ר' מרדכי פריעד שליט"א והוציא ספר תורה מארון הקודש והשאירו פתוח, ועלה עמו על הבימה.

מר"ש אמר ההושענות בקול גדול, והקיף את הבימה ושב לעמוד הבע"ת ואמר: אני והו - כהושעת אלים, 'הושיעה את עמך' וגו', ולאחר מכן סר מהעמוד ושב למקומו והבע"ת של שחרית ניגש לפני התיבה ואמרו שיר של יום.

קריה"ת ומוסף

הוצאה והכנסה: הרה"צ ר' יהודה יחיאל שיינפעלד שליט"א מטאלטשעווא, הדומ"ץ הרה"ג ר' יעקב אליעזר פורגעס שליט"א. אמרו י"ג מידות כנהוג. מר"ש עיטר את ספרי התורה בכלי הקודש.

הבעל קורא היה הר"ר עמרם לוי אופמאן שליט"א.

כהן: הרה"ח ר' אברהם יצחק זילביגער שליט"א מלונדון, לוי: ראש ישיבה"ק הרה"ג ר' אהרן רובינפעלד שליט"א, כ"ק מרן שליט"א עלה שליש"י, ב'מי שברך' השלישי נידב מר"ש כמנין צ"א (בגימטריא סוכה), רביעי: הרה"ג ר' אהרן שיק שליט"א גאב"ד אנטווערפן, חמישי: הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א.

הגבהה: הרה"ח ר' ראובן ברייש שליט"א מב"ב, גלילה: הרה"ח ר' אברהם קאטה שליט"א ממאנסי.

מפטיר: הדומ"ץ הרה"ג ר' יוסף דוב באב"ד שליט"א.

הגבהה: הרה"ח ר' שמואל אברהם פרידמאן שליט"א

י. בערב יו"ט בעת שעברו לנתינת מעות לצדקה ביקש מר"ש מהר"ר שלמה יעקב פריעד שליט"א שילחין ניגון על מילים אלו.

יא. אחר העליה הלך מר"ש לצד השני של הבימה ונשאר שם עד סוף קריאת התורה.

יב. כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א הורה לכבדו בעליה זו.

מנחה ומעריב

בשעה 5:50 נכנס מר"ש לתפילת מנחה בהיכל, לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' אברהם סאפרין שליט"א, לאחר תפילת מנחה נותר מר"ש לשבת במקומו ולמד גמרא מסכת סוכה.

בשעה 7:30 (זמן ר"ת) נעמדו לתפילת מעריב ומר"ש נטל ידיו, לפני התיבה ניגש הר"ר פנחס מנחם בונים שליט"א. אחר מעריב יצא מר"ש בשעה 7:50.

מר"ש הבדיל על הכוס בסוכה אשר בביתו נאו"ק"י.

שוה"ט אושפיזא דיצחק

בשעה 11:00 נכנס מר"ש לסוכה לעריכת השולחן

מאנטווערפן, גלילה: הרה"ח ר' יצחק ראטה שליט"א ממונטריאול.

עשו מי שברך להולדת הבנות, אח"כ עלו המנגנים לבימה ושרו 'אתיבבה'.

לתפילת מוסף ניגש הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א לפני התיבה, הכוהנים ניגנו על הדוכן.

סיימו בשעה 2:40 ועברו לאמירת גוט יו"ט, מר"ש יצא בשירת הניגון הללו את ה'.

סעודת ההג

בהגבהת הכוס לקידוש כובד העסקן הר"ר ירמי' יחזקאל דמן שליט"א שנקרא לקידוש ע"י מר"ש.

הטהור. על יד
הדלת אמר מר"ש
עולו אושפיזין.

ליד השולחן
הדליק מר"ש ב'
נרות מהמנורה
לכבוד האושפיזין
(קודם הדליק הנר השני
[כנגד יצחק] ואח"כ את
הנר הראשון).

מר"ש התיישב
לזמן מה, נעמד
ונטל ידיו ובירך
המוציא ולישב
בסוכה ובצע על
החלה [קלועה],
שרו: **עולו אושפיזין,**
אתה בחרתנו.
הכניסו פיש יאהר
ודגים.

הכניסו קאמפאט
ורעדעלעך תחלה
אכל מר"ש
מהרעדעלעך עם
חתיכת חלה ואח"כ
את התמר שבתוך
הקאמפאט, מר"ש
שלח שיריים
מהרעדעלעך
להרה"ח ר' **יחיאל**
מיכל האלברשטאם
שליט"א, וכן נתן
לנין כמר **אלימלך**
יעקב יצחק נ"ו.

מר"ש בירך
בופה"ג על היין.

ברכת לחיים
איחל מר"ש: **לחיים**
לחיים לחיים טובים

ולשלום, דער אייבערשטער זאל העלפן ס'זאל נשפע
ווערן פאר אלע יודישע קינדער כל מיני השפעות טובות,
כל החסדים כל הרחמים וכל הנחת, יודישע קינדער זאלן
געהאלפן ווערן מיט חיי אריכי בני ברוכי ומזוני רוויחי,
ס'זאל נתרום ווערן קרן התורה וקרן ישראל זאל מען
זוכה זיין צו די גאולה שלימה במהרה, (אמן).

תורה

**"ראשון הוא לחשבון עוונות" - דוקא בחג
הסוכות לאחר שהרבה אדם להתוודות
ולשוב ביום הכיפורים הוא נוכח לראות
כמה מעשים לא היו כראוי ועליו לשוב
בתשובה עליהם**

לאחר התורה הביאו שלושה קוגלעך לכבוד
האושפיזין ששלחו הרבניות. מר"ש טעם מהקוגלעך
וחילק שיריים להרה"צ רא"מ ולנכדים.

בברכהמ"ז נתכבד כ"ק האדמו"ר מסטראפקוב
שליט"א.

קמו לריקוד **בניגון שמחה (קארלין)** (מצד ימין של מר"ש
נתן יד למר"ש הנין **אלימלך יעקב יצחק** נ"ו), מר"ש איחל 'א גוט
יום טוב" ליושבים בשולחן ויצא בשעה 12:25 בשירת
הניגון **הרחמן הוא יחדש עלינו** בדרך שרו הניגון בנה
ביתך.

העמידו יין למר"ש לכבוד האושפיזין וכן לנין כמר
יצחק שלמה נ"ו בן הרה"ג ר' **אברהם סאפרין** שליט"א
ולנין כמר **אלימלך יעקב יצחק** נ"ו בן הרה"ג **אברהם**
שמואל צבי שליט"א, וכן להרה"צ רבי **אהרן מרדכי**
שליט"א לכבוד נכדיו, ולהרה"ג ר' **אברהם סאפרין**
שליט"א ולהרה"ג ר' **אברהם שמואל צבי** שליט"א
לכבוד צאצאיהם. אח"כ העמידו יין לרבנים הנוכחים
ולאלו שקוראים להם 'יצחק'.

שרו: **רבש"ע כמו שכבש**, מר"ש שתה יי"ש, הכניסו
את היאהר, והמשיכו להעמיד יין לכל האברכים ששמם
יצחק, ואח"כ בכללות לכל אלו שיש להם בן בשם
'יצחק'.

שרו **תקע בשופר**, הכניסו את הבשר עם הבשר הביאו
הסימנים, מר"ש אכל מהסימנים אחר גמר אכילת
הבשר, שרו עוד: **והביאנו.**

הכניסו את המייערן צימעס, וראשי החברה הבה"ח
יודל ב"ר **אברהם יצחק הרשטיק** נ"ו מאשדוד יחד עם
הבה"ח **שלמה** ב"ר **הערשל מאשקאוויטש** נ"ו מב"פ
הגישו צלחת נוספת עם מייערן צימעס, ומר"ש נתן
להם בידם שיריים כף מהצימעס, וכן נתן להם את
הצלחת עם השיריים (כן הוא בכל לילה). שרו **אחת שאלתי**
- **כי יצפנני.**

בשעה 12:35 יצא מר"ש מביתו נאווה קודש לרחוב דובר שלום והשתתף בהלווית האברך הר"ר **משה פרישמאן** ז"ל בן יבלחט"א הר"ר **דוד** שיחי' מלונדון שנלב"ע בפתע בליל החג רח"ל. מר"ש ליווה מעט רגלית את המיטה ולאחמ"כ שב לבנא"ק.

בעריכת השולחן השתתפו בין היתר: כ"ק האדמו"ר **מסטר אפקוב** שליט"א, הגה"צ ר' **זאב ארנסטר** שליט"א אב"ד קרית 'מאור חיים' בירושת"ו, הג"ר **אהרן שיף** שליט"א גאב"ד אנטווערפן, האדמו"ר **מסאווראן** שליט"א מירושלים, האדמו"ר **מטאמאשוב** שליט"א, הרה"צ ר' **אהרן שפירא** שליט"א אב"ד נאראל, הרה"ג ר' **שלמה זלמן לעמבערגער** שליט"א אב"ד מאקאווא נתניה, הרה"ג ר' **דוד דוב ארנסטר** שליט"א ובניו, הרה"ג ר' **יעקב יוסף ווערצבערגער** שליט"א אב"ד בארדיטשוב.

בכניסת מר"ש לבנא"ק ניגשו הגבאים שאספו מעות לצדקה בערב סוכות בכל עיר ועיר באר"י עם המעות ומר"ש ברכם, לאחמ"כ נתן להם מר"ש צנצנות דבש.

יום שלישי - ט"ז תשרי - יום א' דחוהמ"ס

הוצאה והכנסה: הדומ"ץ הרה"ג ר' **שמואל בנימין שפרינצלס** שליט"א.

בעל קורא: הר"ר **עמרם לוי אופמאן** שליט"א.

כהן: הדומ"ץ הרה"ג ר' **יצחק כהנא** שליט"א, לוי: בעל ברית הר"ר **נתן אליעזר פולק** הי"ו, שלישי: הרה"צ ר' **יצחק שלום שיינפעלד** שליט"א מקאסאן, רביעי: הרה"ג ר' **שלום** שליט"א.

שחרית ומוסף

בשעה 10:30 נכנס מר"ש לתפילת שחרית בהיכל, לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' **אברהם ישעיה דמן** שליט"א. אחר חזרת הש"ץ יצא מר"ש מהיכל בשעה 11:10.

בשעה 12:10 שב מר"ש להיכל ביהמ"ד וניגש לפני התיבה לאמירת הלל"י והושענות.

טו. בעת הנענונים בהלל, מסיים מר"ש בקול רם "נא" אחר הנענונים ב'אנא' הראשון, ואז ממתינ מר"ש עד שיכלו אלו שאינם מנענעים הד' מינים מלומר 'אנא ד' הושיעה נא' ורק אח"כ מתחיל לנענע ב'אנא' השני.

יחד עם אביו הר"ר אהרן בצלאל הי"ו, הנער ביקש להתברך ממר"ש לכבוד היום שנכנס לעול המצוות וציין בפני מר"ש שעצם חיותו בעולם הוא קידוש שם שמים, אחר שהרופאים אמרו שלא יוכל לחיות זמן רב. מר"ש שאלו היכן הוא לומד וענה שבישיבת וויז'ניץ, מר"ש שאל היכן היא הישיבה ואביו ענה שבאחוזה ברכפלד. מר"ש האציל עליו מברכת קדשו והעניק לו את הספר 'אור הישר'. אח"כ נכנס לקו"פ וחזר על דרשת הבר מצוה שלו וביקש את ברכת הקודש.

בביתו נאווה קודש נטל מר"ש ידיו לסעודה עם בני המשפחה. שרו עולו אושפיזין, יעלה ויבוא, חמול. ברכהמ"ז: הרב ר' חיים מאיר שליט"א. אחר ברכהמ"ז שרו וקרבו פזורינו.

הגבהה: הדומ"ץ הרה"ג ר' נפתלי מושקוביץ שליט"א, גלילה: הדומ"ץ הרה"ג ר' אהרן אליהו וועטענשטיין שליט"א מגבעת זאב.

אחר התפילה (לא אמרו אנעים זמירות) התקיימו הבריתות לבן הר"ר נתן אליעזר פולק הי"ו (ב"ר משה מב"ב וחת"ר שאול נאכמאן). לבן הר"ר בן ציון גרוסמאן הי"ו (ב"ר שמואל וחת"ר משה יצחק מרבך), לבן הר"ר מרדכי יקטר הי"ו (ב"ר בערל ז"ל וחת"ר אברהם כהן שליט"א), ולבן הר"ר אליהו אייזנבאך הי"ו (ב"ר יוסף ז"ל מלונדון וחת"ר שמואל ווייס שליט"א).

אח"כ בירך מר"ש מהבימה לכל הקהל א גוטן מועד ולא עברו, ומר"ש יצא.

על אם הדרך בביתו נאווה קודש המתין בחור הבר מצוה כמר רפאל חזקיהו טורנהיים נ"ו ממודיעין עילית

בסיעתא דשמיא

התמונה שתפאר את סלון ביתכם!

תמונות מרהיבות של פני קדשו של מר"ש

ניתן להשיג אצל א.מ.ש. 053-314-1855

spira@belz.org

או בחנות הספרים וולדמן

ענא

תמונות חדשות

• מידות: 66 X 51 ס"מ (כולל המסגרת)

• אפשרות בחירה למסגרת בצבע חום

או זהב

מנחה וערבית

בשעה 6:10 נכנס מר"ש לתפילת מנחה בהיכל, לפני התיבה ניגש הר"ר **אברהם יעקב בויס** שליט"א, סיימו בשעה 6:35. אחר התפילה ניגש הגאון ר' **יעקב אליעזר שווארצמאן** שליט"א ראש ישיבת לעיקוואד בירושת"ו לקבל שלום ממר"ש. לאחמ"כ התיישב מר"ש במקומו ולמד פרק לולב הגזול.

בשעה 7:15 התחילו תפילת ערבית, סיימו בשעה 7:30 ומר"ש יצא.

לאחר התפילה נכנס הר"ר **יצחק אייזיק פריעד** שליט"א עם אבוקה של אש ומר"ש הדליקו לכבוד המעמד שנערכה ברחבת ההיכל זכר ל'שמחת בית השואבה' בתופים ובמחולות בשירה ובזמרה.

אחר כך נכנס אל הקודש פנימה כ"ק **האדמו"ר מראחוב** שליט"א עם צאצאיו - כמנהגו לבוא מידי חג, בעת השיחה שנמשכה כרבע שעה שוחחו אודות אביו האדמו"ר זצ"ל ועל העיר בני ברק, בירכו לחיים ומר"ש האציל לו מברכות קדשו.

כך גם נכנסו עסקני אנ"ש יחד עם כמה מראשי המשרה, לקבל את ברכת הקודש לרגל מינויים לתפקידיהם.

שוה"ט אושפיזא דיעקב

בשעה 10:35 נכנס מר"ש לסוכה בחצר ההיכל, מר"ש אמר עולו אושפיזין אצל הדלת וניגש למקומו והדליק את הנר השלישי [כנגד אושפיזא דיעקב] מנרות האושפיזין, מר"ש התיישב והמתין עד שגמר הרה"ח ר' **שלום משה שווארץ** שליט"א להדליק את שאר הנרות.

מר"ש קם ממקומו ונטל ידיו, בירך המוציא ולישב בסוכה ובצע על החלה (חלת לחם לא קלועה, וכן בשאר הלילות), שרו: **עולו אושפיזין**, מר"ש בירך בופה"ג ושתה יין, שרו **אתה בחרתנו**, הכניסו את הפיש יאהך

והדגים, שרו **חמול**, **עוד יזכור** (ה'אהבת שלום' מקאסוב).
מר"ש טעם מהי"ש. הכניסו את המרק.

העמידו יין למר"ש לכבוד האושפיזין וכן לכבוד
האושפיזין לנכד החתן **ישראל מנחם נחום** נ"ו ולנין
כמר **אלימלך יעקב יצחק** נ"ו בן הרה"ג ר' **אברהם**
שמואל צבי שליט"א, וכן להרה"צ רבי **אהרן מרדכי**
שליט"א להבה"ח **ישראל מנחם נחום** נ"ו ולהרה"ג ר'
אברהם שמואל צבי שליט"א. המשיכו והעמידו יין עבור
אלו ששמותיהם הוא האושפיזא היום.

הכניסו את הבשר, עם הבשר הביאו הסימנים כנהוג,
מהבשר שלח מר"ש שיריים לבנש"ק העסקן הרה"ח ר'
מעכל האלברשטאם שליט"א.

שרו **אהבת**.

הכניסו את המייערן צימעס, וראשי החברה הבה"ח
יודל ב"ר **אברהם יצחק הרשטיק** נ"ו מאשדוד יחד עם
הבה"ח **אפרים** ב"ר **אהרן** ב"ר **אבא קליין** נ"ו מב"פ הגישו
צלחת נוספת עם מייערן צימעס, ומר"ש נתן להם בידם
שיריים כף מהצימעס.

הכניסו את הקאמפאט והרעדליך, מהרעדליך נתן
מר"ש שיריים לנין כמר **אלימלך יעקב יצחק** נ"ו.

לחיים. אח"כ העמידו יין בכללות לכל אלו ששמים
ושם צאצאיהם יעקב או ישראל.

בברכת לחיים איחל מר"ש: **לחיים לחיים לחיים**
טובים ולשלוש, דער אייבערשטער זאל העלפן ס'זאל

נשפע ווערן פאר אלע יודישע קינדער כל מיני השפעות
טובות, כל החסדים וכל הרחמים וכל הנחת, יודישע
קינדער זאלן געהאלפן ווערן מיט אלעס וואס מ'דארף
חיי אריכי בני ברוכי ומזוני רוויחי, ס'זאל נתרומם ווערן
קרן התורה וישראל זאל מען זוכה זיין צו די גאולה
שלימה במהרה, (אמן).

תורה

**בכל שנה כשתוקעים בני ישראל בשופר
השי"ת מקדים מדת הרחמים למדת הדין
כמו שהיה בעת בריאת העולם**

לאחמ"כ הכניסו ג' קוגלעך לכבוד האושפיזין, שרו
ואתה אל תירא עבדי יעקב.

בברכהמ"ז נתכבד כ"ק האדמו"ר רבי **יעקב יצחק**
משאץ שליט"א (לכבוד האושפיזא).

קמו לרקוד ושרו **ניגון שמחה** (ר' משה דירנפלד) במשך
מספר דק' (מצד ימין של מר"ש נתן יד למר"ש הנין **אלימלך יעקב**
יצחק נ"ו), אח"כ איחל מר"ש גוט מועד לקהל ופנה
לצאת.

מר"ש יצא בשעה 11:55 על יד הגדר שרו **צוה ישועות**
יעקב, בדרך שרו ותחזינה עינינו.

בין האדמו"רים והרבנים שהשתתפו הערב בשולחן
הטהור: כ"ק האדמו"ר **מנאראל** שליט"א, האדמו"ר
משאץ שליט"א, האדמו"ר **מבאסטאן** שליט"א מביתר,
הרה"ג ר' **אברהם מתתיהו לעמבערגער** שליט"א אב"ד
מאקאווא אלעד.

יום רביעי - י"ז תשרי - יום ב' דחזהמ"ס

ר' נפתלי אלימלך הלברשטאם האדמו"ר מלייפניק
שליט"א, רביעי: הרה"ג ר' **אברהם סאפרין** שליט"א.

הגבהה: הרה"ג ר' **נחמן מאסקאוויטש** שליט"א
מאשדוד בן האדמו"ר ממעליץ, גלילה: הגה"ח ר' **דוב**
טרום שליט"א.

שחרית ומוסף

בשעה 10:40 נכנס מר"ש לתפילת שחרית בהיכל,
לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' **יעקב שיף** שליט"א.

לאחר חזרת הש"ץ בשעה 11:45 יצא מר"ש מהיכל
ביהמ"ד.

בשעה 12:40 שב מר"ש להיכל וניגש לפני התיבה
לתפילת הלל. אחר הלל פתחו הארון ומר"ש המתין עד
שהס"ת יגיע לבימה, והתחיל באמירת הושענות.

הוצאה והכנסה: הדומ"ץ הרה"ג ר' **שלמה בינעטה**
שליט"א.

כהן: הדומ"ץ הרה"ג ר' **ישראל גראס** שליט"א, לוי:
הדומ"ץ הרה"ג ר' **פנחס שיש** שליט"א, שלישי: הרה"צ

ומזוני רוויחי, וכל הנחת, בגשמיות וברוחניות". כמו כן הגיש ספר "אדמו"ר הרה"ק רבי שמעון שלום מאמשינוב זי"ע - עובדות והנהגות" שיצא לאור מזכרונותיו מעת ששימשו בסוף ימיו.

אח"כ נכנסו גבאי המעמדות מעיה"ק ירושלים: הגה"ח ר' דוד מענצער שליט"א, הר"ר אפרים פישל רויטמאן שליט"א, הר"ר אברהם שמואל גרוס שליט"א, הר"ר יעקב נתנאל ברייש שליט"א, הרב יעקב רינגעל שליט"א, הר"ר שמואל זאב בעק הי"ו, הר"ר אברהם אלטר רויטמאן הי"ו - עם מעות המעמדות שנאספו, מר"ש איחל מברכת קדשו: "השי"ת יעזור לכל בני ישראל, ולכל אלו הרשומים כאן, בחיי אריכי בני ברוכי

סיימו בשעה 2:10 ועברו לאמירת גוט מועד.

מר"ש יצא בניגון וקרב פזורינו.

בביתו נאוה קודש נטל מר"ש ידין לסעודה יחד עם בני המשפחה, שרו: עולו אושפיזין, אלקא דיליה (האדמו"ר מפיטסבורג זצ"ל - היום חל י"ד דיליה), צוה ישועות יעקב, או"א יעלה ויבוא, נא הקם (סקולען).

במשך הסעודה למד מר"ש את דברי הספה"ק 'מאור עיניים' המבאר כי זכותו של משה רבינו מסוגלת לפרנסה, שמשה זן את ישראל במדבר במן^ט. ברכהמ"ז: הבה"ח ישראל מנחם נחום נ"ו.

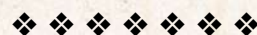
מנחה וערבית

בשעה 6:15 נכנס מר"ש להיכל לתפילת מנחה, הר"ר שלמה יעקב פריעד שליט"א ניגש לפני התיבה.

בסיום התפילה ניגש הג"ר נתן נטע לאנדמאן שליט"א אב"ד חולון ליטול שלום ממר"ש. לאחמ"כ נשאר מר"ש על מקומו ולמד גמרא מסכת סוכה פרק לולב הגזול.

בשעה 7:35 התחילו להתפלל מעריב^י, לאחמ"כ עברו לאמירת גוט מועד.

בביתו נאוה קודש נכנס הרה"ח ר' משה ביגעלאייזן שליט"א מב"פ עם מעות המעמדות מאנ"ש תושבי עיר בארא פארק, מר"ש איחל: "השי"ת יעזור לכל בני ישראל, ולכל אלו הרשומים כאן, בחיי אריכי בני ברוכי

טז. וכפי שאמר מר"ש כמה זימני שבשנה באושפיזא דיוסף חל בשבת אזי מחלקים זאת באושפיזא דמשה, וטעם לדבר הוא כדברי המא"ע הנ"ל.

יז. הגבאי הרה"ח ר' אליעזר ווינד שליט"א ניגש להזכיר למר"ש שהגיע זמן צאה"כ, אך מר"ש היה באמצע סוגיא בגמ' והראה לו להמתין קמעא, כך היה ג' פעמים.

ומזוני רוויחי, וכל הנחת, בגשמיות וברוחניות", והעניק צנצנות דבש לגבאים.

עוד נכנסו גבאי המעמדות מעיר אשדוד: הר"ר אברהם יצחק הרשטיק שליט"א, הר"ר מענדל הרשטיק שליט"א, הר"ר אשר ישעי' ביטערמאן שליט"א, הר"ר חנוך שארף שליט"א, הר"ר ירמיהו מאיר דמן שליט"א, הר"ר משה זאב רויטמאן שליט"א, הר"ר יחיאל מיכל שיף הי"ו, הר"ר משה רייז הי"ו, הר"ר יצחק ברוך (בר"ב) הוכהייזער הי"ו, הר"ר אריה הערבסט הי"ו - עם מעות המעמדות שנאספו, מר"ש התעניין כמה שטיבלעך מאנ"ש ישנם בעיר, ואיחל מברכות קדשו: "יישר כוח, השי"ת יעזור לכל בני ישראל, ולכל המופיעים ברשימה זו, שיזכו לחיי אריכי ובני ברוכי ומזוני רוויחא ולכל הנחת ברוחניות ובגשמיות ולשנה טובה ומתוקה", והעניק צנצנות דבש לגבאים.

כן נכנסו גבאי המעמדות בעיר קרית גת עם דמי המעמדות, מר"ש בירך: "השי"ת יעזור לכל בני ישראל, ולכל אלו הרשומים כאן, בחיי ארוכי ובני ברוכי ומזוני רוויחי, וכל הנחת, בגשמיות וברוחניות", והעניק צנצנות דבש לגבאים.

כמו כן נכנס הר"ר יצחק אייזיק ווייס שליט"א עם מעות המעמדות מעיה"ק צפת ת"ו וכן נכנסו גבאי המעמדות מנוף הגליל הר"ר יונה מנחם לפקוביץ הי"ו והר"ר אברהם יוסף גרינוואלד הי"ו עם כספי המעמדות

שנגבו מאנ"ש תושבי העיר, הגבאים אמרו למר"ש שהדירה שמר"ש ביקש שיבנו עבורו בקרייתנו בעיר כבר מוכנה וממתנים לביקורו של מר"ש בעיר, מר"ש התעניין על מזג האוויר השורר במקום, והגבאים השיבו שבעיר נושם אוויר טוב ברוחניות ובגשמיות. מר"ש האציל מברכותיו: "השי"ת יעזור לכל בני ישראל, ולכל אלו הרשומים כאן, בחיי אריכי ובני ברוכי ומזוני רוויחי, וכל הנחת, בגשמיות וברוחניות", והעניק צנצנות דבש לגבאים.

אח"כ נכנס ראש ה'חברה' העסקן הרה"ח ר' בערל קליין שליט"א יחד עם הבחורים המסייעים במטבח ה'חברה' ומר"ש העניק לכל אחד שעון כיס".

שוה"ט אושפיזא דמשה

בשעה 10:55 נכנס מר"ש לסוכה הגדולה לעריכת השולחן הטהור. בתחילה הדליק מר"ש את הנר הרביעי במנורה.

לאחר שבצע מר"ש את הפת, שרו: **עולו אושפיזין, אתה בחרתנו, הושענא.**

העמידו יין למר"ש לכבוד האושפיזין וכן לכבוד האושפיזין לנכד הילד משה יהושע נ"ו, לנין כמר משה נתן נטע נ"ו בן הרה"ג ר' אברהם שמואל צבי שליט"א, ולנין כמר משה אפרים נ"ו בן הרה"ג ר' לייבל צוויבל

יח. שעון אחד שנשאר השאיר מר"ש אצלו.

בתפוצות בכל מקומות מושבותיהם.

מר"ש אכל מעט מהלחם ולאחר מכן חילק להרה"צ שליט"א ולנכדים, לגבאים ולמחלקים על השולחן, וכן לכמה נגידים. בעת שחילקו את הלחמים לכל הקהל הקדוש שרו **אב הרחמן** (ר' יוסף צבי ברייער - הניגון ששרים בס"ג על אשא עיני), **מזמור לדוד ה' רועי**.

מר"ש שתה יין **ואיחל לחיים: לחיים לחיים לחיים טובים ולשלום**. דער אייבישטער זאל העלפן פאר אלע יודישע קינדער כל מיני השפעות טובות, פרנסה בהרחבה ובניקל, חיי אריכי בני ברוכי ומזוני רוויחי, ס'זאל נתרום ווערן קרן התורה וישראל, מיר זאלן מיר זוכה זיין צו די גאולה שלימה במהרה (אמן).

שליט"א, וכן להרה"צ רבי **אהרן מרדכי** שליט"א להרה"ג ר' **אברהם שמואל צבי** שליט"א, ולהרה"ג ר' **לייבל צוויבל** שליט"א. המשיכו והעמידו יין עבור אלו ששמותיהם כשמות האושפיזא היום.

עם הבשר הביאו הסימנים. שרו **אתה נגלית, קוב"ה ואורייתא**.

לאחר המאכלים העלו על השולחן 'שווארצע ברויט' - לחמים עגולים העשויים מקמח מלא, מלבד הלחמים הגדולים שהעלו, העלו על השולחן עשרות ארגזים מלאים באלפי לחמים עגולים קטנים עטופים בתוך שקיות - כל אחד ואחד, עבור כל הקהל הקדוש. וכן העלו על השולחן ארגזים מלאים שיחולקו לכל אנ"ש

יט. כח"י אלף לחמים שהוכנו על ידי חברת 'אהבת חסד'.

תורה

ענין מצות ישיבת סוכה - שאפילו אחר מחילת העוונות צריך להחזיק בענוה ושפלות רוח והמשפיל עצמו זוכה לישועה מיד

הכניסו קוגלעך ששלחו הרבניות לכבוד האושפיזין. שרו א"מ קבל ברחמים וברצון.

בברכהמ"ז נתכבד הראב"ד הגה"צ ר' חיים צבי שפירא שליט"א מב"ב.

מר"ש יצא בשעה בשעה 12:40 בשירת ניגון שמחה.

על יד הדלת שרו בספר חיים ולאחמ"כ משה אמת.

בין האדמו"רים והרבנים שהשתתפו בעריכת השוה"ט היה האדמו"ר מערגסאז שליט"א.

יום המישי - י"ח תשרי - יום ג' דהוהמ"ס

הר"ר מנשה הורוביץ הי"ו מבי"ש (יא"צ אביו), שלישי: הרה"ג ר' ישי יעקובוביץ שליט"א אב"ד קאפאוואר (יא"צ אביו), רביעי: הרה"ג ר' לייבל צוויבל שליט"א. הגבהה: הדומ"ץ הרה"ג ר' פתחיה קליין שליט"א,

גלילה: הדומ"ץ הרה"ג ר' שלום גראס שליט"א.

אחר התפילה עברו לאמירת גוט מועד, בתוך העוברים ניגש הר"ר הערשל מושקוביץ הי"ו עם הבה"ח מנחם ב"ר צבי זאב דירנפעלד נ"ו שעלה בגורל בין כל הבחורים שלמדו שעה לפני התפילה בימי חול המועד וקיבל גביע כסף מידי הקודש, ומר"ש איחל לו: "זאלסט וואקסן א גרויסער תלמיד חכם און זאלסט מצליח זיין"... ומר"ש התעניין אצל ר' הערשל לפרטי המבצע וההגרלה.

אח"כ אמר מר"ש את שש הזכירות והיה"ר שלאחריו וכן את פרשת היראה, ומר"ש יצא.

בכניסת מר"ש לבנא"ק ניגשו: הר"ר חיים יעקב (בר"צ) זיגלמאן שליט"א מאשדוד עם 'שווארצע ברויט' שיחולקו עבור תומכי ארגונו 'מרכז צדקה וסיוע', ומר"ש בירך את הלחמים; הר"ר הערשל מאשקאוויטש הי"ו

שחרית ומוסף

בשעה 10:40 נכנס מר"ש להיכל לתפילת שחרית, לפני התיבה ניגש הרה"ג ר' שלום ישראל דירנפעלד שליט"א.

לאחר חזרת הש"ץ (בשעה 11:30) יצא מר"ש מהיכל ביהמ"ד.

בשעה 12:20 שב מר"ש וניגש לפני התיבה להלל.

הוצאה והכנסה: הרה"ג ר' מנשה ישראל רייזמאן שליט"א. כהן: בנש"ק הר"ר אלימלך כהנא הי"ו, לוי:

כ. בערב שלפניו - לאחר עריכת השוה"ט, ניגש עם לחמים רגילים בכדי שמר"ש יברכם, אולם מר"ש הורה לו שביא דייקא 'שווארצע ברויט'.

והר"ר חיים ברוך מאנדל הי"ו גבאי חברת 'שוש אשיש' בירושלים עם ערבות שיחולקו לקראת הושענא רבה; הבחורים עם הדגים לכבוד שב"ק ולכבוד הושענא רבה ומר"ש מלחם; וכן עיין מר"ש בתוכניות שהכינו לבחורים לימי חג הסוכות ע"י ישיבת 'והראנו בבנינו'.

הר הצופים

מר"ש נסע להר הצופים מול מקום המקדש. מר"ש אמר את התפילות ממסוף אתה בחרתנו וכו' והמשיך 'רצה' וכו' עד לאחר 'ותערב' (תפילת מוסף של יו"ט), השיר שהלויים היו אומרים, על כן נקוה, אדון עולם.

מר"ש התחיל הניגון והביאותים וחזרו על הניגון עוד פעמיים, אני מאמין (ר' משה גולדמאן), נא הקם.

מר"ש חזר ברכבו לביתו נאוה קודש, בשער הבית שרו ותחזינה עינינו, והביאנו לציון.

מר"ש אודות זקני אנ"ש הגרים בעיר, ובירכס: "א זיס יאהר, א פרייליך יאהר, א לעכטיג יאהר פאר אלע", והעניק לכל אחד מהם צנצנת דבש, וכן שיגר מר"ש צנצנות דבש לגבאים שלא נכחו.

כן נכנס כ"ק האדמו"ר מגארליץ שליט"א עם בניו וחתניו. שוחחו זמן רב על מנהגי ומעשי אבות בענייני חג הסוכות, במהלך השיחה הציג האדמו"ר מגארליץ למר"ש אגרת ברכת השנים שכתב מר"ש בשנת תשכ"ה אל דודתו-זקנתו הרבנית הצ' מבעלזא ע"ה - א"ח כ"ק מרן מהר"א זי"ע, כמו"כ הציג למר"ש מטבע שנתן מרן זי"ע לזקנתו הרבנית ע"ה, מר"ש הביע קורת רוח ונהנה מאוד לראותם.

שוה"ט אושפיזא דאהרן

בשעה 11:35 נכנס מר"ש להסוכה לעריכת השולחן, על יד הדלת אמר מר"ש סדר אושפיזין.

בהגיע מר"ש למקומו, הדליק מר"ש את הנר החמישי מהנרות לכבוד האושפיזא ואח"כ נטל ידיו.

אחר שבצע מר"ש על החלה שרו: **עולו אושפיזין, אתה בחרתנו, ותערב, ותחזינה עינינו, אבינו מלכנו גלה.**

עם הדגים הכניסו גם דגים שהביא הר"ר אהרן גרינבוים שליט"א.

העמידו יין למר"ש לכבוד האושפיזין וכן לכבוד האושפיזין של הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א ואח"כ העמידו יין להרה"צ עבור האושפיזין, המשיכו והעמידו יין עבור אלו ששמותיהם הוא כשם האושפיזא היום.

שרו: **ברכני בברכה המשולשת.** מהצימעס שלחו שיריים לבחורי הישיבות הק' לצעירים שבארה"ק.

העמידו יין לאלו ששםם אהרן ולאחמ"כ העמידו יין

מר"ש נטל ידיו לסעודה עם בני המשפחה, שרו: הגלה נא, מלך רחמן, אודך, שיר המעלות לדוד שמחת. מר"ש טעם מ"שווארצע ברויט" וחילק לבני המשפחה.

ברכהמ"ז: הבה"ח **אלעזר יחזקאל שרגא** נ"ו, אחר ברכהמ"ז שרו: אבינו מלכינו גלה, משה אמת, הניגון מהרה"ק מבארדיטשוב זי"ע 'לאמיר דערציילן די מעלות פון יודישע קינדער'כא.

מנחה וערבית

בשעה 6:30 נכנס מר"ש לתפילת מנחה בהיכל, הר"ר אהרן בארד הי"ו ניגש לפנה"ת.

לאחר התפילה נשאר מר"ש במקומו ולמד מסכת סוכה עד השעה 7:30, אז נעמדו לתפילת מעריב. אחר התפילה עברו לאמירת גוט מועד, מר"ש יצא בניגון ותחזינה עינינו.

בביתו נאווה קודש נכנסו גבאי המעמדות מעיר בני ברק: הרה"ח ר' **מענדל יהושע שווארץ** שליט"א, הרה"ח ר' **יוסף חיים גרינוואלד** שליט"א, הר"ר **ישעיה הורוביץ** הי"ו, הר"ר **מיכאל אליעזר שמוטץ** הי"ו, והר"ר **יצחק קעניג** הי"ו - עם מעות המעמדות שנאספו בעיר. מר"ש התעניין בגודל קהילתו הק' בעיר ב"ב וכן התעניין

אחר התורה שרו **ועל כן נקוה** (וויז'ניץ), הכניסו ג' קוגלעך לכבוד האושפיזין וכן הכניס ראש ה'חברה' הבה"ח **נטע ב"ר הערשל העניג** נ"ו מלונדון קארטאפל קוגל גדול לכבוד אושפיזא דאהרן - האושפיזין של כ"ק מרן מהר"א זי"ע, מר"ש העניג להם שירים מהקוגל.

שרו **ואף הוא היה מתכוון** (ר' שלמה קאליש). באמצע הניגון שוחח מר"ש מעט עם האדמו"ר מוויזשניץ שליט"א.

ברכהמ"ז: הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א.

אחר ברכהמ"ז קם מר"ש לרקוד **בניגון ליובאוויטש**, אח"כ נפרד האדמו"ר מוויזשניץ שליט"א ממר"ש, וכן ניגשו האדמו"ר מספינקא ירושלים שליט"א וצאצאיו, כ"ק האדמו"ר מגארליץ שליט"א וצאצאיו, וכן רבים מצאצאי האדמו"ר מוויזשניץ ועוד כמה אנשים, ומר"ש יצא בשעה 1:00 בשירת הניגון **ושמחת בחגך** (קארלין).

האדמו"רים והרבנים שהשתתפו הערב בשולחן הסהור: כ"ק האדמו"ר מוויזשניץ שליט"א מירושלים

בכללות עבור כל אלו ששמם אהרן ועבור כל אלו שילדיהם נקראים בשם אהרן.

מר"ש בירך בופה"ג על היין ואיחל **מברכת קדשו: לחיים לחיים** טובים ולשלום. דער אייבישטער זאל העלפן פאר אלע יודישע קינדער ס'זאל נשפע ווערן כל מיני השפעות טובות, כל החסדים כל הרחמים וכל הנחת, יודישע קינדער זאלן געהאלפן ווערן מיט חיי אריכי בני בריכי ומזוני רוויחי, ס'זאל נתרום ווערן קרן התורה וקרן ישראל, מיר זאלן מיר זוכה זיין צו די גאולה שלימה במהרה (אמן).

אח"כ הגיע כ"ק האדמו"ר מוויזשניץ שליט"א מירושלים^כ להשתתף בעריכת השוה"ט, וישב לימין מר"ש.

תורה

"למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים" - שיעור הסוכה מורה שעיקר השמחה היא בתורה ועבודת ה' כמו השמחה ביציאת מצרים על קבלת התורה

באולם 'בית רוזן' שבבנין ביהמ"ד הגדול התקיים מעמד שמחת בית השואבה בשילוב חלוקת פרסים לכלל תלמידי ישיב"ק באר"י שע"י ארגון 'משכנ'. הרב ר' אלימלך נתן נטע שליט"א חילק את הספרים לתלמידים המצטיינים. הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א הגיע לפאר את המעמד לכבוד התורה ולומדיה ונשא דברי ברכה לבחורים, ולאחמ"כ קמו לריקוד, וכן קיבל סקירה מקיפה מפי הגבאים על הפעילות העניפה הנעשית על ידי גבאי הארגון די בכל אתר ואתר.

וצאצאיו, כ"ק האדמו"ר מגארליץ שליט"א, כ"ק האדמו"ר מספינקא ירושלים שליט"א, הרה"צ ר' שמואל דוד גולדמן שליט"א אב"ד זוועהיל, הרה"ג ר' אהרן בן ציון ענגלראד שליט"א אב"ד דאברא, הרה"ג ר' שמואל הלברשטאם שליט"א מבני ברק יו"ר מפעל הש"ס, הרה"ג ר' יחיאל בקר שליט"א בן האדמו"ר מאוז'ורוב וחתן הרה"צ ר' נחום טווערסקי זצ"ל מראחמיסטריווקא, ועוד.

בדרך לבנא"ק ניגש הרה"ח ר' בנימין ווערצבערגער שליט"א משב"ק אדמו"רי בית וויזשניץ ממאנסי, וסיפר למר"ש שחתימתו האחרונה של כ"ק האדמו"ר ה'תורת מרדכי' זצ"ל היתה על אגרת ברכת השנים ששלח למר"ש, ובאותם הימים כאשר כבר נחלש והיה בערוב ימיו היה לו חותמת של חתימת ידו, ובמכתב למר"ש התעקש וצויה לו שיביא האגרת עליו יחתום בעצמו, ובמשך כעשר דקות חתם את שמו למרות שהדבר היה כרוך במאמץ רב וקשה.

כמו כן התעניין מר"ש אודות נר שהיה דלוק שם, ורשימות משניות שקיבלו ע"ע תלמידי ישיבת קדושת אהרן ואמרו שזהו לעי"נ האברך הר"ר משה פרישמן ז"ל שנלב"ע באותו מקום בליל החג.

יום שישי - י"ט תשרי - ד' דחיהמ"ס

הוצאה והכנסה: הדומ"ץ הרה"ג ר' אלימלך גראס שליט"א. כהן: הדומ"ץ הרה"ג ר' יצחק אייזיק כהן שליט"א מרמת שלמה, לוי: הרה"ח ר' יצחק מאנן שליט"א, שלישי: בעל ברית הר"ר אביגדור קופרשטיין הי"ו, רביעי: הרה"ג ר' אלימלך נתן נטע שליט"א. הגבהה: הרב אהרן פולק שליט"א בן האדמו"ר מקאלבסוב זצ"ל, גלילה: הרה"ח ר' מענדל פסח גאלדקלאנג שליט"א.

שחרית ומוסף

בשעה 10:15 נכנס מר"ש להיכל לתפילת שחרית, לפני התיבה ניגש המשפיע הרה"ג ר' ישראל רוקח שליט"א אחר חזרת הש"ץ [בשעה 11:10] יצא מר"ש מביהמ"ד.

בשעה 12:05 שב מר"ש לביהמ"ד לאמירת הלל.

מארה"ב והר"ר **חיים יהושע בר-חורין** שליט"א מב"פ יצירת פאר בתבנית בית הכנסת שבבעלזא העשויה כולה מכסף (כ-8 ק"ג) ועליה שעונים המורים את השעה בכמה מקומות (באר"י, בארה"ב ובאירופה), מלאכת אומנות המסתובבת לכל הצדדים עם חיטובים וגילופים נאים, מר"ש עיין בה ארוכות והודה להם על התשורה ונתן להם צנצנות דבש.

כן נכנס גבאי המעמדות מעיר מונטריאל הר"ר **מענדל בר חורין** הי"ו עם דמי המעמדות, מר"ש איחל מברכות קדשו: **"שפע ברכה והצלחה, בני ברוכי חיי אריכי ומזוני רוויחי, וכל הנחת"**, והר"ר **שמשון קארנבלי** שליט"א מלונדון עם דגים שהביא מחנותו לכבוד שבת.

מר"ש נטל את ידיו לסעודה יחד עם בני המשפחה, שרו אתה בחרתנו, לא לנו. ברכהמ"ז: הרה"ג ר' **שלום שליט"א**.

אחר מוסף אמרו 'אנעים זמירות' ומר"ש עלה על הבימה לברית מילה לבן הר"ר **אביגדור קופרשטיין** הי"ו (בה"ר ברוך מרדכי וחת"ר ישראל משה גרינוואלד מאנטווערפן).

אחר הברית שב מר"ש למקומו ועברו לאמירת א גוט'ן מועד, מר"ש יצא בשעה 2:10 בשירת בנה ביתך.

בכניסת מר"ש לבנא"ק ניגשו: הרה"ח ר' **ישראל משה פרידמאן** שליט"א מב"ב, הבה"ח **יחזקאל ב"ר מענדל גלנדאור** ני"ו מב"ב עם קוגל, הר"ר **יוחנן הוכהייזער** הי"ו מב"ב עם אתרוג שנעוצים בו בשמים (ציפורן) ומר"ש בירך בורא מיני בשמים והריח בו, הר"ר **שמחה בינעט** שליט"א והר"ר **פסח למברגר** עם פירות כבכל ערש"ק, הר"ר **יצחק מושקוביץ** שליט"א מאנטווערפן עם דמי הצדקה שאספו בעיר בערב יו"ט סוכות.

בבנא"ק הכניסו הר"ר **יהושע פיינער** שליט"א

שבת קודש - כ' תשרי - שבת חול המועד סוכות

לדוד ניגש הבע"ת הרה"ג ר' **ירמיה דמן** שליט"א, על בואי בשלום שרו הרחמן הוא יחדש עלינו.

סיימו התפילה בשעה 7:45 ועברו לברכת גוט שבת, ומר"ש יצא.

מנחה וקבלת שבת

בשעה 6:35 נכנס מר"ש לתפילת מנחה בהיכלי, לפני התיבה דלקו ארבע נרות משעוה, הר"ר **עמרם לוי אופמאן** שליט"א ניגש לעמוד, לקבלת שבת - מזמור

שוה"ט ליל שבת - אושפיזא דיוסף

בשעה 12:25 נכנס מר"ש לעריכת השוה"ט^{יד}, על יד הדלת אמר מר"ש 'עולו אושפיזין'.

מר"ש אמר את הזמירות כבכל שב"ק. בהגבהת הכוס לקידוש נתכבד הרה"צ ר' פישל האגער שליט"א חתן האדמו"ר מבאיאן.

אחר שבצע מר"ש על החלה שרו: עולו אושפיזין, ישמחו.

העמידו יין למר"ש לכבוד האושפיזין וכן העמידו יין עבור אלו ששמותיהם הוא כשם האושפיזא היום. בהמשך העמידו יין בכללות לכל מי ששם יוסף וכן לאלו ששם צאצאיהם 'יוסף'.

שרו עוד: אחת שאלתי, כל מקדש, קל ה' ויאר לנו, מה אשיב, הללו.

מהבשר שלח מר"ש שיריים להר"ר חנניה יו"ט ליפא (בן סערקא מרים הינדא לרפו"ש) גראס הי"ו מאשדוד.

לחיים. מנוחה ושמחה (בניגון כולם אהובים).

תורה

"למען ידעו דורותיכם" - בזכות מצות סוכה יזכו לדעת דקדושה שרק עם דעת ניתן לעבוד את השי"ת

בברכהמ"ז נתכבד האדמו"ר מברעזאן שליט"א.

אחר ברכהמ"ז שרו, מר"ש יצא בשעה 2:00.

צפרא דשבתא

בשעה 10:30 נכנס מר"ש להיכל לתפילת שחרית, לפסוד^ז ניגש לפני התיבה הדומ"ץ הרה"ג ר' משה שטעסל שליט"א מב"פ, לשחרית ניגש הרה"ג ר' פנחס פרידמאן שליט"א. שרו ממקומך.

מר"ש ניגש לפני התיבה להלל ולהושענות^{יב}. על 'הודו' שרו מארש, על 'פתחו לי' שרו מי לי בשמים, על 'אנא' שרו את הניגון המיוחס להרה"ק מרוז'ין. בסיום אמירת ההלל פתח הרה"ח ר' מרדכי פריעד שליט"א

את ארון הקודש (לא הוציא ס"ת) ואמרו הושענות, מר"ש אמר בקול רם הושענא למענך וכו', ואז אמרו כל הפיסקא חו"ק ביחד.

לאחר הושענות אמר הבע"ת קדיש, שיר של יום, לדוד ה' אורי, ומגילת קהלת. מר"ש אמר מתוך המחזור משך זמן ארוך.

הוצאה והכנסה: הגה"ח ר' יוסף עמרם מושקוביץ שליט"א אב"ד באניהאד, הדומ"ץ הרה"ג ר' יצחק שלום כ"ץ שליט"א. מר"ש עיטר את ספרי התורה בכלי קודש.

בעל קורא: הר"ר עמרם לוי אופמאן שליט"א.

כהן: הר"ר משה בהגרא"י גראס שליט"א (יא"צ אמו), לוי: הרה"ח ר' יוסף אביגדור מילר שליט"א (יא"צ אמו), שלישי: הדומ"ץ הרה"ג ר' אהרן זיכרמאן שליט"א (יא"צ אמו), רביעי: הרה"ג ר' אברהם שמואל צבי שליט"א, חמישי: הדומ"ץ הגה"צ ר' אליהו שמואל ווינד שליט"א, מר"ש עלה שיש, שביעי: הרה"ח ר' יחיאל מיכל הלברשטאם שליט"א (יא"צ חמיו).

הגבהה: הרה"צ ר' גדליה משה גולדמאן שליט"א, גלילה: הרה"ג ר' חיים וואגשאל שליט"א.

מפטיר: הרה"ח ר' וועלוול פערסטער שליט"א (יא"צ אביו).

הגבהה: הרה"ג ר' יונה רכניצר שליט"א, גלילה: בנש"ק הר"ר איתמר רוזנבוים שליט"א בן האדמו"ר מראחוב.

למוסף ניגש לפני התיבה הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א.

אחר התפילה התקיים הבריתות לבן הר"ר נחמן סגל הי"ו מבי"ש (בה"ר יוסף וחת"ר מאיר משה לוריא), ולבן הר"ר חיים מערלין הי"ו (ב"ר נחמן מלונדון וחתהרה"ג פנחס פרידמאן).

סיימו בשעה 2:20 ועברו לאמירת גוט שבת, ומר"ש יצא.

קידוש ומיטאג טיש

בהגבהת הכוס לקידוש התכבד הגבאי הרה"ח ר'

כד. כמו בכל לילה דלקו - היה על השולחן שבעה נרות משמן שהודלקו במנורה שהדליקו מער"ש ליד נרות השבת שהדליקה הרבנית תליט"א.

כה. מר"ש נשאר לעמוד על מקומו ולא הלך לעמוד הש"ץ.

דעווא דרעוויץ

מר"ש כרך ב' החלות ובירך ברכת לישב בסוכה, אח"כ בצעני'.

שרו כל הזמירות כבכל שבת. 'שבת היום' שרו בניגון קלי אתה (הרה"ק בעל התניא), 'דרור יקרא' בניגון אדון עולם.

תורה

**ישיבת סוכה - רמז שאמנם אנו בגלות
אולם השי"ת יושיענו ויגאלנו מן הגלות
ונזכה למדרגות הגדולות ביותר
בגשמיות ורוחניות**

לאחר התורה שרו שמע ה', אשא עיני, חילקו את הלעכטיגע פיש.

מר"ש בירך על הכוס, בהגבהת הכוס נתכבד הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א.

למעריב ניגש לפני התיבה הרה"ח ר' פסח לעמבערגער שליט"א מב"פ.

מעכיל פירר שליט"א. הכניסו את כל המאכלים כבכל שבת.

במיטאג טיש שרו את ג' הניגונים ששרו בהלל, צמאה נפשי, אז ביום השביעי, על ברוך קל עליון שרו מארש (גור).

ברכהמ"ז: הרה"צ רבי **אהרן מרדכי** שליט"א, אחר ברכהמ"ז שרו **יבנה המקדש** (ר' בן ציון שנקר).

מנחה

בשעה 6:50 נכנס מר"ש לסוכה לתפילת מנחה, לפני התיבה ניגש הרה"ר **שלמה יעקב פריעד** שליט"א, כנהוג התפללו בנעימה המיוחדת של שב"ק.

הוצאה והכנסה: הרה"ח ר' **לוי בר"ש פארגעס** שליט"א ממונטריאל, כהן: הרה"ח ר' **ברוך קאטצבורג** שליט"א ממונטריאל, לוי: העסקן הרה"ר **יוסף מאיר הורוביץ** שליט"א מאשדוד, שלישי: הרב ר' **יעקב אלי סיגל** שליט"א מב"פ.

הגבהה: הרה"ח ר' **אפרים גראסמאן** שליט"א ממאנסי, גלילה: הרה"ח ר' **שמחה מאיר פארגעס** שליט"א מב"פ.

כו. מר"ש כבר נטל ידיו לסעודה שלישית בסוכה שבביתו נאווה קודש, ועתה שבא לסוכה אחרת בירך רק ברכת 'לישב בסוכה'.

מר"ש שלח לשאול את מר מלקולם הונליין האם נטל ידיו לסעודה, וכן מזג מר"ש יין מהגביע לתוך כוס ושלחו לו.

אחר שטעם מר"ש מהפיש יאהר, נעמד הרה"ח ר' **אברהם מאיר דירנפעלד** שליט"א מאחורי מר"ש ושר **אליהו הנביא** (עתיק - בעלזא), בעת השירה שרו מר"ש והקהל את הניגון יחד.

העמידו יין למר"ש לכבוד האושפיזין וכן לכבוד האושפיזין לנכד הרה"ג ר' **דוד** שליט"א, וכן להרה"צ רבי **אהרן מרדכי** שליט"א ולהרה"ג ר' **דוד** שליט"א. המשיכו והעמידו יין עבור אלו ששמותיהם הוא האושפיזא היום.

אחר הדגים התחיל הרה"ג ר' **ירמיה דמן** שליט"א **'איש חסיד'** והרה"ח ר' **מרדכי פריעד** שליט"א **'אמר ד'** ליעקב.

הכניסו בארשט עם קארטאפל כנהוג במוצ"ש, יחד עם זה הכניסו גם צלחת תפוחי אדמה מה'חברה'.

שרו: **שיר המעלות לדוד שמחתי, לדוד ה' אורי וישעי, זכרנו לחיים ... וחתמנו, ויאתיו, ועל כן נקוה.**

אחר כך ערך מר"ש הבדלה, הגבהת הכוס להבדלה: העסקן הר"ר יצחק מעכיל מאסקאוויטש שליט"א מב"פ, הגבהת הכוס לברכת המבדיל: הר"ר אהרן בר"ש איגל שליט"א מב"פ.

שרו המבדיל, אח"כ אמרו ויתן לך ומר"ש יצא בשעה 9:20 בשירת הניגון הרחמן הוא יחדש עלינו, לא עברו לאמירת 'א גוטן מועד'.

שוה"ט ליל הושענא רבא - אושפיזא דדוד לאכעדיגע מלוה מלכה

בשעה 12:10 נכנס מר"ש להסוכה לעריכת השולחן. ליד הדלת אמר מר"ש עולו אושפיזין, בהיכנס מר"ש לסוכה ניגש העסקן והשתדלן הותיק מר **יצחק** (מלקולם) **הונליין** הי"ו מארה"ב¹ ליטול שלום.

בהגיע מר"ש על יד מקומו הדליק מר"ש את כל ז' הנרות לכבוד האושפיזין.

הכינו שתי חלות עגולות [קלועות] כנהוג, אחר שבצע מר"ש על החלות הורה לשיר **מזמור לדוד** (ר' יוסף צבי ברייער). הכניסו פיש יאהר ודגים.

תורה

**"בדורות הללו וכו' הקב"ה בורא אותן
בריה חדשה" - וכיון שכן מתקבלת
תשובתם אפילו על העוונות שאי אפשר
לשוב עליהם מחיים**

בדברות קדשו סיפר מר"ש את הסיפור על הבעש"ט
הק' זי"ע והבעל תשובה שנהגו רבוה"ק לספר בהושענא
רבה, ופירש בקול מהול בבכי את המדרש "תכתב זאת
לדור אחרון" וכו', וסיים באמרו שכבר עברו כל הימים
הנוראים וכו' והמשיך בברכות.

אחר התורה שרו **השיבנו ה' אליך** (ר' שלמה קאליש).
הכניסו קוגלעך לכבוד האושפיזין, מר"ש שלח שיריים

הכניסו בשר ולאחריו הכניסו צלחת פערפיל כנהוג
וצלחת מייערן צימעס, יחד עם הצימעס הכניסו גם
צלחת מה'חברה'.

הכניסו קאמפאט מקיטען (חבושים).

בברכת לחיים איחל מר"ש: **לחיים לחיים לחיים**
טובים ולשלוש. דער אייבערשטער זאל העלפן ס'זאל
נשפע ווערן פאר יודישע קינדער כל מיני השפעות
טובות, וכל החסדים וכל הרחמים וכל הנחת, יודישע
תפילות זאלן אנגענומען ווערן ברחמים וברצון, יודען
זאלן געהאלפן ווערן מיט חיי אריכי בני ברוכי ומזוני
רווחי, ס'זאל נתרומם ווערן קרן התורה וקרן ישראל,
מיר זאלן זוכה זיין צו די גאולה שלימה במהרה (אמן).

להגה"ח ר' דוד מענצער שליט"א.

בעריכת השולחן הטהור השתתף גם הרה"צ ר' שלום פאלאק שליט"א מבערגסאז.

בברכת המזון כובד חבר הביד"ץ הגה"צ ר' חיים דוד שובקס שליט"א, אח"כ שרו **הרחמן הוא יקים לנו** (ר' יוסף צבי ברייער).

בביתו נאווה קודש אגד מר"ש את ההושענות עבורו ועבור הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א. הרה"צ רא"מ שליט"א אגד לפני כן ההושענות עבור כל הנכדים ומר"ש חילק להם את ההושענות שהכינו עבורם וכן נתן מר"ש הושענות לגבאים. בסיום חלוקת ההושענות בירך מר"ש על הלאו"ב כנהוג, חילקו שיריים לנוכחים ואיחל: "א גמר טוב, א גוט געבענטשט יאהר, אלע ברכות אלע השפעות טובות ברוחניות ובגשמיות".

אחר השוה"ט הכריז הרה"ר שלמה אינדורסקי שליט"א שזמן תפילת שחרית מחר יהיה בשעה 9:30.

מר"ש יצא בשעה 1:30 בשירת הניגונים **הרחמן הוא יקים לנו** (ר' שלמה יעקב פריעד), לשנה הבאה. ביציאה נישק מר"ש את יריעות הסוכה.

הושענא רבא

בנעימת הימ"נ, בברכת ישתבח ובקדיש לא ניגנו, חזרת הש"ץ היתה בנעימת יום חול. סיימו בשעה 11:10 ומר"ש יצא מהיכל.

הלל והושענות

בשעה 11:55 שב מר"ש להיכל, ניגש לפני התיבה ונטל את הד' מינים בידו [כנהוג הסירו לפני הלל את הטבעות משדרת הלולב] והתחיל באמירת הלל.

שחרית

בשעה 9:45 נכנס מר"ש להיכל ביהמ"ד הגדול, עטוי בקיטל הלבן, חבוש ביארמולקע לבנה וחגור באיזור לבן. מר"ש התיישב קמעא וניגש אל התיבה^י, שמש ביהמ"ד הר"ר אהרן קלמן פריעד שליט"א, והר"ר יונה מנחם לפקוביץ הי"ו מנוף הגליל הגישו למר"ש את שבעת הנרות העשויות שעוה שמדליקים ומר"ש הדליק ארבעה מהם - שמניחים מעל לעמוד התפילה (השאר הדליק השמש), והעלו את הנרות על מקומם מעל המזבחות^{יט}.

מר"ש התחיל אדון עולם בנעימת הימים הנוראים כשכל הקהל שר בין פיסקא לפיסקא, אח"כ אמר ברכות השחר בנעימה ובהדגשת תיבת "מלך" כבימ"נ. אחר כך אמרו בפני מר"ש ברכות הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א והנכדים והגבאי הרה"ח ר' אליעזר ווינד שליט"א.

התפללו כבימים הנוראים - פסוד"ז בנעימת שב"ק והקטעים: 'בית ישראל' וכו' 'נותן לחם' וכו' 'הרון והרוממות' וכו' 'יחיד חי' וכו' ו'כי לה' המלוכה' וכו'.

כח. במשך התפילה שמעו את כל התפילה ברחבי ההיכל והעזרות ע"י רמקול, וכן בקריאת התורה.

כט. לאחר התפילה חילקו כנהוג את שירי הנרות ומצניעים אותם לשמירה ולסגולה.

לומר בקול 'חזן
וקהל' ולהקיף
הבימה כאשר ליד
מר"ש הולך כמידי יום
הרה"ח ר' הערצקא ענגעל
שליט"א מב"פ עם סדר
אמירת הושענות.

מר"ש סיים לומר את ההושענא
הנ"ל לפני שהגיע לבימה ואמר את הפסוק
'כי אמרתי עולם חסד יבנה' ומסר את הד' מינים
לגבאי הרה"ח ר' מעכיל פירר שליט"א והמשיך להקיף
הבימה, עד שהגיע לעמוד שהציבו ליד מקצוע דרומית
מזרחית של הבימה ושם נטל הד' מינים לידי ו התחיל
באמירת 'הושענא אבן שתי', ומאות ט' התחיל להקיף
הבימה ולומר חו"ק, עד לסיום הקפה זו.

אחר הלל
הכריז הגבאי
הרה"ח ר' שמעון
וואלף קליין שליט"א
וכיבד ב'תן כבוד לתורה'
אורחים מחו"ל: הרה"ח
ר' משה ביגעלאייזן שליט"א
מב"פ, הרה"ח ר' משה גאלד
שליט"א מברוקלין, הרה"ח ר' יעקב
בערגער שליט"א מאנטווערפן. הוציאו את כל
ספרי התורה מארון הקודש (י"א במספר) והניחו אותם
על הבימה. בארון הקודש הדליקו נר.

אחר שהגיעו הספרים אל הבימה, התחיל מר"ש
הושענא למענך אלו קינווכו, אח"כ הושענא למענך אמיתך,
ומאות ט' - למען טובך (וכן בכל ההקפות) התחיל מר"ש

ל. מר"ש מקיף הבימה במעבר צר צמוד לבימה, יחד עם מר"ש מקיפים אך הצאצאים והגבאים. שאר הקהל הקדוש מקיף את הבימה
במעבר הרחב.

מר"ש המשיך להקיף את הבימה, שב למזרח ההיכל ונעמד לפני התיבה. אמרו 'כהושעת אלים' וכו' ואח"כ את הפיוטים, מר"ש אמר את הקטעים שאומר החזן בנעימה ובקול.

בסיום אמר מר"ש קדיש תתקבל, לפני תתקבל הגיש הגבאי הרה"ח ר' אליעזר ווינד שליט"א את ההושענות ומר"ש חבטן בקרקע ד' פעמים, אחר שנשתהה דקה קצרה, המשיך מר"ש 'תתקבל' וכו' ובסוף הקדיש אחר לדוד ד' אורי, נטל את ארבעת המינים מידי נכדו הבה"ח ישראל מנחם נחום נ"ו ונישקם ומסר אותם לגבאי הרה"ח ר' מעכיל פירר שליט"א.

קריאת התורה ומוסף

מר"ש שלח את הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א

בהקפה השלישית - באמירת 'הושע נא שואגים הושע נא' אמר מר"ש בקול גדול.

בהקפה החמישית, אחר שסיימו לומר ההושענות, מסר מר"ש את הד' מינים לגבאי הרה"ח ר' מעכיל פירר שליט"א עד שהגיע לעמוד ליד התיבה.

בהקפה השישית התחיל מר"ש לומר ליד התיבה מתוך המחזור 'הושענא אדמה מארר' וכו', ומאות ט' המשיך לומר מתוך המחזור בקול 'הושענא טיעת עצי אדמה' חזן וקהל. מאות מ' - 'הושענא מטרות עוז לסממה' התחיל מר"ש להקיף הבימה [ור' הערצקא הצביע בתוך הסידור]. מר"ש סיים באמצע צד צפון של הבימה [וכן היו על ההקפות עד כה שמר"ש סיים בעודו בצפון הבימה] והמשיך להקיף עד הגיעו לעמוד.

בהקפה השביעית הגיע מר"ש אל העמוד והתחיל בקול 'הושענא למען איתן הנזרק בלהב אש', ואחר שהקהל סיימו לומר עד אות ח' המשיך מר"ש לומר בקול - 'הושענא למען בן הנעקד על עצים ואש' וכו', כאשר קולו של מר"ש שנשק בבכי. מאות ט' - 'למען טכס הר ירדת עליו באש' אמרו חזן וקהל כנהוג. מאות ק' התחיל מר"ש ללכת ולהקיף הבימה, מר"ש אמר 'הושענא למען קדושים מושלכים בלהב אש', מר"ש סיים להקיף בעוד בצד מזרח של הבימה ואמר הפסוקים לך ד' הגדולה וגו' וכו' ומסר את ארבעת המינים לנכדו הבה"ח ישראל מנחם נחום נ"ו.

לפתיחת הארון. מר"ש נשאר לעמוד לפני התיבה ואמר את ה"ג מידות. הוציאו את הס"ת של כ"ק מרן מהר"א זי"ע, מר"ש עיטר את הס"ת בכלי הקודש.

כנהוג קרא כ"ק מרן שליט"א בתורה, הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין שליט"א הכריז את העליות וערך את ה'מי שברך' לעולים בנעימת הימים הנוראים, וכן הראה למר"ש במקום הקריאה עם ה'יד'.

כהן: חבר הבד"ץ
הגה"צ ר' שמאי
גראס שליט"א,
לוי: הרה"ג ר'
אהרן רובינפלד
שליט"א ראש
ישיבתנו הק'
בירושלים, שלישי:
הגה"ח ר' משה דוד
שארף שליט"א,
כ"ק מרן אדמו"ר
שליט"א עלה
רביעי: כנהוג ערכו
ד' 'מי שברך'
ובניהם ה'מי
שברך' שאומרים
רבוה"ק עבור
חסידי בעלזא די
בכל אתר ואתר,
ומר"ש תרם
בהם סך: שבעים
ושתים, שישים
ושמונה, שבעים
ושתים, ח"י.

כ"ק מרן שליט"א
עשה הגבהה
כנהוג, בגלילה
כובד הרה"ג ר'
מנשה ישראל
רייזמאן שליט"א,
לאחר שגלל את
הס"ת נטלו מאת
מר"ש.

אחר אשרי נטל מר"ש את הס"ת ואמר יהללו, והרה"צ

רבי אהרן מרדכי שליט"א (בעל ההוצאה) החזיר את הס"ת לארואה"ק.

למוסף [בשעה 1:55] ניגש לפני התיבה הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א.

לאחמ"כ התקיימה ברית לבן הר"ר ישראל חיים פולק הי"ו (בה"ר יצחק מב"ב וחתה"ר בערל קארניאול).

אחר הברית [בשעה 2:30] שב מר"ש למקומו וחלק מהציבור עברו לאמירת 'א גוט'ן הושענא-רבא', בשעה 2:50 יצא מר"ש בשירת הניגון אבינו מלכנו פתח שערי שמים, ליד ביתו נאווה קודש שרו תהא השעה הזאת.

בכניסת מר"ש לבנא"ק הגיש הרה"ח ר' מרדכי פריעד שליט"א מב"פ 'פלאדן', שנהגו רבוה"ק לאכלו בקידוש בחג שמע"צ לאחר תפילת מוסף^א, כך גם ניגשו: הרה"ר שמחה בינעט שליט"א עם פירות ופרי 'שהחיינו' לכבוד החג, הרה"ח ר' אלימלך לאנגסאם שליט"א מב"פ עם קרעפלעך לכבוד הושע"ר, הרה"ר יעקב אהרן גרויז הי"ו עם דג לכבוד יו"ט, והרה"ח ר' חיים פריעד שליט"א עם בקבוק יין משובח.

סעודת היום

בסעודת היום שסעד מר"ש בקרב בני המשפחה שרו: עולו אושפיזין, תענה אמונים, שיר המעלות לדוד שמחתי, ממעמקים, וכן שרו כנהוג המזמור 'לדוד ברוך ד' צורי' ג"פ. ברכהמ"ז: הרב ר' דוד שליט"א.

אחר ברכהמ"ז שרו הרחמן הוא יקים, לשנה הבאה. הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א הגיש קוויטל של תורמי המגבית למרכז מוסדות בעלזא שנערכה בימ"נ.

פרידה מהסוכה

לפני שקיעת החמה נפרד מר"ש מהסוכה בעריכת לאו"ב כנהוג, עם בני המשפחה. מר"ש בירך על הלאו"ב, וסיפר את הסיפור עם החולה שכ"ק מרן מהר"י זי"ע בא לבקרו ביום הושע"ר ואמר לפני מרן זי"ע מה שמובא ברש"י על הפסוק בתהלים "משגבי לא אמוט 'רבה' שפירושו גיהנום וביקש שיברכנו שייצל מדינה של גיהנום בזכות יום הושענא "רבה". ואמר ע"כ מרן שהפליא מאוד שידע את פירוש רש"י על כך שהזכות שלמד תהילים עם פרש"י עמדה לו.

לא. מאכל זה יש בו אגוזים (קינדל), וכפי שנהגו שלא לאכול אגוזים במשך כל הימים הנוראים עד לאחר תפילת גשם השייכת לימ"נ.

במשך שנים רבות היתה חזקתה של אמו מרת פריעד ע"ה אשת הרה"ח ר' אברהם הערש ז"ל מאנטווערפן להכין מאכל זה למר"ש, כיום מביאים כמה מבני המשפחה.

שבועה דגירה

מערב
בעלזא

שמיני עשרת ושמחת תורה

ירמיה דמן שליט"א, הרה"ח ר' מרדכי פריעד שליט"א ועמם הר"ר שלמה יעקב פריעד שליט"א.

תחילה הכריז הגבאי ר' שמעון וואלף בנוסח הנהוג: **"בהסכמת עליונים ותחתונים, ברשות כל עירנו וברשות כל חסידי בעלזא, ברשות כל האורחים וברשות כל המתפללים כאן, זענען מיר מכבד אדונינו מורינו ורבינו, הרב המאור הגדול החסיד המפורסם, מורה מורינו הרב רבי ישכר דוב בן מורה מורינו הרב רבי מרדכי אב בית דין דק"ק בעלזא צו זאגן אתה הראת".**

כ"ק מרן שליט"א עמד על מקומו ואמר בנעימה פסוק בפסוק - חזן וקהל 'אתה הראת' מתוך הסידור 'חמדת ישראל' של **כ"ק מרן מהר"א זי"ע**. כשהגיעו לפסוק 'ויהי בנסוע הארון' פתח שמש ביהמ"ד הר"ר **אהרן קלמן פריעד** שליט"א את ארון הקודש, לאחמ"כ הוציאו משם את כל ספרי התורה - כארבעים במספר - והניחו נר דלוק בארון הקודש. את הס"ת של **כ"ק מרן מהר"א זי"ע** - שקוראים בו את הקריאה לאחמ"כ - עיטרו בכלי קודש כנהוג.

הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין שליט"א כיבד את מר"ש ראשונה ב'תן כבוד לתורה', בנוסח המקובל: **"אדונינו מורינו ורבינו, הרב המאור הגדול החסיד המפורסם, מורה מורינו הרב רבי ישכר דוב בן מורה מורינו הרב רבי מרדכי אב בית דין דק"ק בעלזא, איז מכובד מיט תן כבוד לתורה"**. לאחר מכן המשיך והכריז את הרה"צ רבי **אהרן מרדכי** שליט"א, נכדי מר"ש, חברי הביד"ץ וחשובי רבני אנ"ש ב'תן כבוד לתורה'.

מר"ש אמר על מקומו 'אנא ה' הושיעה נא - אלוקי הרוחות' וכו', ופנה לעבר הבימה ואמר את הפסוקים 'כי אמרתי עולם חסד' וגו' והמזמורים. הרה"ח ר' **הערצקא ענגעל** שליט"א החזיק את 'סדר הקפות' לפני מר"ש (כן בכל ההקפות).

מר"ש הקיף את הבימה למטה, כשאוחז בידיו הק' בספר תורה הקטן, ולאחריו הלכו הרה"צ שליט"א והנכדים ורבני אנ"ש עם ספרי התורה. אח"כ עלה

מנחה ותפילת ערבית

בשעה 6:55 נכנס מר"ש להיכל לתפילת מנחה, לפני התיבה ניגש הרה"צ רבי **אהרן מרדכי** שליט"א (מר"ש התחיל 'אשר' בנוסח שונה מער"ש).

לאחר מנחה התיישב מר"ש ופניו לצד מערב. שרו ג' פעמים המזמור 'לדוד ברוך ה' צורי' - כנהוג לזמרו בהושענא רבא, הדומ"ץ הרה"ג ר' **אהרן זיכרמאן** שליט"א בניגון הקפה א', הרה"ח ר' **מרדכי דמן** שליט"א בניגון מה אהבתי, הגבאי הרה"ח ר' **שמעון וואלף קליין** שליט"א בניגון הקפה ד'.

אח"כ ניגשו חברי החברא קדישא בראשות ראש הדגל הגה"ח ר' **יוסף עמרם מושקוביץ** שליט"א להזמין את מר"ש כנהוג לעריכת ההקפות, ובירכו את מר"ש בברכות הנהוגות: **דער אייבערשטער זאל העלפן, דער רבי זאל זיין געזונט און מאריך ימים ושנים זיין. דער אייבישטער זאל העלפן, דער רבי זאל פועל ישועות זיין פאר יודישע קינדער. דער אייבערשטער זאל העלפן, די אלע תפילות וואס דער רבי האט מתפלל געווען און אלע תפילות וואס אלע יודן האבן מתפלל געווען, זאל'ן נתקבל ווערן לרצון. דער אייבערשטער זאל העלפן, דער רבי זאל זעהן אסאך נחת פון די קינדער און אייניקלעך און פון אלע חסידים. דער אייבערשטער זאל העלפן, דער רבי זאל זוכה זיין אקעגן גיין משיח מיט אלע יודן אינאיינעם במהרה, אמן.**

אח"כ שרו ניגון הקפה א'.

כעבור זמן קצר קם מר"ש ונטל ידיו וניגש לפני התיבה לתפילת ערבית [בשעה 7:35].

סדר הקפות

לאחר תפילת 'שמונה עשרה' נעמדו על המדרגות העליונות של ארון הקודש הגבאי הרה"ח ר' **שמעון וואלף קליין** שליט"א שהכריז את העליות והכיבודים, ובעלי המנגנים הרה"ח ר' **ברוך ווינד** שליט"א, הרה"ג ר'

א. היה פתוח מעבר צמוד לבימה מכל צדדיה.

ב. השנה עטו על הס"ת מעיל לבן חדש, שהביא הבה"ח יחזקאל גלנדאר נ"ו.

החזיק בידיו הרה"ג ר' אברהם שמואל צבי שליט"א.

כ"ק מרן שליט"א ירד מהבימה ושב לעמוד התפילה, שם לקח הגבאי הרה"ח ר' מעכיל פירר שליט"א את הס"ת ומר"ש אמר 'שמע ישראל' גדלו' וכו' בנעימת הימים הנוראים.

אח"כ שב מר"ש לבימה והניחו את הס"ת על הבאלעמער, מר"ש התיישב על הבימה כאשר מנוכח נעמדו בעלי המנגנים הרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א והרה"ח ר' מרדכי פריעד שליט"א ושרו 'על הכל' ואח"כ אמרו 'אב הרחמים'.

קריאת התורה

הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין שליט"א מכר את העליות, כאשר הר"ר שלמה אינדורסקי שליט"א מסייע בידו. מר"ש נותר לשבת על הבימה. בסיום מכירת העליות הכריז: "אלע וואס האבן געקויפט זאלן ארויפגיין". מר"ש ביקש את ה'תיקון קוראים' שהיה מונח על הבימה ועבר על הקריאה.

הגבאי ר' שמעון וואלף הכריז את העליות בנעימת הימ"נ, ומר"ש נעמד לקרוא בתורה. כנהוג לבשו כל העולים לתורה ראזשוואלקע על יד אחת בלבד [חוץ ממר"ש והרה"צ רא"מ שליט"א].

כהן: הרה"ח ר' מענדל טייכמאן שליט"א, לוי: הרה"ג ר' עמרם גרינוואלד שליט"א, שלישי: כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - בעת ה'מי שברך' תרם מר"ש כמנין ע"ב, ע"ב, ע"ב, י"ח.

רביעי: הר"ר יהושע בר"ל פארגעס הי"ו מב"פ, חמישי: הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א.

כ"ק מרן שליט"א עשה הגבהה", בגלילת הספר

מר"ש על הבימה מהמדרגות בצד דרום והראה לבעלי המנגנים להתחיל לשיר את ניגוני ההקפות, התחילו ניגון הקפה א' - 'קל מסתתר' וכל הקהל מכרכר בכל עוז ומפזז לכבוד התורה בשמחה.

במשך ההקפות מסרו את ספרי התורה בין כל אגפי ההיכל, בכדי שיוכלו כל הקהל הקדוש לשוב ולרקוד עמהם בשמחת התורה. מר"ש עמד על הבימה ומסר את ספר התורה לידי הגבאי הרה"ח ר' אליעזר ווינד שליט"א, אחר זאת כיסה מר"ש את פני קדשו בטלית ועמד אצל התיבה אחוז שרעפים, כאשר מידי פעם עודד את השמחה בידיו הק"י.

לאחר כל הקפה אמר מר"ש את היה"ר הנדפס במחזורים, ולאחמ"כ הכריז הגבאי ר' שמעון וואלף קליין שליט"א את המכובדים ב'תן כבוד לתורה'. בג' ההקפות הראשונות הכריזו את רבני ודייני אנ"ש בשמותיהם, ואח"כ הכריז בכל הקפה בעלי תפקידים שונים ב'תן כבוד לתורה'. אחר הכרזת הכיבודים אמר מר"ש את הפסקאות של כל הקפה חזן וקהל, ולאחריו הקיף את הבימה כאשר אחוז בידיו את הס"ת. לאחר הקפת הבימה התחילו לשיר את ניגון ההקפה, וכעבור זמן קצר נישק מר"ש את ספר התורה ומסרו לגבאי ר' אליעזר וכיסה את פניו בטלית. כן בכל הקפה והקפה.

לפני ההקפה השביעית מסר מר"ש את הס"ת לידי הגבאי הרה"ח ר' אליעזר ווינד שליט"א שיקיף עמו את הבימה.

שירת ניגוני ההקפות נמשכו כארבע או חמש דקות כל אחת [הקפה ג' ארכה כשבע דקות], בכל הקפה הראה מר"ש בידו לסיים השירה.

לאחר ההקפות שרו 'שאו שערים ראשיכם' בניגון המקובל והשיבו את כל ספרי התורה מרחבי ההיכל לארון הקודש, את הס"ת שקוראים בו את הקריאה

ג. העמידו את התיבה במרכז הבימה, בכדי שמר"ש יוכל להקיפו בעת כל הקפה.

כמו כן הוסיפו הגבהה נוספת לרצפת הקריאה, בכדי שכל הקהל יוכל לראות בניקל את עבודת הקודש.

ד. הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א עמד על הבימה במשך עת ההקפות, נכדי מר"ש עמדו על מדרגות ארון הקודש.

ה. בחלק מהפעמים - היה זה כאשר אחוז באמצע הניגון.

ו. נקנה על ידי הר"ר אבא חייא פריעד שליט"א מלונדון בסך \$ 1,000.

ז. נקנה על ידו בסך \$ 3,000.

ח. נקנה על ידי הנגיד הר"ר משה קעניג שליט"א מאנטווערפן-ירושלים בסך \$ 60,000.

ט. נקנה על ידי כמה מידידיו בסך \$ 14,000.

י. נמכר בסך \$ 36,000.

יא. נמכר בסך \$ 36,000.

נתכבד הרה"ג ר' שלום שליט"א, וגללו את הספר תורה עד לפרשת שופטים, והקריאו את הפסוקים מפרשת מלך הכתובה שם: "... למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל". הגולל נטל את הספר תורה ממר"ש, אמרו 'יהללו' בנעימת ימי"נ והשיבו את הספר תורה לארון הקודש ואמרו עלינו לשבח.

בסיום התפילה איחל מר"ש מהבימה גוט יו"ט לכל הקהל הקדוש. הר"ר שלמה אינדורסקי שליט"א הכריז שתפילת שחרית תהיה בשעה 9:30. מר"ש שב למקומו ושרו הניגון שישו ושמחו, והקהל עבר לברכת גוט יום טוב. מר"ש יצא בשעה 10:30 בשירת הניגון וידעו.

שזה"ט ליל יו"ט

בשעה 12:15 נכנס מר"ש לעריכת השולחן הטהור בגרויסע שטוב, מר"ש הדליק את חמשת הנרות לכבוד יו"ט והניחוהו בשולי השולחן ליד הנרות שהדליקה הרבנית תליט"א.

הגבהת הכוס לקידוש: הרה"ח ר' לוי בר"ש פארגעס שליט"א ממונטריאול.

אחר שבצע מר"ש את החלות [קלועות רגילות] שרו מאן דיתב עם מלכא, אח"כ שרו: אתה בחרתנו, תורת ד' תמימה, כי לקח טוב.

הכניסו מגשים עם חלות חתוכות לחלק לקהל, השאירו מקצת מהחלות להטבילם ב'זעקס און ניינציגער'.

הכניסו את כל המאכלים הנהוגים: פיש יאהך, דגים, כרת'לעך, כהל 96%, יאהך, בשר עוף ובקר, האליפטשעס, קרויט (כעין מרק כרוב), מייערן צימעס, קאמפאט מאגסים.

העמידו יין לרבני זקני אנ"ש ולעסקנים.

שרו עוד: אחת שאלתי, והשיאנו.

ברכת לחיים: דער אייבערשטער זאל העלפן, אלע תפילות פון יודישע קינדער, אלע מצוות פון יודישע קינדער זאלן אנגענומען ווערן לרחמים ולרצון, יודישע קינדער זאלן געהאלפן ווערן מיט חיי אריכי בני ברוכי

ומזוני רויחי, ס'זאל נשפע ווערן פאר יודישע קינדער כל מיני השפעות טובות, וכל החסדים וכל הרחמים וכל הנחת, ס'זאל נתרומם ווערן קרן התורה וקרן ישראל במהרה.

אחר ברכת לחיים שרו ג"פ תורה הקדושה, הרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א התחיל הניגון העתיק, כאשר בקטעים מתוך הניגון היה מר"ש בדבקות רבה. הרה"ח ר' מרדכי פריעד שליט"א בניגון מה אהבתי, והרה"ג ר' ירמיה בניגון הקפה א'.

תורה

"עשו לי סעודה קטנה כדי שאהנה מכם" - שבו נתגלה שחסרונותיהם של בני ישראל עדיפים לפני השי"ת מכל מעלותיהם של אומות העולם

ברכהמ"ז: הדומ"ץ הרה"ג ר' אהרן יהושע גראס שליט"א מאנטווערפן.

אחר ברכהמ"ז שרו ניגון שמחה ומר"ש קם לרקוד, מר"ש יצא בשעה 1:45 בשירת הניגון קוב"ה אורייתא וישראל, כאשר על יד הדלת נעצר לריקוד נעלה ונשגב בעוז ובתעצומות בעודדו השירה בידיו הק' בהתלהבות דקדושה.

שחרית והלל

בשעה 10:05 נכנס מר"ש לתפילת שחרית בהיכל, מר"ש הדליק את שמונת הנרות משעווה, הדולקים לפה"ת. לפסוקד"ז ניגש לפני התיבה המשפיע הרה"ג ר' שלום ישראל דירנפעלד שליט"א, לשחרית ניגש הרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א. על 'בפי ישרים' שר הניגון זמרו אלוקים, על 'שתבח - קדיש' שרו הניגון אחת שאלתי, על 'כולם אהובים' שרו הפיסקא שבח מגדל עוז מהניגון שמו מפארים.

בחזרת הש"ץ שרו ממקומך בניגון 'נישט ווייט צו גיין' (החזן ר' יוס'לה רוזנבלאט ע"ה). הכהנים שרו על הדוכן מאחר ואין נושאים כפיים במוסף.

אחר חזרת הש"ץ ירד מר"ש לפני התיבה לאמירת הלל (מר"ש נותר לעמוד על מקומו). מר"ש אמר ההלל בנוסח הרגיל (ולא בנעימה המיוחדת של שמח"ת).

על 'הללו - הודו' שרו מארש, על 'אודך' שרו אחת

יב. נמכר בסך \$ 18,000.

יג. הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א הראה ב"ד את הפסוקים.

יד. על המפה שמכסה החלות היה רקום 'שישו ושמחו בשמחת תורה' וכו'.

ר' שמעון וואלף קליין שליט"א, שלישי: הבה"ח ישראל מנחם נחום נ"ו, רביעי: הגבאי הרה"ח ר' מעכיל פיר שליט"א, חמישי: הבה"ח אלעזר יחזקאל שרגא נ"ו.

אח"כ עלה לעליית כל הנערים הגה"ח ר' יוסף עמרם מאשקאוויטש שליט"א אב"ד באניאדה ומר"ש חזר וקרא פסוקי "וליוסף אמר", בגמר הקריאה אמרו המלאך הגואל, ושרו הניגון יוסף השם עליכם, מר"ש יצא מההיכל בשעה 2:20.

בשעה 3:10 שב מר"ש להיכל לקריאת התורה. התחילו לקרוא שוב מתחילת וזאת הברכה כנהוג.

כהן: הרה"ג ר' ירמיה כהן שליט"א אב"ד פאריז, לוי: הרה"ג ר' אשר לוסטיגמאן שליט"א, שלישי: הרה"ג ר' שלום שליט"א, רביעי: הדומ"ץ הגה"צ ר' אליהו שמואל ווינד שליט"א, חמישי: חבר הביד"ץ הגה"צ ר' מאיר צבי בראנד שליט"א.

לאחר מכן קרא הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף את ה'מרשות לחתן תורה' בנעימה וכיבד את כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לחתן תורה. מר"ש עיין במחזור כל בו של כ"ק מרן זי"ע. מר"ש קרא את סיום התורה מ'מעונה' עד סוף הספר, בגמר הקריאה אמרו כל הקהל "חזק חזק ונתחזק" בקול אדיר. ב'מי שברך' נדב מר"ש כמנין: מאה ושמונים, ע"ב, ע"ב, י"ח.

מר"ש עשה הגבהה הפוכה כנהוג, גלילה: הרה"ג ר' אברהם אליהו וואזנער שליט"א מב"ב אב"ד 'מחשבת הלוי'. כפי מנהגנו בעת גלילת הס"ת הלבישו לס"ת את המעיל של כל השנה (כן בכל ג' הספרי תורה).

לאחר מכן פרשו טלית מעל גבי הבימה והגבאי ר' שמעון וואלף אמר את ה'מרשות לחתן בראשית' בנעימה וכיבד את הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א ב'חתן בראשית'. מר"ש קרא את פרשת בראשית כשבין כל 'יום' אמר הקהל בקול רם 'ויהי ערב וכו' בקול רם כנהוג. אחר העליה עשה הרה"צ שליט"א 'מי שברך' לחברי 'ועד משמרת החינוך'.

הגבהה: הרה"ח ר' משה גאלד שליט"א מב"פ, גלילה: הרה"ח ר' משה ביגעלאייזן שליט"א מב"פ.

בעליית 'מפטיר' כובד: חבר הבד"ץ הגה"צ ר' יעקב גרינוואלד שליט"א מב"ב.

הגבהה: העסקן הרה"ח ר' יעקב פרידמאן שליט"א מאנטווערפן, גלילה: העסקן הרה"ח ר' יהושע לאנגסאם שליט"א מב"פ.

אח"כ הכריז הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין

שאלתי-הורינו ד' דרכך, על 'אנא' שרו הפיסקא זכור שנים עשר שבטים מתפילת גשם.

בגמר תפילת שחרית עלה מר"ש לבימה שם נערכו הבריתות לבן הר"ר זאב מאיר שטיינבערג הי"ו מאשדוד (ב"ר יצחק שלמה וחת"ר אהרן בר"ק זילבער מאשדוד), ולבן הר"ר אברהם יוסף מאירוביץ הי"ו (ב"ר מאיר מרדכי ז"ל מאשדוד וחת"ר יחיאל הרשקוביץ שליט"א מאנטווערפן), אחר הבריתות חזר מר"ש לעמוד הש"ץ [בשעה 12:30].

סדר הקפות

הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין שליט"א הכריז וכיבד את מר"ש לאמירת 'אתה הראת' בנוסח המקובל (כדאמתול, בהשמטת הפתיחה 'בהסכמת עליונים ותחתונים', וכן הנוסח ביום בעת הכרזת 'תן כבוד לתורה'), ומר"ש אמר אתה הראת בנעימה חזן וקהל. סדר ההקפות ביום כדאמתול.

כבד"כ ארכו הקפות היום פחות זמן מאשר הקפות הלילה, וכל ניגון הקפה שרו כב' או ג' דקות, ההקפה השישית והשביעית שרו במשך כה'-ז' דקות.

אחר ההקפה השביעית שרו את הניגון שהיה מושר בשנים קדמוניות בבעלזא על ההקפה השביעית, על הבימה עלו ילדים רבים לרקוד יחד, ומר"ש רקד במחול עם הילדים שעלו על הבימה, ואחז בידי נכדיו הילדים.

קריאת התורה

בסיום ההקפות העלו את ספרי התורה שקוראים בהם את קריאת היום על הבימה, את שאר ספרי התורה פיזרו בכל השטיבלעך ברחבי ביהמ"ד הגדול והקהל הגדול עלה בהם לתורה.

מר"ש קרא בתורה ג"פ כנהוג, בס"ת של כ"ק מרן מהר"א זי"ע.

כהן: העסקן הר"ר יודל קאטצבורג שליט"א מגבעת זאב, לוי: הדומ"ץ הרה"ג ר' יודל ביילוש שליט"א מב"ב, שלישי: הרה"ג ר' אברהם סאפרין שליט"א, רביעי: חבר הביד"ץ הגה"צ ר' אברהם דירנפעלד שליט"א מת"א, חמישי: הרה"ג ר' אברהם שמואל צבי שליט"א.

ראשון: הרה"ג ר' לייבל צוויבל שליט"א, שני: הדומ"ץ הרה"ג ר' מאיר דוב רעכניצר שליט"א מחיפה, שלישי: הרה"ג ר' אלימלך נתן נטע שליט"א, רביעי: הגבאי הרה"ח ר' אליעזר ווינד שליט"א, חמישי: הרה"ג ר' חיים מאיר שליט"א.

ראשון: הרה"ג ר' דוד שליט"א, שני: הגבאי הרה"ח

שליט"א: "אלע וואס דארפן ארויסגיין זאלן ארויסגיין", ואמרו יזכור, בסיום ערך הגבאי 'מי שברך לגדול הקהל', ואמרו אב הרחמים והפיוטים 'אשר בגלל אבות' שישו ושמוח' ואשרי. בסיום אמר מר"ש יהללו בנעימת הימ"נ, החזירו הס"ת לארון הקודש ומר"ש ירד מהבימה וניגש לפני התיבה.

מוסף - תפילת גשם

מר"ש לבש את הקיטל ואת היארמולקע הלבנה והאבנט הלבן ואת הטלית על השטריימל של כ"ק מרן מהר"א זי"ע, אחר נטל ידיו וניגש לפני התיבה ואמר את התפילה קודם תפלת גשם - 'הנני העני ממעש'.

מר"ש התחיל את חזרת הש"ץ בנעימה הנהוגה בתפוצות ישראל [וועלט'ס נוסח] עד לתפילת זכור אב. על יד מר"ש עמדו הרה"ג ר' פנחס פרידמאן שליט"א, והרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א לסייע בנוסח. כרוב השנים דילגו את הפיוטים שלפני 'זכור אב'. אחרי ברכת הקל הקדוש הוריד מר"ש את השטריימל.

בחזרת הש"ץ שמעו את קולו נאדר בקודש של מר"ש: "וטהר לבנו לעבדך באמת", "כי באור פניך נתת לנו" ברוב התעוררות.

מנחה

בסיום תפילת מוסף התפללו תפילת מנחה, מר"ש ניגש לפני התיבה. אשרי ובא לציון וברכה ראשונה ושניה של שמו"ע אמר מר"ש בנוסח מיוחד.

גם בעת תפילת מנחה שמעו את קולו בקודש בקול גדול "וטהר ליבנו לעבדך באמת" בהתעוררות גדולה.

בגמר התפילה אמרו את המזמור 'לדוד ה' אורי בקול ולאחר שאמרו היתומים^{טו} קדיש החלו לשיר ניגון הקפה א'. מר"ש רקד בצד מזרח מצד לצד כאשר פני קדשו אחוזות שרעפי אש קודש, כל הקהל שרו בקול גדול בעוז ובתעצומות כאשר מר"ש מעודד את השירה בידי הק'.

בהמשך השירה חבש מר"ש את השטריימל ופשט את הטלית לידי המשב"ק הבה"ח בערל גוטמאן נ"ו והמשיך לרקוד בכל עוז לזמן ממושך, אח"כ נעצר מר"ש והרה"ח ר' מרדכי פריעד שליט"א החל לשיר אחת שאלתי - הורנו ה' דרכך (ר' יוסף צבי ברייער). מר"ש

פשט את הקיטל והמשיך לעמוד על יד מקומו ופניו להבות. בסיום השיר פנה מר"ש לצאת והחלו לשיר הניגון 'ארשת שפתינו', מר"ש שר יחד את המילים ושרו את הניגון כמה פעמים. מר"ש יצא בשעה 5:35, בצאת מר"ש מההיכל התחילו לשיר את הניגון פתח שערי שמים, ליד ביתו נאווה קודש שרו אחת שאלתי (סקולען).

סעודת היום

מר"ש קידש על היין, ותיכף לאחריו נטל ידיו לסעודה.

שרו אמונים אשר נאספו, תפילת גשם, שישו ושמוח, גדל, במשך הסעודה דיברו מכך שמרן מהר"א זי"ע לא נהג במנהג הקפות שניות בשנות מגוריו באר"י (כפי שנהג האר"י הק' זי"ע באר"י).

שזה"ט נעילת החג

בשעה 9:30 נכנס מר"ש לעריכת השולחן הטהור 'צאן קדשים טיש'.

בכניסת מר"ש הגיש הר"ר חיים דוד לינשא שליט"א מאשדוד יחד עם בניו 'דג מעושן' גדול וכן הגישו הרה"ח ר' ישעי' פפערקארן שליט"א ממאנסי ונכדיו חלה ושני בקבוקי כהל 96% לכבוד היא"צ של אחיו הבה"ח יקותיאל יהודה ז"ל שחל בלילה.

מר"ש בצע את החלות, לאחר בציעת הפת נתן מר"ש חתיכת חלה להרה"ח ר' וועלוול פרסטר שליט"א שמצניע את החלה ומכין ממנה קוגל לשבת הגדול, וטעמו להורות על היחוד הנמשך מהימ"נ ועד לחג המצות. שרו מלך רחמן, מר"ש שתה יין.

אחר כך התקבצו הילדים ושרו אתה בחרתנו (ר' ירמיה דמן), ה'פאסטעך' הרה"ח ר' נתן פריד שליט"א קרא לעומתם בנוסח המקובל 'צאן קדשים' וכו'. אלפי ילדים עברו בסך מול פני הקודש במשך כחצי שעה, כאשר מר"ש יושב ומביט על פניהם של תשב"ר. בפארענטשע הראשונה שלימין מר"ש עמדו ילדים ששרו ניגונים רבים במשך כל העת, בניצוחו של הר"ר אברהם יהושע הערבסט שליט"א מנהל ארגון 'מפי עוללים'. לאחר ששרו וקרב פזורינו קרא ה'פאסטעך' שנית 'צאן קדשים', לאחמ"כ ניגש אל מר"ש ובירך לחיים והאציל מברכותיו כנהוג. לאחריו קרא בשלישית 'צאן קדשים' וכו'. הילדים המשיכו לעבור ושרו: בנה ביתך (באבוב).

טו. רק היתומים הילדים עמדו בסמוך למר"ש, ומר"ש פנה והביט עליהם בשעת הקדיש.

טז. בני חו"ל התפללו לפני כן בשעה 7:00 מעריב בהיכל וערכו את ההקפות בזריזות.

שלמים כנהוג. אח"כ הכניסו האליפטשעס וקרויט. שרו: **ויתיו, אמונים אשר נאספו** בניגון שמחה (ר' משה מאיר ראזנבערג), **שמו מפארים** (ר' ירמיה דמן), ובעת ששרו את הקטעים האחרונים של השיר מ'שבח מגדל עוז' (החלק העליון) היה מר"ש שריו בהתלהבות גדולה ומחא כף אל כף משך זמן רב, אח"כ חזרו על הקטע.

הכניסו מייערן צימעס לכבוד יו"ט. שרו: **וידעו, אחד יחיד ומיוחד - לית אתר פנוי מיניה**, שרו הניגון עשרות פעמים משך זמן רב כאשר מר"ש אחוז בדביקות ומעודד את השירה בידי הק' ביתר שאת וביתר עוז והציבור מתרומם טפח וטפחיים מעל הקרקע.

הכניסו קאמפאט צימעס [מאגסים]. שרו **אמונים אשר נאספו** בניגון בצאת ישראל (ה'דברי ישראל' ממודו'ץ).

מר"ש שתה יין ואיחל **ברכת לחיים: לחיים לחיים לחיים טובים ולשלום**, דער אייבערשטער זאל העלפן ס'זאל נשפע ווערן פאר יודישע קינדער כל מיני השפעות טובות, כל החסדים וכל הרחמים וכל הנחת, דער אייבערשטער זאל העלפן, די אלע תפילות וואס יודן האבן מתפלל געווען אין די טעג, אין די וואכן, אין די חדשים, די אלע מצוות וואס יודן האבן מקיים געווען, זאל אלעס זיין עולה לרצון, ס'זאל נתרומם ווערן קרן התורה וקרן ישראל, מ'זאל זוכה זיין צו לערנען די

ותגדלם (ר' יוסף משה כהנא), אהללה (סקווירא), ותן בנו (נאדבורנא), טוב לי. ה'פאסטעך' קרא שוב 'צאן קדשים' וכו', והמשיכו לשיר: האדרת והאמונה צו וועמען (וויז'ניץ), המלוכה והממשלה (וויז'ניץ), תורת ד' תמימה (עממי). ה'פאסטעך' קרא שוב פעם 'צאן קדשים' וכו', והמשיכו לשיר: אנא עבדא (החזן בנש"ק ר' משה לייב עהרבלך ז"ל), אחד יחיד (הרה"ק ר' מרדכי'לע מנאדבורנא), כי אנו עמך (לחן קודש), עד שסיימו לעבור. כ"ק מרן שליט"א נתן ל'פאסטעך' שירים לחלק לילדים: חלה, צימעס ויין. אח"כ ניגש להתברך הר"ר **אברהם יהושע הערבסט** שליט"א.

הכניסו פיש יאהך ולאחריו את הדגים, עמהם הכניסו גם את המגש עם הדג שהביא ר' **חיים דוד לינשא**. שרו: **זכור אב** (גשם), **אמונים אשר נאספו**, ולאחריו הורה מר"ש לשיר עוד פעם הניגון ושרו **בניגון לויבאוויטש**.

העמידו יין לרבני זקני אנ"ש ולאורחים מחו"ל.

הכניסו כהל 96% וטיבלו בו פרוסות חלה ושלחו לקהל, הכניסו את היאהך ולצידו המאכל 'טייגעכץ', מר"ש הכניס ממנו לתוך המרק. שרו: **יה"ר מלך רחמן, קל מסתתר, שישו ושמוחו בשמחת תורה** (ר' שלמה יעקב פריעד - ניגון על כל הפיוט), **שישו ושמוחו** (ר' ירמיה דמן).

הכניסו בשר עוף ובקר, וכן מגשים עם עופות 'אינדיק'

יז. וכן חילקו לילדים פעקלעך עם מיני מתיקה.

כן זרקו לילדים תפוחים (ב'מעלות שמחה' על יד היציאה מהגרויסע שטוב) כמנהגינו ע"פ המובא במדרש.

יח. כ"ק מרן מהר"ם מבילגורייא זי"ע מביא בכתבי הקודש שנהגו לאכול מאכל זה בשמחת תורה יחד עם המרק.

המאכל עשוי מבצק אפוי, ויש שני סוגים: אחד ממולא באטריות ואחד ממולא בכוסמת (קאשע). מביאם הר"ר משה אהרן רינגעל שליט"א.

הייליגע תורה און גיין אינעם ריבוננו של עולם'ס וועגן, מ'זאל זוכה זיין צו די גאולה שלימה במהרה. (אמן).

תורה. בתוך התורה קישר מר"ש את סוף התורה לתחילתה.

לאחר התורה בירכו ברכה מ"ז, כ"ק מרן שליט"א בירך על הכוס, הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א הגביה את הכוס. אחר ברכה מ"ז שרו **ניגון שמחה**.

אח"כ הכריז הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין שליט"א: "לשנה הבאה בירושלים", כאשר כל הקהל עונה אחריו ג' פעמים, ולאחריו חזר ואמר בהוראת הקודש: "לשנה הבאה בירושלים, לשנה הבאה בירושלים מיט משיח בן דוד". שרו **ניגון שמחה** (קארליו), ובסיום הניגון אמר מר"ש: "לשנה הבאה בירושלים בביאת משיח בן דוד במהרה".

לאחר מכן התפללו תפילת מעריב, לפני התיבה ניגש הרה"ח ר' וועלוול פרסטר שליט"א (יא"צ אביו).

אחר התפילה הכריז הגבאי הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין שליט"א בנוכחות מר"ש בענין הבחירות הקרובות - בהוראת הקודש:

אינעם נאמען פונ'ם רבי'ן זאל מאריך ימים זיין, אזוי ווי ס'איז ידוע לכל, אז דער הייליגער רב זכרוננו לברכה זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל האט געהייסן צו די וואהלן, אזוי ווי ס'גייט יעצט פארקומען די

וואהלן, און אזוי ווי ס'איז באוואוסט אז די גופי היהדות זענען תלוי אינעם כח פון די חרדי'שע נציגים, וואס שטייען על המשמר צו ראטעווען דער עולם התורה פון די עוקרי הדת, און מחזק זיין אלע יסודי היהדות.

על כן, בעהט מען פון יעדעם איינעם און איינעם זיך משתדל צו זיין מגביר צו זיין זייער כח, לפעול ולהפעיל און גיין וועלן פאר די רשימה יהדות התורה מיט די אות גימ"ל, לרומם קרן הקדושה.

אזוי בעהט מען אויך די אלע בעלי זכות בחירה פון חוץ לארץ וואס וועלן זיין דא אין די טעג פון די וואהלן, זאלן מקדים זיין אדער אפשטופן זייער צוריק פארן קיין חוץ לארץ, זיי זאלן אויך קענען גיין וועלן.

אין דעם זכות זאל יעדער איינער געהאלפן ווערן מיט אלע ברכות וואס דער רבי זאל מאריך ימים זיין וואונטשט אן, חיי אריכי, בני ברוכי, מזוני רויחי, א גמר חתימה טובה און א גוט געבענטשט יאהר מיט אלעם גוט'ן.

לאחר מכן יצא מר"ש - בשעה 12:10.

הבדלה ושטייערדיגע תורה

בשעה 1:05 נכנס מר"ש לגרויסע שטוב להבדלה,

לאחריו נשא מר"ש דברי הדרכה וחיזוק בעניינים שונים. תחילה פתח מר"ש בחומר ההשתמשות בסמארטפון שהוא מביא לעבירות חמורות, והמשיך מר"ש לעורר על כך שכל אברך צריך שיהיה לו מקום קבוע הן לתפילות והן לקביעות עיתים, ולהשתייך לחבורה ולקבוצה של אברכים חסידיים, אשר מעלתם גדולה לא רק ללומדים אלא אף לבעלי-בתים, ולא רק לאברכים אלא אף לנשים הדבר טוב ומועיל. כן ציין מר"ש שצריכים למנות מורי הוראות רבים בכל שטיבל ושטיבל, כפי הנצרך.

הגבהת הכוס: הבה"ח ישראל מנחם נחום נ"ו, מר"ש שתה את הכוס ובירך ברכת מעין שלוש, אח"כ חילקו מהיין לבקבוקים ששולחים לשטיבלעך בכל תפוצות אנ"ש בחו"ל, והגבאי הרה"ח ר' אליעזר ווינד שליט"א הקריא את שמות השליחים לכל שטיבל ושטיבל"ט.

אח"כ נעמד מר"ש על יד הסטענדער, ונשא מדברות קדשו הוראות והדרכות לקהל אנ"ש. מר"ש פתח ואמר בביאור מאמר חז"ל "בראתי יצה"ר בראתי תורה תבלין", שהתורה היא סגולה כנגד היצר הרע, שלא להיכנס עמו בוויכוחים על מה שהוא מפתה את האדם למצוא קולות והיתרים שונים, וזהו ה'תבלין' שבתורה.

בהמשך הדברים האריך מר"ש ונשא דברי הדרכה כלליים. תחילה הקדים מר"ש ואמר שבעצם היה אפשר

יט. רשימת השליחים:

אנטווערפן: מרכזי: הרה"ח ר' יעקב פרידמאן שליט"א, אהל משה: הדומ"ץ הרה"ג ר' שמואל מרדכי מאשקאוויטש שליט"א, בית אהרן: הר"ר משה גרינפעלד שליט"א, בית הלל: הרה"ח ר' יעקב בערגער שליט"א.

בארא פארק: שטיבל 39: הר"ר יהושע סיגל הי"ו, שטיבל 36: הרה"ח ר' נחום קליין שליט"א, שטיבל 15/50: הרה"ח ר' הערצקא ענגעל שליט"א, שטיבל 16: הר"ר אפרים פישל בר חורין הי"ו, שטיבל 9: הר"ר שלום וועבער הי"ו, שטיבל 43: הרה"ח ר' מרדכי פריעד שליט"א, שטיבל 18: הרה"ג ר' חיים אליעזר גרוסמאן שליט"א, שטיבל 15-43: הר"ר הערשל ב"ר מרדכי פריעד שליט"א, שטיבל 45: הרה"ח ר' אלימלך לאנגסאם שליט"א, בית יוסף שמואל: הרה"ג ר' הערשל ווייס שליט"א.

סטעטן איילענד: הר"ר אביגדור ב"ר אהרן פריעד הי"ו.

מאנסי: מרכזי: הרה"ח ר' אברהם קאטה שליט"א, ספרינג וואלי: הרה"ח ר' בנימין בערגער שליט"א, דיקעטער: הרה"ח ר' אהרן הערמאן שליט"א, וויאלע: הרה"ח ר' אפרים גרוסמאן שליט"א, מעין סט.: הר"ר ברוך אהרנסון שליט"א, ג'פרי: הר"ר אברהם יהושע וועבער הי"ו.

וויליאמסבורג: הרה"ח ר' יהושע פרידמאן שליט"א.

לונדון: נחלת שלמה: הרה"ח ר' יודל בוימגארטען שליט"א, מרכזי: הר"ר אבא חייא פריעד שליט"א, בית חיים ברוך: הר"ר פנחס חיים ווינד הי"ו, גאלדערס-גרין: הרה"ח ר' אליעזר ליפא לערנער שליט"א.

וועסטקליף: הרה"ח ר' חיים צבי גלנדואר שליט"א.

מאנטשעסטער: מרכזי: הרה"ג ר' יצחק יהודה ווינד שליט"א, אברכים: הר"ר אשר גראסקאפף שליט"א.

מונטריאל: מרכזי: הרה"ח ר' יעקב בויס שליט"א, בית יעקב: הר"ר אליעזר וואלף פאדווא שליט"א, אברכים: הדומ"ץ הרה"ג ר' חיים נטע גראס שליט"א, אברכים צעירים: הרה"ח ר' יעקב ראובן מושקוביץ שליט"א. קוט סט. לוק: הרה"ח ר' אהרן פריעד שליט"א.

ציריך: הרה"ח ר' חיים בלייכפעלד שליט"א.

מעלבורן: הר"ר יהודה לייב שטראסער הי"ו.

לעיקוואד: מרכזי: הר"ר נחמן זיגלמאן שליט"א, שלב ג: הר"ר אפרים גרוסמאן הי"ו, טאמס ריווער: הר"ר יצחק אהרן ברעזל שליט"א.

ווען: הר"ר לוי קערן שליט"א.

האברכים החשובים ההולכים
בדרך התורה והחסידות, ולא
בעיני הרחוב.

בסיום דבריו איחל מר"ש
מברכות קדשו, ולאחריהם הראה
להתחיל בניגון, ושרו **ניגון שמחה**

(וויז'ניץ).

אח"כ בירך מר"ש את הנוכחים בברכת פרידה:
כ'וואונטש אן פאר אלע יודן זאלן פאהרן געזונטערהייט,
זאלן זיין געזונט, מ'זאל טרעפן אלעמען געזונט, הצלחה
בכל העניינים, בכל מפעלותיהם. דער אייבישטער זאל
העלפן אלע יודן זאלן האבן פרנסה ברווח ובניקל, מיט
געזונט, מיט אסאך נחת (אמן).

מר"ש יצא בשירת **הבאגליטן ניגון** ובליווי אבוקות
של אור כנהוג, על יד הדלת שרו **שובו לכם לאהליכם**.
מר"ש יצא בשעה 1:30, לאחר יציאת מר"ש שרו אשרינו
מה טוב חלקנו.

לדבר על דברים רבים, אולם צריך
לכך הכנה מיוחדת ויישוב הדעת,
ושהדבר יהיה לאחר התייעצות
עם יועצים ומומחים, ומכיון שישנו
כיום 'צייטונג' משלנו, לכן יהיה ניתן
במשך הזמן לכתוב בו בהרחבה את
כל הנצרך.

מר"ש עורר שכל אחד יראה לשמר אצלו שלא ליפול
ח"ו מהמדריגות שבוודאי סיגל לעצמו במשך הימים
הנוראים העל"ט. והמשיך, שבכל זמן ועת מתחדשים
ברחוב מכשולות חדשים, והגם ש'חסידשע יונגעלייט'
מוצאים עצות איך להיזהר מכל המכשולות האלו,
אולם לכך זקוקים ליישוב הדעת ולחבורה טובה ומורי
הוראות הגונים בכדי להינצל מכל אלו, ועל מורי
ההוראה לדעת שמוטל עליהם לא רק לפסוק בשאלות
של איסור והיתר, אלא גם להורות דעת תורה ולהסביר
מהו דרך התורה ודרך החסידות בכל דבר וענין. וסיים
מר"ש, שעלינו לנסות תמיד למצוא חן רק בעיני

סנטר הדגים

רח' ינאי 7 חנות 19
מרכז מסחרי ביזנס סנטר
רובע ז' אשדוד
08-8657198

דגים טריים וקפואים

שרות ואיכות ללא התארים

לא איכות! וטריות!

איננו מתפשרים!!!

במחירים נוחים ושווים לכל כיס

המספר המנצח הוא:

08-8657198

באין מענה ניתן להשאיר הודעה ברורה בתא
קולי ואנו נכין לכם את הדגים כפי בקשתכם

{שירות משלוחים - באשדוד בלבד}

עקיבא פונפד

ג' בראשית - כ"ג תשרי - אסרו חג

כנהוג השאירו את המפה הלבנה על השולחן, לכבוד אסרו חג.

תפילת שחרית התפללו בחדר קבלת קהל. לפני חזרת הש"ץ הניח מר"ש תפילין לבחורי הבר-מצוה הבח' **יצחק ב"ר אברהם ישי הופמאן** מב"ב, הבח' **שלום ב"ר בערל הוכהייזער** מאשדוד, הבח' **יחיאל מיכל ב"ר עקיבא שבתי פונפדר** מאשדוד.

לאחר התפילה נכנס מר"ש לבית התפילה לברית מילה לבן הר"ר **חיים שלום פרידמאן** הי"ו מאשדוד (ב"ר ישראל מב"ב וחת"ר שמואל פולק מאשדוד).

לעת שקיעת החמה התפללו תפילת מנחה.

בשעה 10:10 נכנס מר"ש לבית התפילה לתפילת מעריב. לאחמ"כ עברו בני חו"ל רבים להיפרד.

וואס דארפן האבן א רפואה זאלן האבן א רפואה שלימה, דער אייבערשטער זאל העלפן די קינדער די אייניקלעך זאלן זיין געזונט און שטארק, און מגדל זיין לתורה ויראת שמים ולמידות טובות, חתונה מאכן בניקל. דער אייבערשטער זאל העלפן פרנסה בהרחבה ובניקל, מיט הצלחה בכל הענינים ברוחניות ובגשמיות (אמן).

אח"כ עברו האברכים יחד עם צאצאיהם ומר"ש איחל לכל אחד מהם בפרטות. סיימו בשעה 12:20 ומר"ש יצא מהגרויסע שטוב.

ד' בראשית - כ"ד תשרי

תפילת שחרית התפללו בחדר קבלת קהל. לפני חזרת הש"ץ הניח מר"ש תפילין לבחורי הבר מצוה הבח' **מאיר ב"ר ישכר בעריש אהרנפעלד**, הבח' **יונה ב"ר עקיבא משה טויבער** מב"פ, והבח' **אליהו ב"ר ישעיה שפרונג** מב"פ.

לאחר התפילה נכנס מר"ש לבית התפילה לברית מילה לבן הר"ר **אליעזר צבי מאייער** הי"ו (ב"ר משה דוד מאנטווערפן וחת"ר אהרן בר"ש לוי).

אחר כך התפללו מנחה.

בשעה 12:10 התפללו תפילת ערבית. לאחר התפילה קיבל מר"ש קהל לברכה ולישועה. תחילה נכנס הגאון ר' **אהרן שיק** שליט"א גאב"ד אנטווערפן עם פתקא דרחמי, לאחריו נכנסו כמה מזקני אנ"ש תושבי חו"ל

קבלת קהל

בשעה 10:45 נכנס מר"ש לגרויסע שטוב לקבל קבוצה גדולה של בני חו"ל יחד עם משפחותיהם לברכה ולישועה. מר"ש קרא את הקוויטלעך ולאחמ"כ בירך ברכה כללית לכל הנוכחים: **דער אייבערשטער זאל העלפן עטס זאלטס זיין געזונט און שטארק און האבן לאנגע גוטע געזונטע יאהרן, בריאות השלימות און אלע**

התפילה נכנס מר"ש לבית התפילה לברית מילה לבן הר"ר משה לאנגסאם הי"ו מנוף הגליל (ב"ר אברהם דוד וחתה"ר יחיאל מאיר פאנעט מב"ב).

לאחר התפילה נכנסו אלו המביאים פירות בכל ערש"ק, הר"ר פייבל אופמאן שליט"א ממאנטשעסטער עם ב' חלות גדולות וי"ב חלות שהביא ממאפייתו, הר"ר שמואל מנחם פרלשטיין הי"ו עם מאפים ממאפייתו.

מכתב קודש אחר השטייעדיגע תורה

מכתב קודש שכתב כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א כהמשך וכהוספה לדברים שנשא מר"ש בשטייעדיגע תורה, עם דברי הדרכה והוראות שונות להתחזקות, בו מעורר ומחזק מר"ש את קהל עדת אנשי שלומינו בעניינים העומדים על הפרק ובעניין קביעות מקום לתורה ולתפילה, איסור שיחה בשעת התפילה, סעודה שלישית, שינון הלכה, לחזור על הלימודים ולהיבחן, מינוי מורי הוראה, בתי מדרשות חבורת וקבוצות לאנשי שלומנו, בגנות ההשתמשות בסמארטפון, להסתובב בין אברכים יראי ה', חיים של אושר, הכרת הטוב וסיוע להחזקת מוסדות תורה וחסד, הכרת הטוב למחנכים, וצניעות הלבוש לנשים:

וכן מחותנים המשיאים את צאצאיהם בתחילת החודש הבעל"ט. אחר כך נכנס מר"ש לעזרת נשים שע"י בית התפילה בבית מר"ש לקבל קבוצה מבני חו"ל ומשפחותיהם.

אח"כ ניגש הר"ר הערשל פרידמאן הי"ו מאנטווערפן עם יין עבור תומכי הת"ת בעיר ומר"ש בירכס.

ה' בראשית - כ"ה תשרי

תפילת שחרית התפללו בחדר קבלת קהל. לפני חזרת הש"ץ הניח מר"ש תפילין לבחורי הבר-מצוה הבח' חיים מרדכי ב"ר שמואל גראס ממאנסי, הבח' מנחם מענדל ב"ר אהרן חיימאוויטש מב"פ, והבח' יקיר ב"ר דוד מנשה ביגעלאייזען מב"פ.

בעליות כובדו - כהן: הר"ר שמואל גראס שליט"א ממאנסי, לוי: הר"ר יוסף יהושע פולק הי"ו, שלישי: הר"ר מנחם נתן פרידמאן הי"ו (הולדת הבן). הגבהה: הר"ר דוד מנשה ביגעלאייזען הי"ו מב"פ, גלילה: הר"ר אהרן חיימאוויטש הי"ו מב"פ.

לאחר התפילה נכנס מר"ש לבית התפילה לברית מילה לבן הר"ר שמשון הורוביץ הי"ו (ב"ר מאיר אריה מאשדוד וחת"ר יעקב ראובן גרינוואלד).

לעת שקיעת החמה התפללו תפילת מנחה, בקומה העליונה.

בשעה 10:30 התפללו תפילת מעריב לאחמ"כ נערכו חאלאקעס בקו"פ. כן נכנס הר"ר נחמן זיגלמאן שליט"א גבאי המעמדות בעיר לעיקוואד עם מעות המעמדות, מר"ש בירך ייש"כ ואיחל: "הש"ת יעזור לכל הכתובים כאן ולכל ישראל, בני ברוכי חיי אריכי ומזוני רוויחי".

ערש"ק בראשית - כ"ו תשרי

תפילת שחרית התפללו בחדר קבלת קהל. לאחר

בס"ד, אסרו חג הסוכות תשפ"ג לפ"ק

שלי' וברכה למע"כ ידידינו ואנשי שלומנו שליט"א די בכל אתר ואתר הע"י.

כאשר התאחזה השעה במוצאי שמח"ת וקיצרתי במקום שיש להאריך, על כן הנני בזה בכתובים בדברי חיזוק והדרכה כמנהג אבוק"ק, ואלו דברים שאין להם שיעור למעלה אבל יש להם שיעור למטה, ולשומעים יונעם ותבוא עליהם ברכת כל טוב בחיי אריכי, בני ברוכי ומזוני רויחא, ולכל מילי דמיטב.

הנה זכינו לימים קדושים שעל"ט בחודשים אלול ותשרי ובוודאי שכל אחד ואחד זכה להתעלות, וכעת צריך לעמוד על המשמר להמשיך את ההתעלות והדרגה הרוחנית הגבוהה גם לימים הבאים, וכדברי הרה"ק מהרצ"ה מזידיטשוב זי"ע שלילות החורף יש להם קדושת חול המועד, ועל ידי שמתנהגים כראוי זוכים להרגיש בכל ימות השנה את קדושת הימים הקדושים שעל"ט, ובוודאי שצריך ליזהר שלא ליפול ח"ו מטה.

קביעות מקום לתורה ותפילה

יסוד היסודות הוא, שכל אברך צריך לקבוע מקום קבוע לתורה ולתפלה, באחד מבתי המדרשות דחסידי בעלזא שבעירו, בין בימות החול ובין בשבת קודש, מדי יום ביומו חוק ולא יעבור, ושלא יהיה כדרך מקרה לתפוס מנינים ושיעורי תורה, אלא באופן של קביעות.

ואבקש מאוד מכל או"א לקבוע שיעורי תורה קבועים בין כותלי ביהמ"ד דייקא, ואם יש בידי אברכי כולל לקבוע חברותא בשעה המיועדת לקביעות עתים לתורה ללמוד עם בעלי בתים, תבוא עליהם ברכה.

גם יש להקפיד שכל הנהגות השטיבלעך יהיו כפי המקובל במסורת מאבותינו, בלי שום שינויים כלל ח"ו, וגם על הציבור באי ביהמ"ד להקפיד על הלבוש ועל הנימוס בביהמ"ד כמקובל מקדמת דנא ושלא לפרוץ גדר ח"ו.

איסור שיחה בשעת התפילה

יש להעמיד גבאים בכל השטיבלעך להשגיח שלא ידברו בשעת התפלה מתחילתה ועד סופה ובשעת קריאת התורה, ומהנכון לגעור בהולכי קרנות בביהמ"ד או במבואות שמפטטים דברי הבל בשעת התפלה וגורמים לחילול שם שמים נורא מאוד, ה' ישמרנו ויצילנו, ומוטב שלא יבואו לביהמ"ד כלל ממה שיבואו באופן הנ"ל, ויש לחזק את ידי הגבאים העומדים על משמרת הקודש.

סעודה שלישית

סעודה שלישית היא עת רעוא דרעוין, וכבר האריכו בספה"ק בגודל יקרת הזמן הזה, ולכן אבקש מאד מכל באי שערינו, שיערכו סעודה זו ברוב עם בשירות ותשבחות ודברי תורה ובדיקות הבורא, ושלא לעסוק בזמן קדוש זה בדבר הבל ושיחות סרק.

שינון הלכה

כאשר מתחילים בימים אלה בסדר לימוד "הלכה יומית" ללמוד את הכרך השני של ספר "משנה ברורה" על שו"ע או"ח, ורובו ככולו הלכות הנוגעות למעשה תמידין כסדרן, על כן כל ערום יעשה בדעת להצטרף ללימוד זה, למען ידעו את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו.

לחזור על הלימודים ולהיבחן

הנה זכינו בשנים האחרונות שאברכים ובעלי בתים משקיעים מזמנם גם לחזור על תלמודם ולהיבחן בכתב, הן לומדי סדר הדף היומי, והן לומדי חברת "אהבת תורה", והן בסדר לימוד הלכה יומית, וכן בשאר לימודים, וזהו דבר גדול מאוד נעלה, שעל ידי כך תלמודם מתקיים בידם, וזוכים להתחבר באמת אל התורה ולנותן התורה ולחיות חיי תורה, אשרי להם ואשרי חלקם, ומה טוב שכל אחד ואחד יצטרף לזה, הן שבט ישכר והן שבט זבולון. ומה טוב יעשו, לצרף לכך גם את לומדי הכוללים, להיבחן באופן קבוע על סדרי הלימודים במקומות הנ"ל, וכן אקרא בזה לבחורי הישיבה"ק להיבחן על תלמודם במסגרת הארגון "צורבא" כדי שיהיה לתלמודם כמונח בקופסא.

מינוי מורי הוראה

ב"ה שזכינו זה כמה שנים להקמת הוועד למינוי דיינים דקהל מחזיקי הדת, ובס"ד מתמנים אברכים יראי ה' תלמידי חכמים מופלגים לכהן כמורי הוראה בקהילתנו הק', ובכן אבקש בזה, למנות מהם מורי הוראות בכל בתי המדרשות דחסידי בעלזא. בביהמ"ד שיש ציבור קטן די במו"צ אחד, ובביהמ"ד שיש בו ציבור גדול, כדאי שיהיו כמה מוצי"ם כפי גודל הציבור. ואין די בזה שהמו"צים יענו לשואלים מה שנפסק להלכה בשו"ע, רק נחוץ מאוד שידעו בכל ענין העולה על הפרק מהי דרך התורה ודרך החסידות, ולעמוד על המשמרת בכ"ע.

בתי מדרשות וחבורות [קבוצות] לאנשי שלומנו

התולית כי לנוכח ריבוי הציבור עמלו העסקנים להעמיד מתכונת וסדר קבוע של ייסוד בתי מדרשות ומינוי מוצי"ם ומשפיעים, וזהו תיקון גדול לטובת האברכים, כי בדורנו אנו נחוץ מאוד שכל אחד ישתייך לחבורה של בני גילו ולעבדו ית"ש בצוותא חדא עם יראי ה', איש את רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק.

ולכן אכן טוב הדבר לייסד בכל הערים שטיבלעך לאברכים בני אותו גיל שבו יתאגדו האברכים לחבורה אחת במסגרת השטיבל. במקומות שיש בשטיבל ציבור גדול, נכון לייסד כמה חבורות למטרה זו.

יש להעמיד משפיעים שיעמדו בראשות השטיבל או החבורה, שיעמדו בקשר עם האברכים להיות להם לאוזן קשבת ושיוכלו להתייעץ אתם בשאלות ולבטחים בעניני השקפה והדרכה

והנהגת הבית בדרך התורה והחסידות, וכל זה הינו טובה גדולה לאברך ולב"ב וליוצ"ח. ולכן אבקש מאד מאת האברכים לסייע לבצע ענין זה, ולשתף פעולה עם העסקנים הממונים על כך בכל עיר ועיר, לטובתכם ולתועלתכם, ולהרבות פעלים להכניס רוח של חיות וקדושה בין כותלי ביהמ"ד ובקרב בני החבורות, כדי שאכן יפיקו מזה תועלת מרובה ולהתעלות ברו"ג בדרכי התורה והיראה והחסידות.

חברות

בנוסף, טוב הדבר שכל אברך יהיה חבר ב"חברה" המתכנסת פעם בשבוע ללימוד קבוע בסדר מוסר או חסידות ולמטרת התעלות בעבודת ה', ואף מי שאינו זוכה תיכף להרגיש את הנחיצות בזה, עליו לדעת שיש בזה תועלת גדולה, ואם יתמיד בכך, יזכה במשך הזמן לטעום את טעמה הטוב, הן להישמר מכ"מ והן לעזר וסיוע בכל דבר מצוה ובכ"ע.

ענין זה מיועד הן לבעלי בתים והן לאברכי כולל וכדו', וכבר אמרנו שזה טוב גם לנשות אנשי שלומנו להתאסף מדי פעם בחבורה בצוותא חדא, כי אלו שכבר עשו כן, ראו את גודל התועלת כי טוב הוא.

סמארטפון

בענין הכלי הנקרא סמארטפון, גם כשיש עליו סינון (פילטער), ואף שאי אפשר לומר שזה איסור או עבירה, אבל מי שמשתמש בזה, זה עלול להביאו אל העבירות החמורות ביותר, ולכן שומר נפשו ירחק מכלי זה ומכל כלי הטכנולוגיה למיניהם, וגם מי שיש לו הכרח להשתמש בזה, ימעיט את ההשתמשות רק כפי ההכרח לצרכי פרנסתו וכדו', וכל שכן שאין להשתמש בזה בבית המדרש ובבית, ולכן יחזיק בכיסו מכשיר טלפון אחר המיועד לדיבור בלבד, להשתמש בו בענינים שאינם לצורך פרנסתו.

להסתובב בין אברכים יראי ה'

לדאבוננו הרחובות פרוצים מאוד, ואין לך יום שאין קלקלתו מרובה מחברו עם נזקים חדשים, וב"ה שאברכים ההולכים בדרך החסידות ומסתובבים בקרב יראי ה', מוצאים תמיד דרכים כיצד להתמודד ולהתרחק מכל הפגעים החדשים הנ"ל.

אך היסוד הוא, שהאברך לא יחפש למצוא חן בקרב אנשי הרחוב, רק יחפש את קרבתם של עובדי ה' השוקדים על משנתם בתורה וביראת שמים ובחסידות ולמצוא חן בעיניהם.

חיים של אושר

כאשר זכינו בשנים האחרונות שהארגון הנכבד "חיים של אושר" באר"י ובחו"ל מכשירים מדריכים ומדריכות שילוו את החתנים ואת הכלות של אנשי שלומנו להקים את ביתם בדרך התורה והיראה והחסידות באהבה ובשלו' וברעות, ויש בזה כמה מעלות טובות שאין כאן המקום לפורטם, על כן החכם עיניו בראשו וישלח את בניו ובנותיו שהגיעו לפרק זה אך ורק

למדריכים ומדריכות הממונים מטעם הארגון הנ"ל ויזכה בעז"ה לרוות רוב נחת דק' מכל יוצ"ח.

הכרת הטוב וסיוע להחזקת מוסדות התורה והחסד

יש להכיר טובה ולסייע בגוף ובממון ובדברי חיזוק ועידוד לכל העסקנים הנושאים בעול החזקת המוסדות הק' דחסידי בעלזא, הן מוסדות החינוך והן מוסדות החסד, הן בארץ ישראל והן בחוץ לארץ.

צרכי המוסדות וצרכי הציבור הם מרובים, ונשיאת העול קשה מאוד, ויש שהם נאנקים תחת העול הכבד ושנתם נודדת מרוב לחץ, והם פועלים בדביקות להשיג את המטרה של הרמת קרן המוסדות, וזהו חוב קדוש לעמוד לימנם כאמור, ובוודאי שלא להפריע להם או לגרום להם רפיון ח"ו.

ועל כולנה, לסייע למרכז מוסדות בעלזא באר"י, וכפי שכבר אמרנו פעמים הרבה שהם בריח התיכון של חסידות בעלזא כולה, ויש לסייע להם הן בהחזקת המוסדות מדי חודש בחודשו והן בהוצאות המרובות לנוכח ריבוי התלמידים בלעה"ר והתפתחות המוסדות ופתיחת סניפים חדשים וכדו'.

ובכלל הדבר אבקש עוד מכל אשר רוח בו והוא מרגיש שיש לו כישרון ויכולת לנדב מזמנו ומיכולתו למען הציבור, אם בצרכי מוסדות התורה ואם במעשי צדקה וחסד, ואם זה בעלי תפקידים רוחניים כדוגמת משפיעים, מחנכים וכדומה, אז במטותא לפנות לממונים על ענין זה ולהצטרף למתנדבים היקרים בעם הפועלים למען הציבור בלבב שלם, ושכרו מובטח בזה ובבא.

הכרת הטוב למחנכים

אין זה סוד שכל אחד שואף ומתפלל ומקווה שבמוסדות החינוך שבו מתחנכים צאצאיו יכהנו המחנכים הטובים יותר שיחנכו את בניו לתוי"ש בלב ונפש מתוך חיות דקדושה ושמחה של מצוה וכו', ושיהיו דוגמא אישית של עובדי ה' ביראה ובאהבה, ולכן נחוץ מאוד שהמחנכים יקבלו את משכורתם כראוי כדי שיחפצו לכהן בתפקיד זה, וב"ה שהעסקנים משתדלים בזה, אך יותר מכך נחוץ, שההורים יביא בפני המחנכים את הערכתם ויכירו להם טובה ותודה וברכה, כדי שיהיה להם חשק להמשיך במלאכת שמים זו שהיא מן הקשות שבמקדש.

יש הרבה מחנכים שעזבו את תפקידם בגלל שלא הרגישו מספיק הערכה מצד ההורים, ויש לתקן הדבר, ויפה שעה אחת קודם, כדי שיהיה זה תפקיד נחשק ומכובד ויוכלו למצוא בניקל מלמדים ור"מים בני תורה ויראי ה' המתאימים לתפקיד קדוש זה, ובידכם הדבר תלוי.

וכמו כן, אבקש מאוד מכל מי שמרגיש שהוא מוכשר להיות מלמד תשב"ר ולהנחיל לתלמידים אהבת תורה ויראת שמים ומדות טובות, שיציע את עצמו לתפקיד זה בפני הנהלת הת"ת, כדי שיוכלו ילדי אנ"ש להתחנך אצל מלמדים מאנ"ש, והיתרון בזה ברור.

צניעות הלבוש לנשים

ענין צניעות הלבוש הוא מהדברים שיש להתחזק בהם תמיד, כי יצר הרע מסית ומפתה כל הזמן ללכת אחרי המאדע"ס החדשים אשר לא שערום אבותינו, ולכן אבקש מאוד להתחזק בענין זה, הן בצניעות הבגדים והן בצורת פיאות הראש והכיסוי שעליהן, שיהיה הכל באופן הראוי והנכון כפי כללי וגדרי ההלכה והחסידות.

ותיתי להו לעסקנים שנכנסו לאחרונה בעובי הקורה לעסוק בענין זה, וזכות הרבים תלויה בהם ויבואו על הברכה, ויש לחזק את ידיהם ואת פעליהם.

יתן השי"ת שנזכה כולנו לשנת ברכה והצלחה ברוחניות ובגשמיות, שנת הרמת קרן התורה והיראה והחסידות, שנת הרמת קרן קוב"ה, ונזכה לגאולה שלמה בב"א.

ה' י"ז יס"ז ב"א קה"צ א"ס

שב"ק בראשית - ב"ז תשרי שבת בראשית

בשירת הניגון ישמחו.

לפני שבת החליפו את הפרוכת הלבנה על ארון הקודש והמפות הלבנות על הבימה ועל עמוד הש"ץ, ופרשו את הרגילות של ימות השנה.

שוה"ט ליל שבת

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א נכנס לגרויסע שטוב לעריכת השוה"ט בשעה 10:55.

בהגבהת הכוס לקידוש כובד: הרה"ח ר' משה ביגעלאייזען שליט"א מב"פ.

על השולחן היו ערוכים י"ב חלות שהביא הר"ר פייבל אופמאן שליט"א ממאנטשעסטער ממאפייתו, לפני 'אתקינו סעודתא' בירך מר"ש על הבשמים, כפי מנהגינו טיבלו את החלה בדבש.

לאחר בציעת החלה שרו: אתה קדשת, שלך הם עבדיך, אשרי איש שלא ישכחך, אחת שאלתי, כל מקדש,

מנחה וקבלת שבת

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א נכנס להיכל לתפילת מנחה בשעה 6:00, לפני התיבה ניגש הדומ"ץ הג"ר פנחס לייבוש פאדווא שליט"א גאב"ד 'שומרי הדת' באנטווערפן (ששהה על שב"ק בצה"ק).

לקבלת שבת ניגש לפה"ת הבע"ת הרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א, על 'לא תבושי' שרו ניגון שמחה (ישמחו במלכותך העליון).

לאחר התפילה עברו לאמירת א גוט שבת, מר"ש יצא

הכל יודוך, הקשיבה אדון, ישמחו, לקל אשר שבת.

כנהוג הכניסו גם את מאכלי הימים הנוראים: יחד עם הדגים הכניסו כרת'לעך, עם הבשר הכניסו את הסימנים וכן הכניסו כריין.

העמידו יין לאורחים מחו"ל ולבעלי השמחות.

הביאו צלחת קאמפאט נוספת מיוחדת עם פירות נוי סוכה (כנהוג בשבתות בראשית, נח ולך לך), מר"ש בירך בופה"ע על הרימון החי שבתוך הקאמפאט.

ברכת לחיים: דער אייבערשטער זאל העלפן פאר יודישע קינדער כל מיני השפעות טובות, כל החסדים וכל הרחמים וכל הנחת, יודישע קינדער זאלן געהאלפן ווערן בחיי אריכי בני ברוכי ומזוני רויחי, ס'זאל נתרוםס ווערן קרן התורה וקרן ישראל במהרה. (אמן)

'מנוחה ושמחה' שרו בניגון וואלס מר' שלמה קאליש.

תורה

"ברכו באור פניו של אדם" - אף מי שבכל ימות השבוע אינו ראוי לאור פנים מצד מעשיו זוכה בשבת לאור פנים מכה מחילת העוונות ומתקיים אצלו לכל השבוע הבא

פרנס הקובץ: הרב מאיר ברודי שליט"א - מעלברוק, לרגל שמחת נישואי בתו עב"ג החתן כמר צבי ישעיה מאנהייט נ"ו למז"ט ובשעטומ"צ
פרנס הקובץ: הרב מאיר צבי פולק שליט"א - בארא פארק, לרגל שמחת אירוסיו בתו למז"ט ובשעטומ"צ

לאחר התורה שר הרה"ג ר' יוסף צבי קאטה שליט"א מאשדוד את הניגון 'אז ביום השביעי' בניגון המקובל חזן וקהל, אח"כ שרו ותמיד נספר.

בברכהמ"ז כובד הגאון ר' נחמן רוטנר שליט"א מב"ב אב"ד חליסה (ששה על שב"ק בצה"ק).

אחר השלומ"ז קם מר"ש לרקוד כנהוג בשבת בראשית, שרו את הניגון ששרו על לא תבושי.

מר"ש יצא בשעה 1:00 בשירת הניגון הכל יודוך.

צפרא דשכתא

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א נכנס להיכל לתפילת שחרית בשעה 10:05, לפסוד"ז ניגש לפני התיבה הר"ר שמואל זאב שווארץ הי"ו, לשחרית ניגש לפה"ת הבע"ת הרה"ג ר' פנחס פרידמאן שליט"א, על 'קל אדון' שרו ישמחו, שרו 'ממקומך'.

הוצאה והכנסה: המחותן הרה"ח ר' מאיר דמן שליט"א מב"ב. מר"ש עיטר את ספר התורה בכלי הקודש לכבוד שבת בראשית ושבת מברכים.

כבעל קורא שימש הרה"ג ר' אהרן שטערנליכט שליט"א, כנהוג קראו לשבעה קרואים בלבד.

כהן: הרה"ג ר' ישראל אריה זילביגער שליט"א מאנטווערפן רב ביהמ"ד 'מוריה' (ששה על שב"ק בצה"ק), לוי: חבר הביד"ץ הגה"צ ר' חיים פסח הורוביץ שליט"א מאשדוד, שלישי: הדומ"ץ הג"ר פנחס לייבוש פאדווא שליט"א גאב"ד 'שומרי הדת' באנטווערפן, רביעי: הרה"ח ר' משה ביגעלאייזען שליט"א מב"פ (יא"צ אביו), חמישי: החתן יצחק זאב ב"ר ירמיה יחזקאל דמן נ"ו, כ"ק מרן שליט"א עלה בעליית שישי [חמישי בחומשים - שבעין], שביעי - אחרון: הרה"ג ר' שאול פרענקל שליט"א ראש ישיבת 'שוקדי תורה' (יא"צ אמו).

מפטיר: המחותן מנכ"ל ביהמ"ד הגדול הר"ר ירמיה יחזקאל דמן שליט"א. ולאחריו כיבדו מר"ש לגשת למוסף לפני התיבה.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א עשה הגבהה כנהוג, ולאחר מכן גללו את הס"ת לפרשת לך לך והסובבים קראו את פסוקי הבטחת הקב"ה לאברהם אבינו "... והפריתי אותך במאוד מאוד ונתתיך לגוים ומלכים ממך יצאו"כא. גלילה: הדומ"ץ הרה"ג ר' פנחס ווינד שליט"א מלעיקוואד.

לאחר מכן בירך מר"ש את החודש.

למוסף ניגש לפני התיבה המחותן מנכ"ל ביהמ"ד הר"ר ירמיה יחזקאל דמן שליט"א.

לאחר התפילה עברו הציבור לאמירת א גוט שבת, מר"ש יצא בשירת הניגון ביום השבת.

קידוש

הקידוש נערך בחדר קבלת קהל, בהגבהת הכוס לקידוש נתכבד: העסקן הר"ר יעקב יחזקיה שפירא שליט"א יו"ר קהילתנו הק' במונטריאול.

הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א הביא קוגעל לרגל הקידוש לחתן בראשית.

שרו: אז ביום השביעי (ר' שלמה יעקב פריעד), לקל אשר שבת (ר' יוסף צבי ברייער), ישמחו, מזמור שיר.

מר"ש איחל לחיים להרה"צ וציבור הנוכחים.

מיטאג טיש

יעקב פריעד שליט"א, והורה לשיר את הזמירות בניגוני ההקפות. שרו הניגונים על פי הסדר - על 'ברוך קל עליון' ניגון הקפה א' וכן הלאה, על 'דרור יקרא' ניגון הקפה ו' ולאחר שסיימו המילים חזרו על הניגון כמה פעמים.

תורה

העצה להתגבר על היצר המונע מלשוב בתשובה היא לשוב תחילה על המצוות שלא היו בשלימות והעצה להתגבר על הקושי שבהתחלה לשוב בתשובה מאהבה שעל ידה זדונות נעשות כזכויות ואין זו התחלה

זכות בקובץ: הרב הערשל וועבער שליט"א - קוט סט. לוק; לרגל שמחת לידת בנו למז"ט
זכות בקובץ: הרב וואלף לייב העניג שליט"א - מאנסי; לרגל שמחת לידת בנו למז"ט

בסוף התורה הזכיר מר"ש ששבת בראשית היא עדיין באמצע הימים הנוראים ובירך בברכות: **דער אייבערשטער זאל העלפן, מ'הייבט אן א נייע יאהר נאך די הייליגע טעג, מ'איז נאך אינמיטן די הייליגע טעג - שבת בראשית, דער אייבערשטער זאל העלפן ס'זאל זיך אנהייבן דאס נייע יאהר ביראה ובאהבה ובשמחה, מ'זאל מקבל זיין די עול תורה ומצוות באהבה וביראה ובשמחה, ס'זאל נתרומם ווערן קרן התורה וקרן ישראל, דער אייבערשטער זאל העלפן - זאלן אלע יודן וואס טוהען די רצון השם, די תורה, די תפלה, די מצוות ומעשים טובים, זאלן נתעלה ווערן למעלה למעלה, און אלע רשעים זאלן האבן א מפלה, ס'זאל נתרומם ווערן קרן התורה וקרן ישראל, מ'זאל זוכה זיין צו די גאולה שלימה במהרה (אמן).**

אחר התורה שרו יהי ד' אלוקינו עמנו... ויהיו דברי אלה, ומר"ש הורה לחזור על הניגון. שרו כנהוג ג"פ 'אמונים אשר נאספו' מר"ש הורה לנגן בלחנו של הרה"ג ר' יוסף צבי ברייער שליט"א כל שלושת הפעמים. אשא עיני שרו בניגון בהקפה השביעית ששרו בבעלזא ומר"ש היה בהתלהבות.

חילקו לעכטיגע פיש.

מר"ש בירך על הכוס, הגבהת הכוס: הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א. לאחר ברכה מ"ז התחיל מר"ש ניגון שמחה (ליובאוויטש) וקם לרקוד.

לתפילת מעריב ניגש לפני התיבה הרה"ח ר' חיים

מר"ש למד עם הנכדים את הקטע מספה"ק 'אוהב ישראל' עה"פ ויאמר אלוקים תדשא, שהארץ מסרה עצמה לעבור על ציווי הקב"ה בכדי להקל מעונש האדם כאשר יחטא ויעבור על ציווי הבורא.

כשנכנסו המנגנים לנגן בסעודה, הודה מר"ש להרה"ג ר' אהרן שטערנליכט שליט"א על הקריאה בתורה.

שרו: ישמחו (ה'אמרי אש' ממודז'יץ זצ"ל), על ברוך קל עליון שרו ניגון הקפה - מודז'יץ (ה'אמרי שאול זצ"ל).

בברכה מ"ז נתכבד הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א, אחר ברכה מ"ז שרו ניגון שמחה (צאנז).

מנחה

מר"ש נכנס לגרויסע שטוב לתפילת מנחה בשעה 6:30, לפני התיבה ניגש הרה"ח ר' ישראל אריה בערגער שליט"א מב"פ.

הוצאה והכנסה: הרה"ג ר' שלום גרינפעלד שליט"א אב"ד אלכסנדר אנטווערפן (ששה על שב"ק בצה"ק). הרה"ג ר' אהרן שטערנליכט שליט"א קרא בתורה.

כהן: העסקן הר"ר חיים פרידמאן הי"ו מב"פ, לוי: העסקן הר"ר מרדכי לנדאו שליט"א (יא"צ אביו), שלישי: הרה"ח ר' חיים פארבער שליט"א ממונטריאול.

הגבהה: העסקן הר"ר יעקב יחזקיה שפירא שליט"א ממונטריאול, גלילה: העסקן הר"ר הערשל שפירא הי"ו מב"פ.

לאחר התפילה אמר מר"ש על מקומו 'ברכי נפשי'.

רעווא דרעוויין

מר"ש בצע את החלה שהביא הר"ר פייבל אופמאן שליט"א ממאנטשעסטער ממאפייטו וטיבלו בדבש, כנהוג טיבל כל חלה ששלחו ליושבי השולחן עד שכלה הדבש. מר"ש שלח מהחלה למחותן הר"ר ירמיה יחזקאל דמן שליט"א. לאחר בציעת החלה שרו אתה אחד בניגון אופרה.

שרו 'אודה'²². לפני הדגים קרא מר"ש להר"ר שלמה

כב. אחר הדגים ניגשו כמה אורחים מחו"ל להיפרד טרם שובם לביתם.

כג. בעלי המנגנים הקבועים התחילו את הזמירות, 'ברוך קל עליון' - הרה"ג ר' ירמיה דמן שליט"א, 'כי אשמרה' - הרה"ח ר' מרדכי פריעד שליט"א, 'שבת היום' - הר"ר פנחס קליין שליט"א, 'יום זה מכובד' - הר"ר אלטער מאיר קאליש שליט"א, 'יום שבתון' הר"ר שלמה יעקב פריעד שליט"א, 'דרור יקרא' - כ"ק האדמו"ר משאץ שליט"א.

ליד הדלת עצר מר"ש לריקוד נלהב ונשגב בניגון שובו לכם.

בכניסת מר"ש לבנא"ק ניגשו העסקנים הר"ר חיים פרידמאן הי"ו והר"ר הערשל שפירא הי"ו מב"פ, מר"ש העניק להם נוי סוכה.

בבנא"ק נכנס הרה"צ רבי אהרן מרדכי שליט"א להיפרד לקראת נסיעתו לפנות בוקר לארה"ב לעמוד בראש המעמד האדיר 'בנין עולם' - הנחת אבן הפינה לבנין מבצר הכוללים בעיר בארא פארק שתיערך ביום ראשון הבעל"ט.

אחר מעריב ניגשו אנ"ש בני חו"ל להיפרד לשלום.

מר"ש הבדיל על הכוס, הגבהת הכוס: הרה"ג ר' יצחק יהודה ווינד שליט"א ממאנטשעסטער, לברכת המבדיל: העסקן הרה"ח ר' בערל העכט שליט"א מוויליאמסבורג.

אחר הבדלה שרו הזמירות, אמרו ויתן לך.

אחר שעברו לברכת גוט וואך, רקד מר"ש עם החתנים, סיימו בשעה 10:00 ומר"ש יצא בשירת ה'באגלייטן ניגון',

